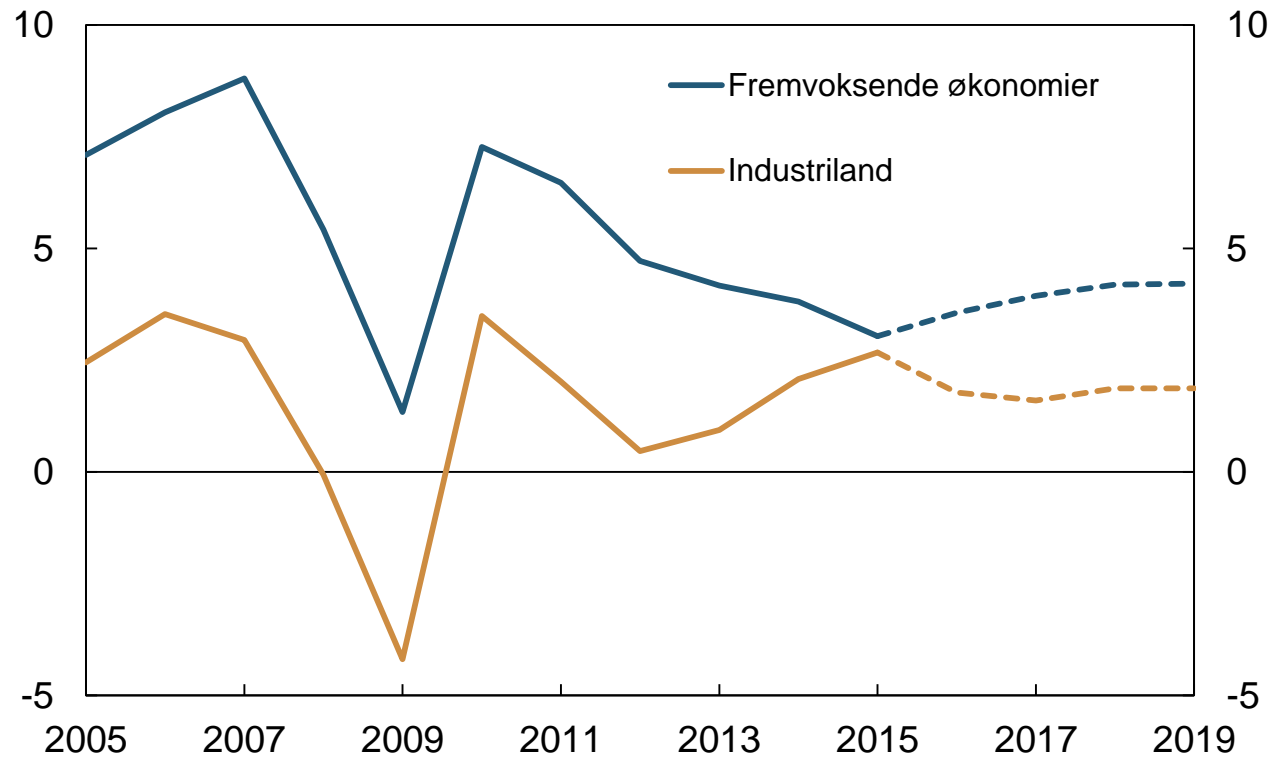


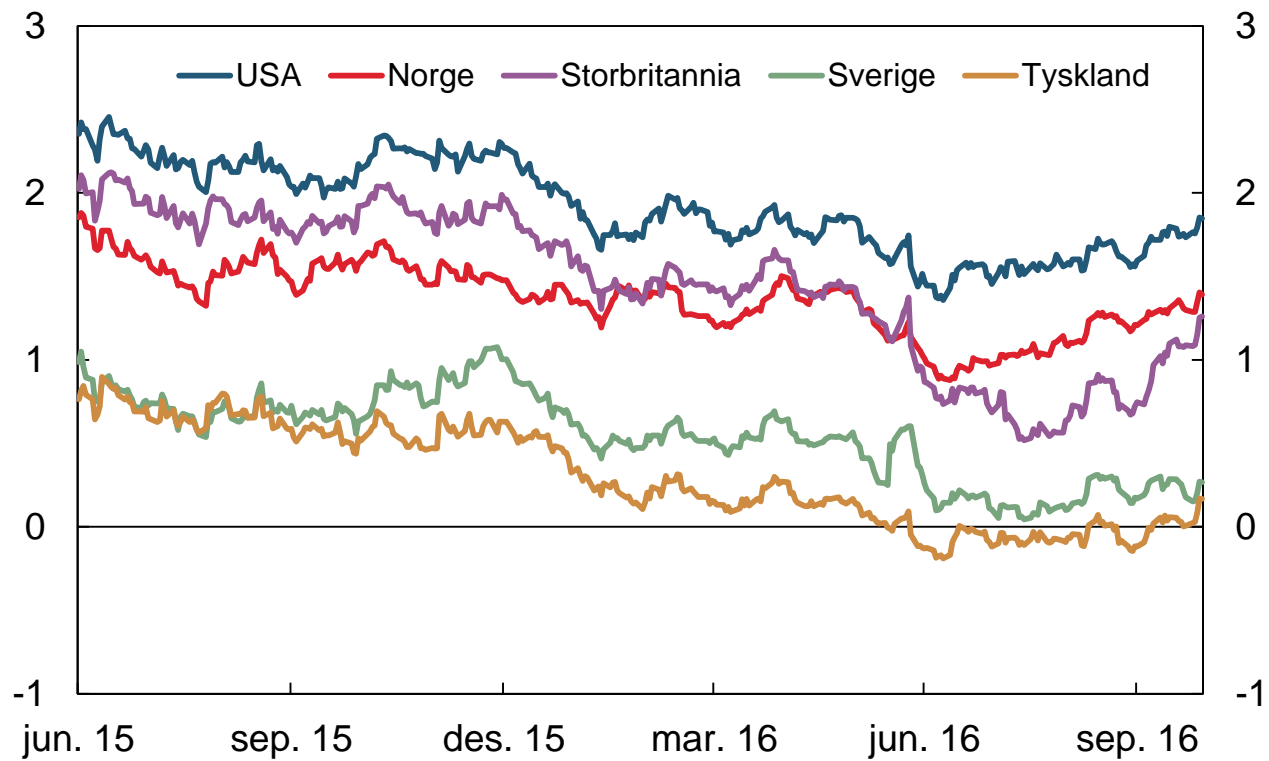
Figur 1.1 BNP hos handelspartnere.  
Volum. Eksportvekter. Årsvekst. Prosent. 2005 – 2019<sup>1</sup>



1) Anslag for 2016 – 2019 (stiplet).

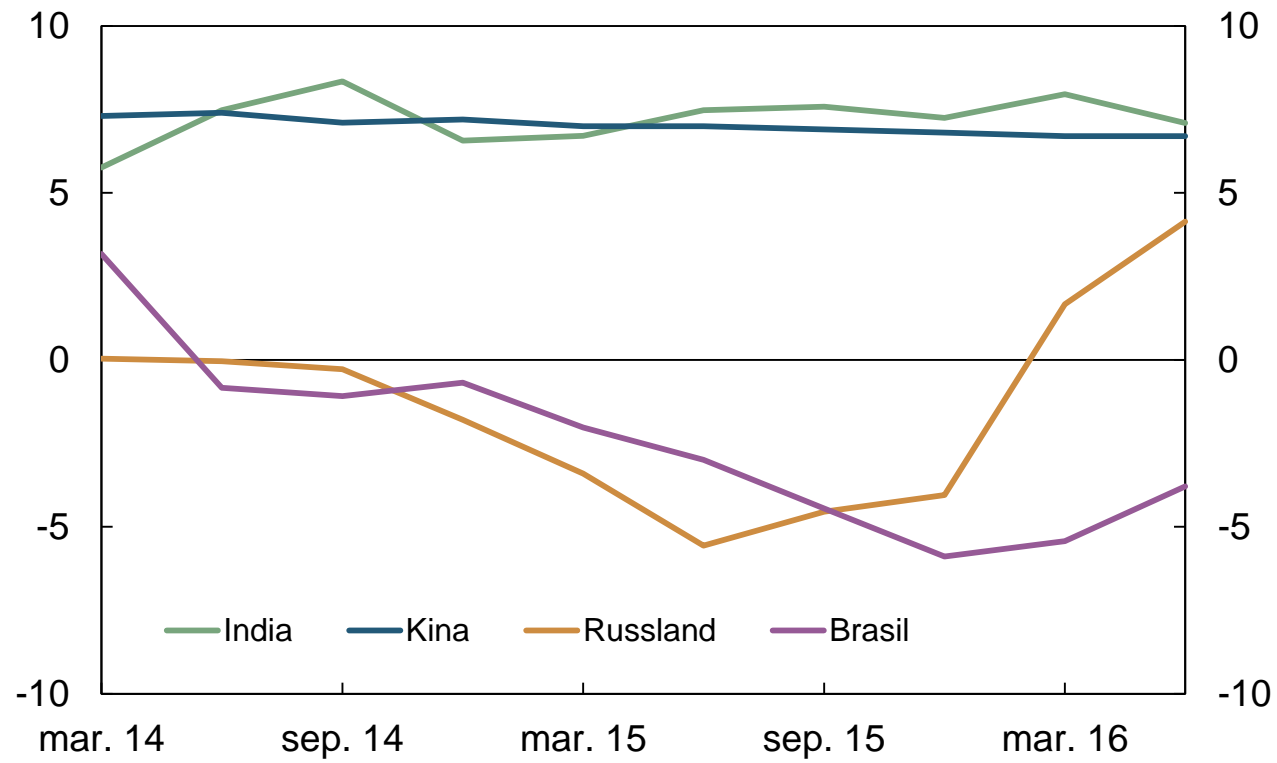
Kilder: Statistisk sentralbyrå, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.2 Renter på 10-års statsobligasjoner.  
Prosent. 30. juni 2015 – 28. oktober 2016



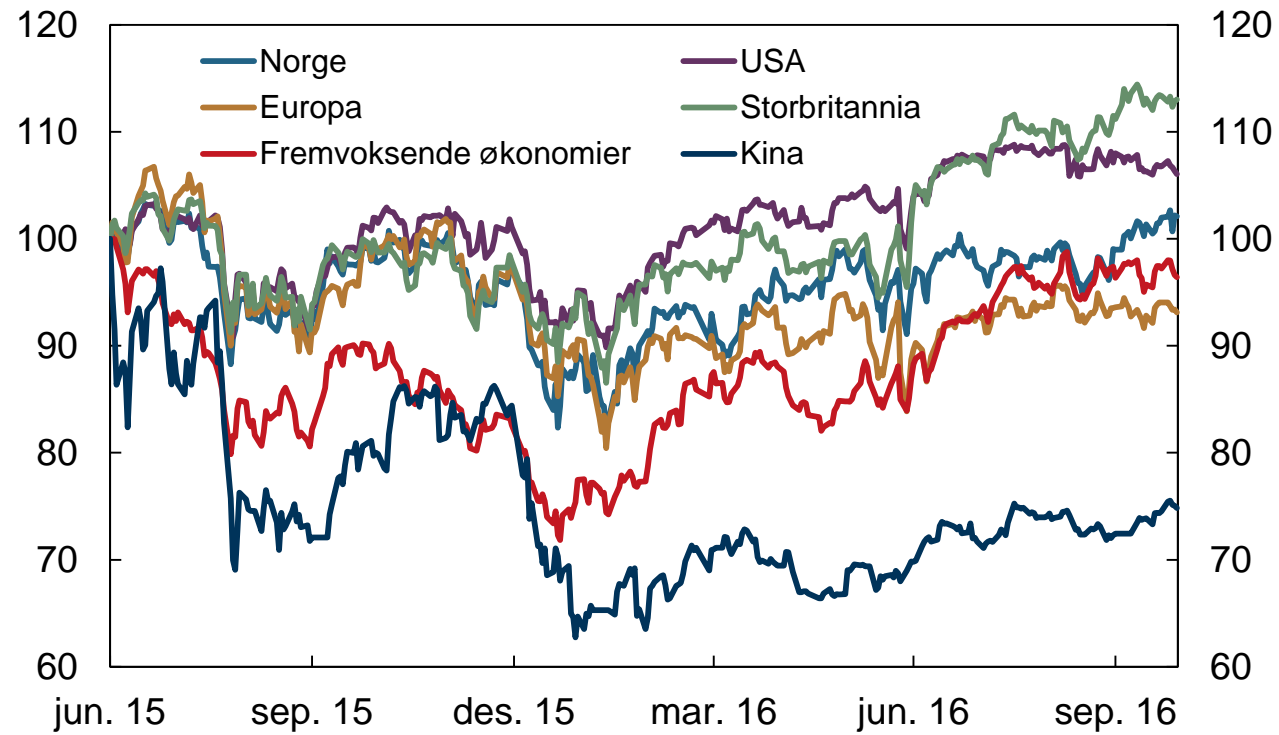
Kilde: Bloomberg

Figur 1.3 BNP i fremvoksende økonomier.  
Firekvarterersvekst. Prosent. 1. kv. 2014 – 2. kv. 2016



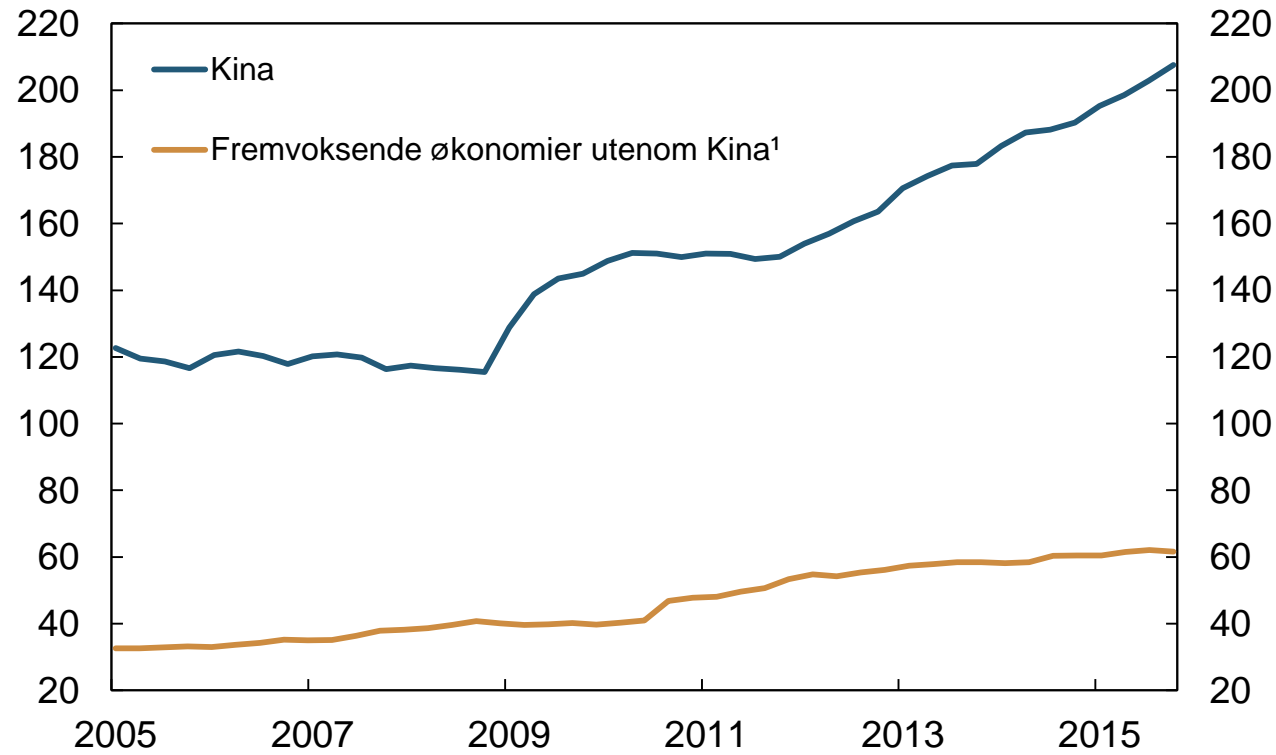
Kilde: Thomson Reuters

Figur 1.4 Utvalgte aksjeindekser.<sup>1</sup>  
Indeks. 30. juni 2015 = 100. 30. juni 2015 – 28. oktober 2016



1) Avkastning inkludert utbytte.  
Kilde: Bloomberg

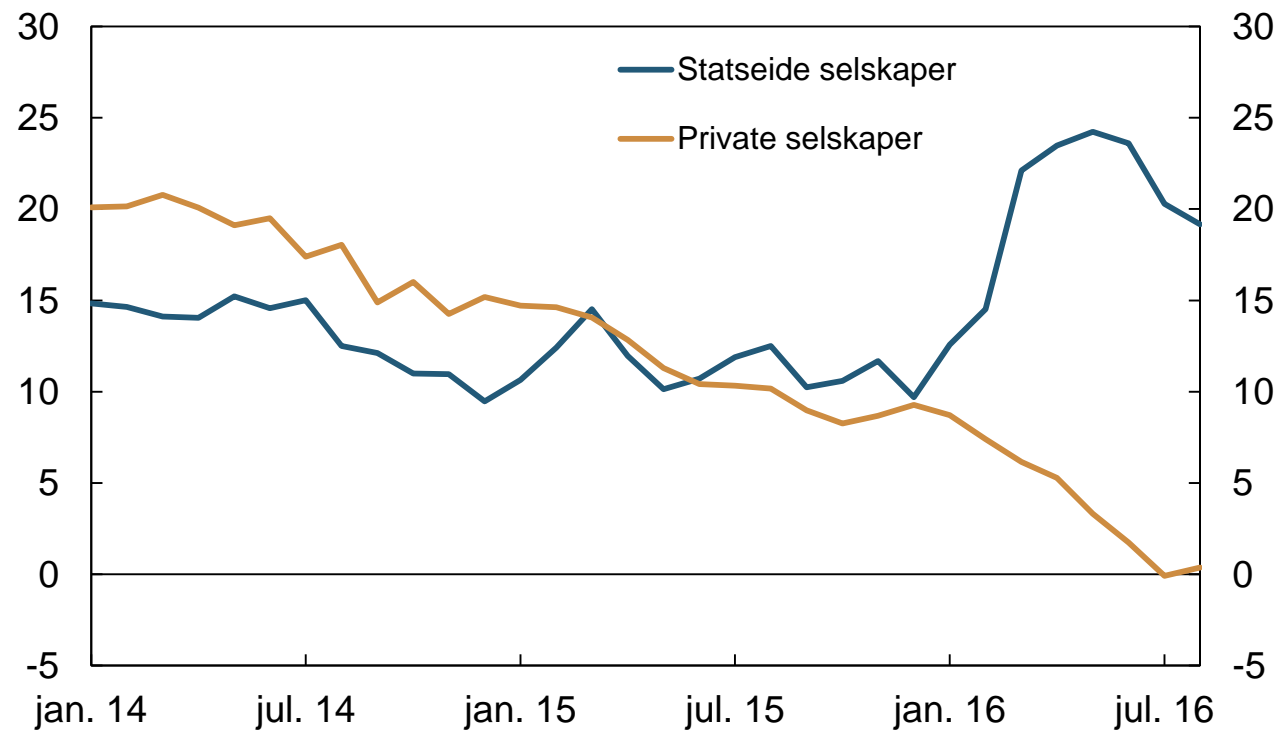
Figur 1.5 Kreditt til privat sektor som andel av BNP i fremvoksende økonomier. Prosent. 1. kv. 2005 – 1. kv. 2016



1) Fremvoksende økonomier er Argentina, Brasil, India, Indonesia, Malaysia, Mexico, Polen, Russland, Sør-Afrika, Thailand, Tsjekkia og Tyrkia.

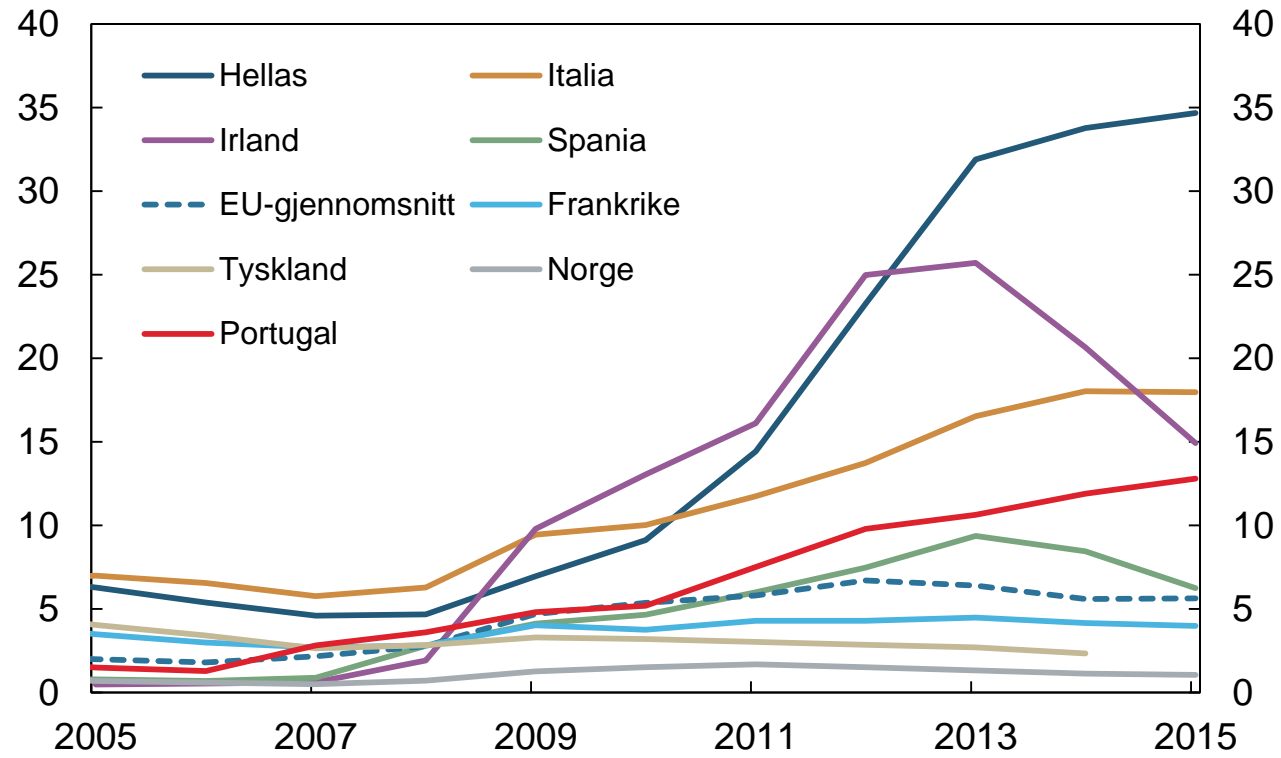
Kilder: Thomson Reuters, Bank for International Settlements og Norges Bank

Figur 1.6 Kina. Investeringer i private og statseide selskaper.  
Tolv månedersvekst, tremåneders gjennomsnitt. Prosent.  
Januar 2014 – august 2016



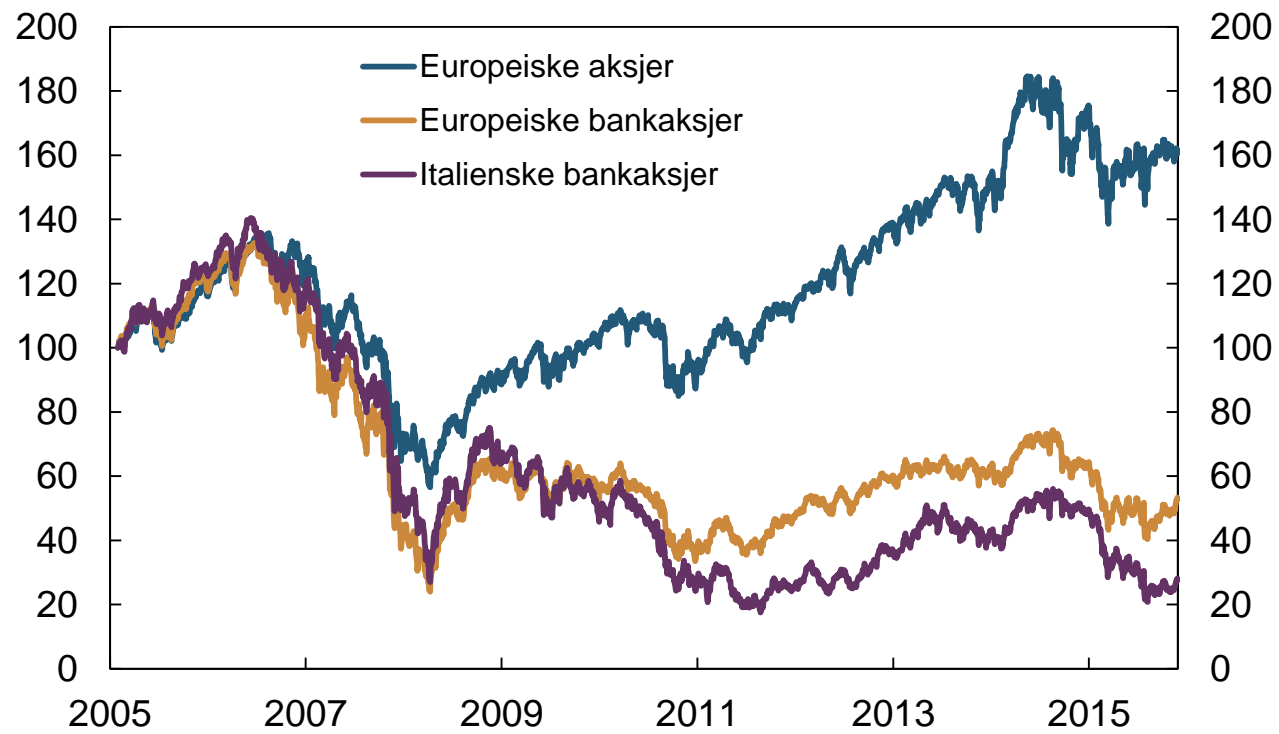
Kilder: CEIC og Norges Bank

Figur 1.7 Misligholdte lån som andel av brutto utlån.  
Prosent. 2005 – 2015



Kilde: IMF

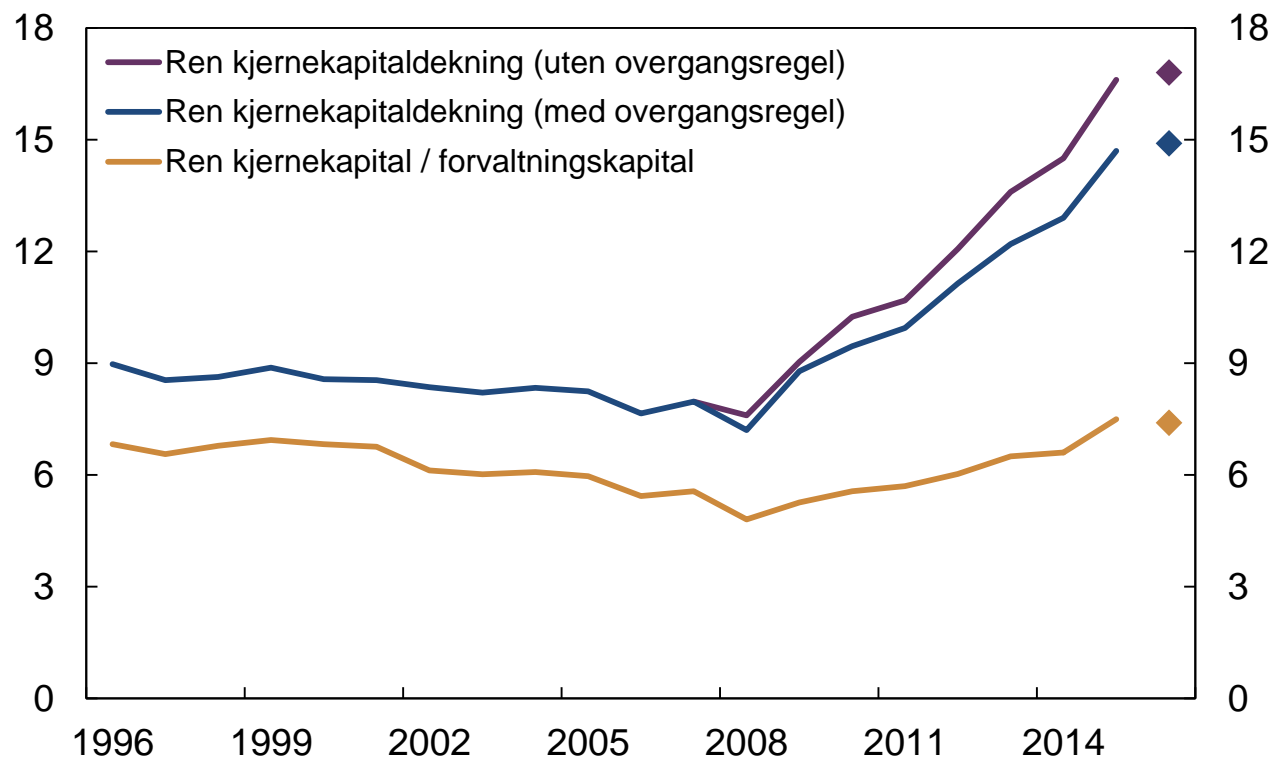
Figur 1.8 Europeiske aksjeindekser.<sup>1</sup> Indeks. 30. desember 2005 = 100.  
30. desember 2005 – 28. oktober 2016



1) Avkastning inkludert utbytte.  
Kilder: Thomson Reuters og Bloomberg



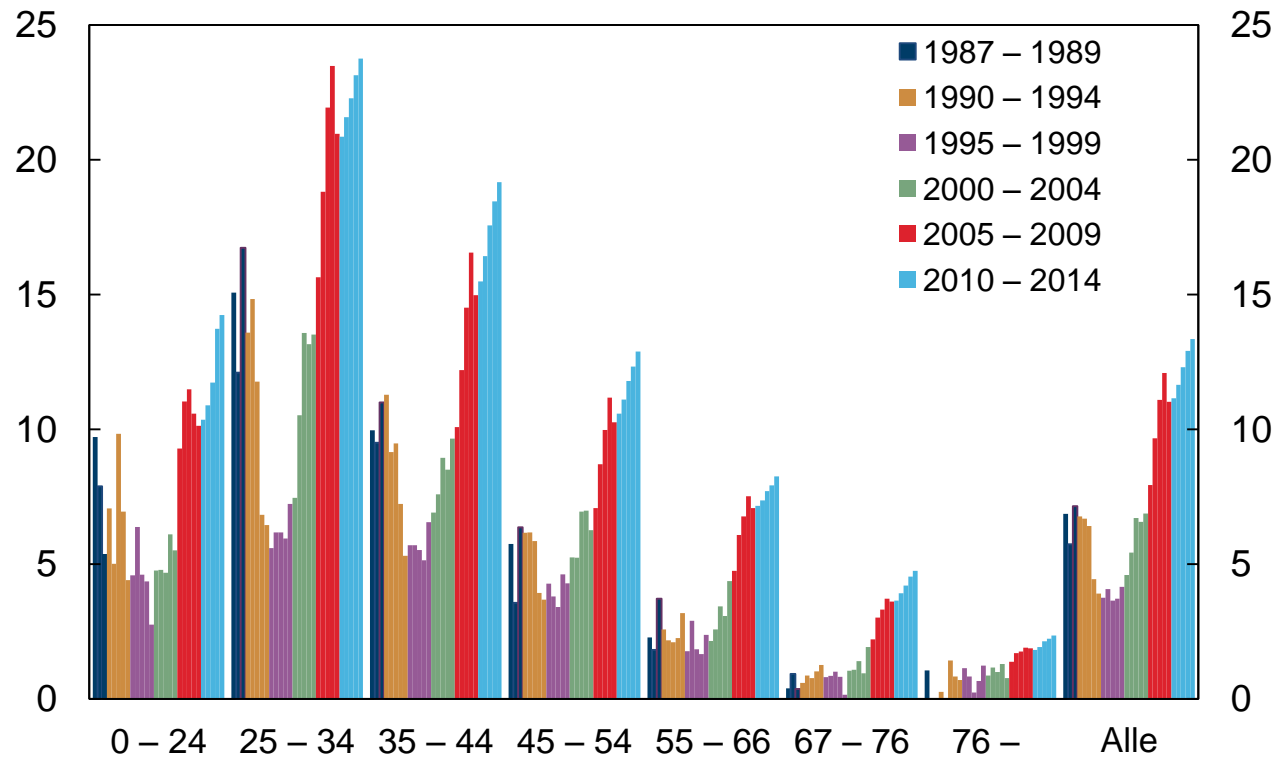
Figur 1.9 Ren kjernekapitaldekning og ren kjernekapitalandel.  
Norske banker.<sup>1</sup> Prosent. 1996 – 2015 og 2. kv. 2016



1) For banker som er finanskonsern, benyttes tall for bankkonsern, for øvrige banker benyttes morbanktall.

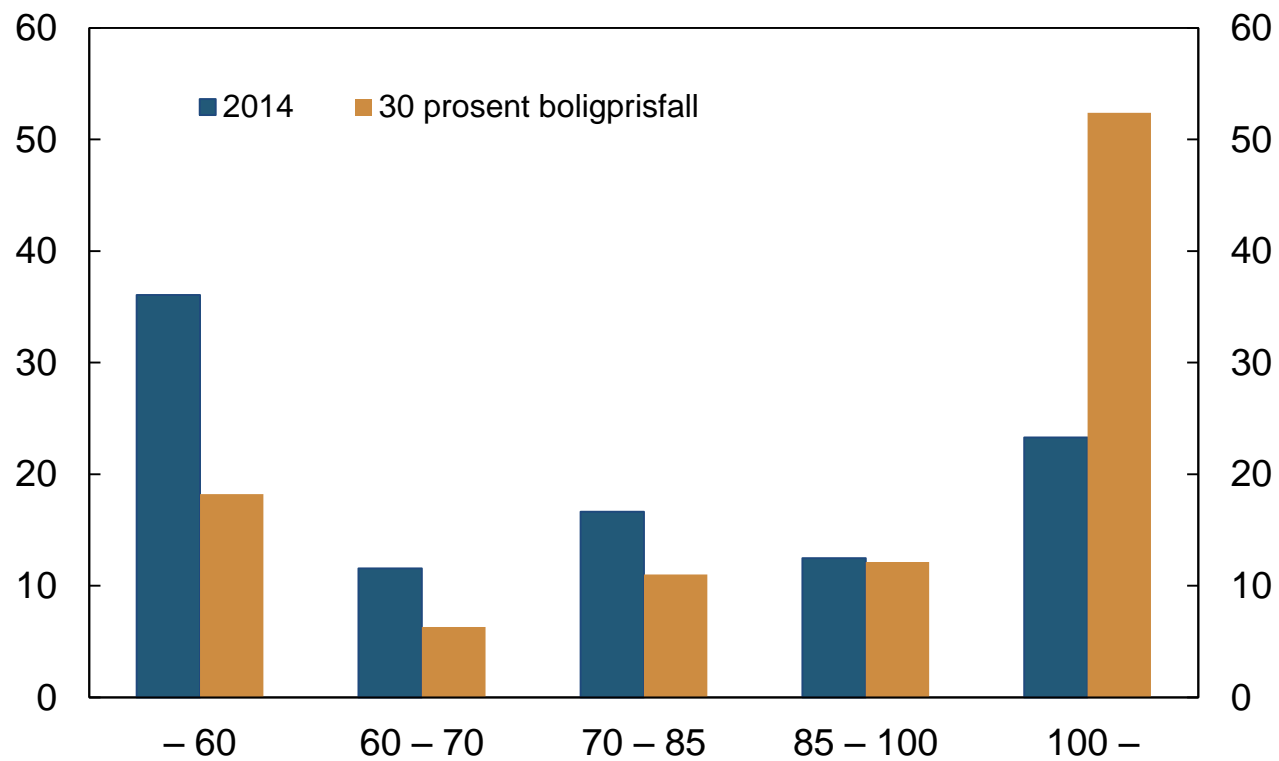
Kilde: Finanstilsynet

Figur 1.10 Andel husholdninger med gjeldsbelastning<sup>1</sup> over 500 prosent. Etter alder på hovedinntektstaker. Prosent. 1987 – 2014



1) Gjeld som andel av disponibel inntekt.  
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

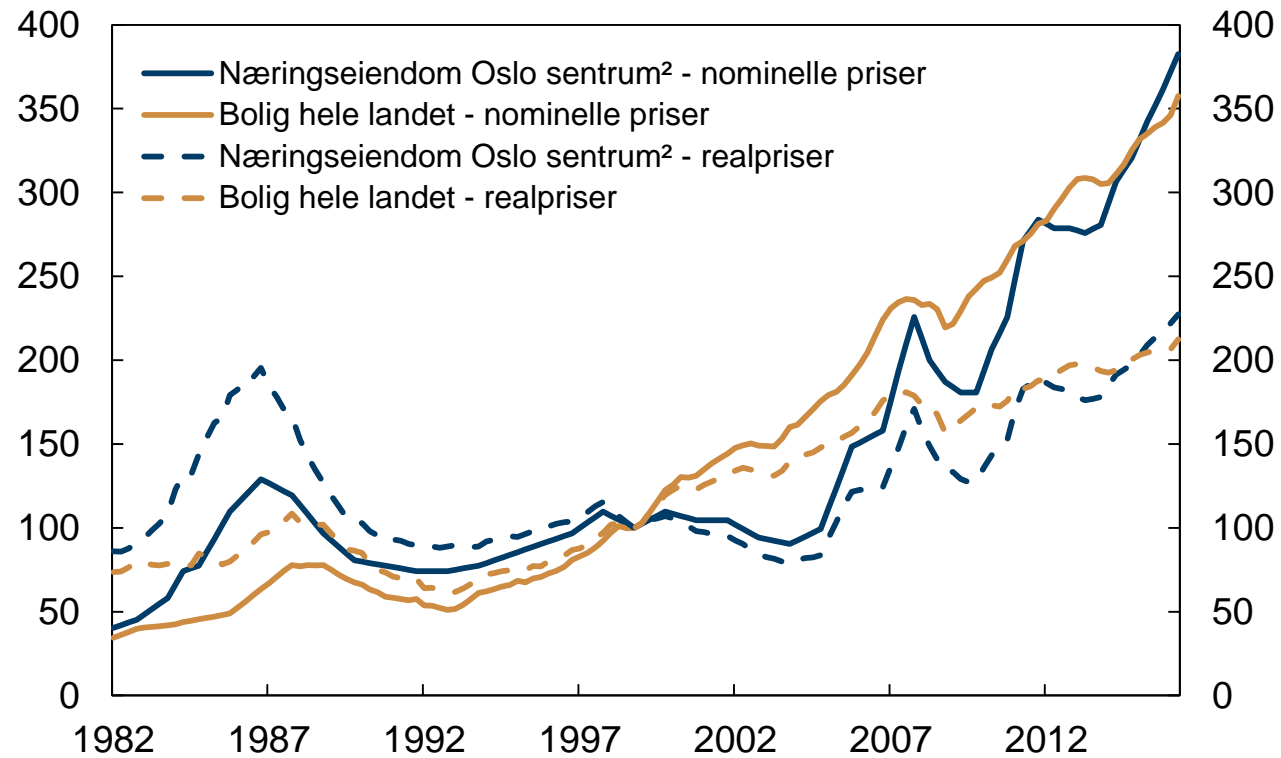
Figur 1.11 Fordeling av gjeld etter belåningsgrad.<sup>1</sup>  
Prosent. 2014 og ved 30 prosent boligprisfall



1) Basert på Statistisk sentralbyrås estimerte boligverdier. Tilleggssikkerhet er ikke inkludert.

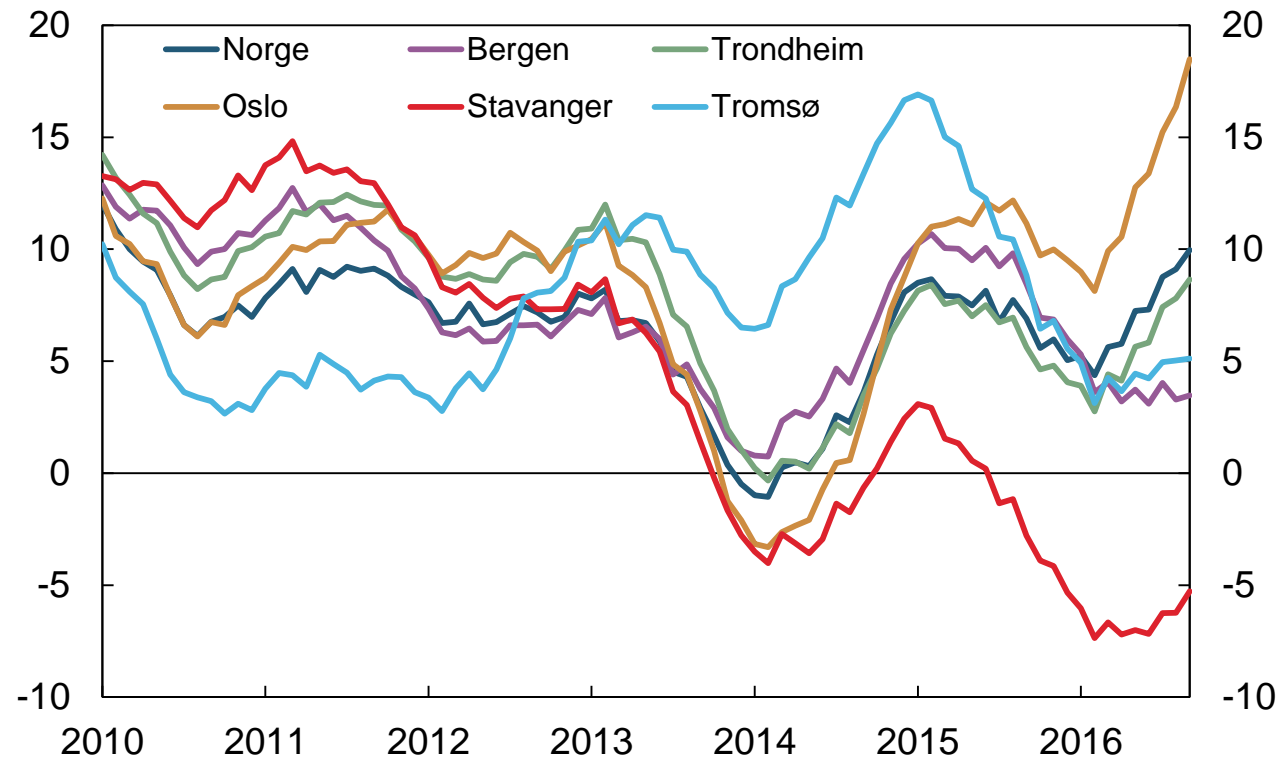
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.12 Bolig- og næringsseidomspriser.<sup>1</sup>  
Indeks. 4. kvartal 1998 = 100. 1. kv. 1982 – 2. kv. 2016



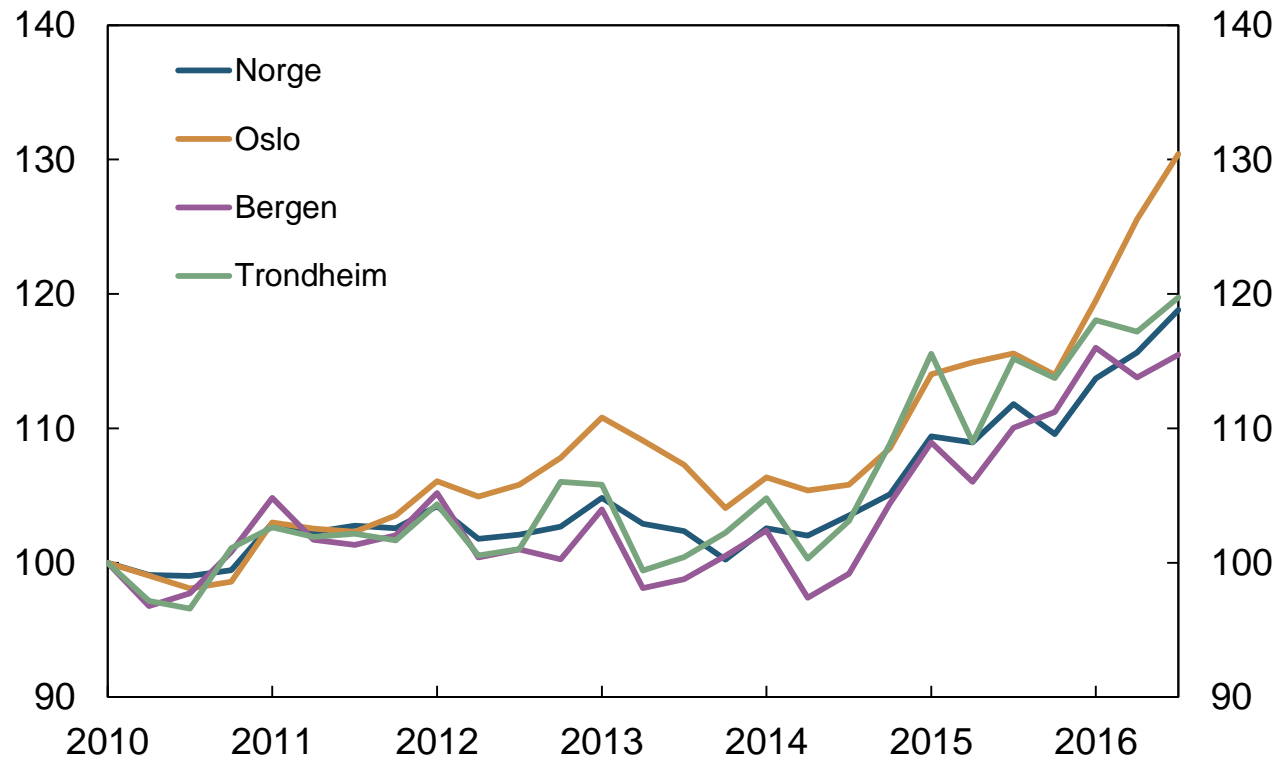
- 1) Boligpriser og BNP-deflatoren er sesongjustert. Halvårige næringsseidomspriser er lineært interpolert.
- 2) Beregnede salgpriser på kontorlokaler av høy standard, sentralt i Oslo.
- Kilder: Dagens Næringsliv, Eiendom Norge, Eiendomsverdi, Finn.no, OPAK, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.13 Boligpriser.  
Tolv månedersvekst. Prosent. Januar 2010 – september 2016



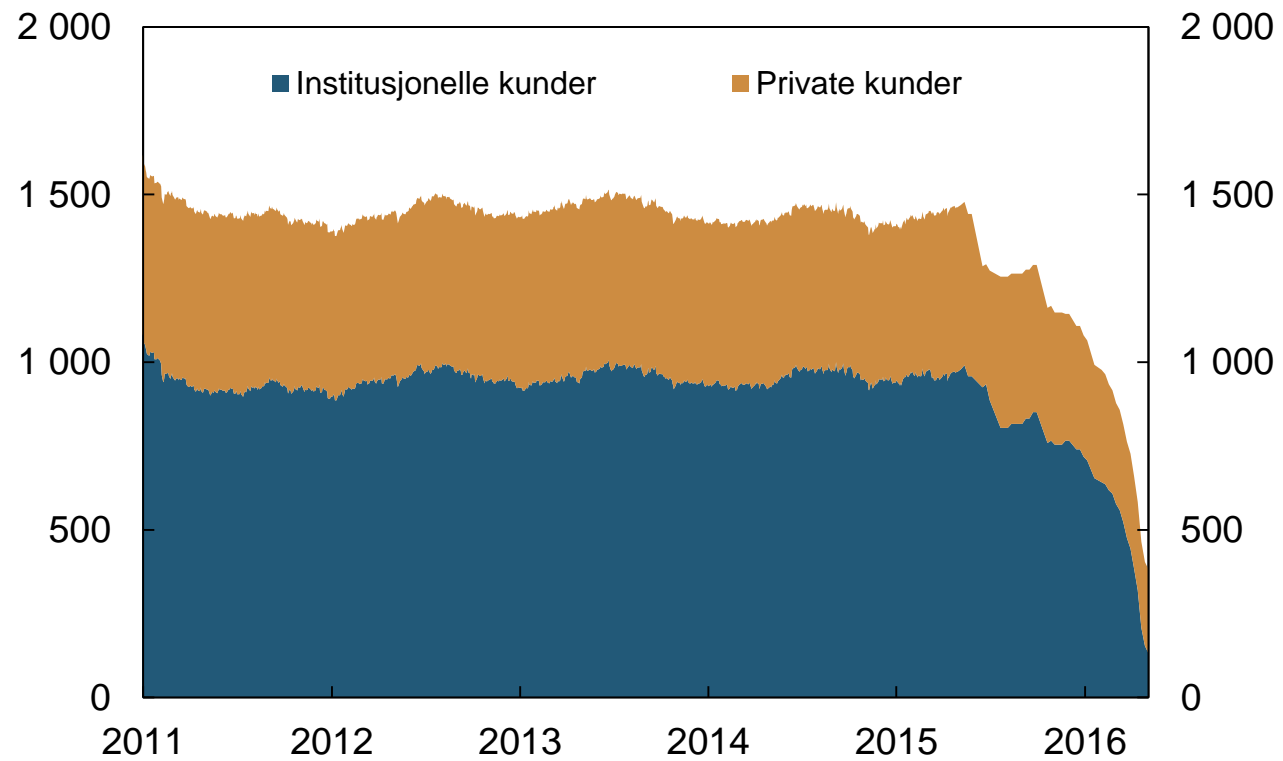
Kilder: Eiendom Norge, Finn.no og Eiendomsverdi

Figur 1.14 Boligpriser som andel av leiepriser.  
Indeks. 1. kv. 2010 = 100. 1. kv. 2010 – 3. kv. 2016



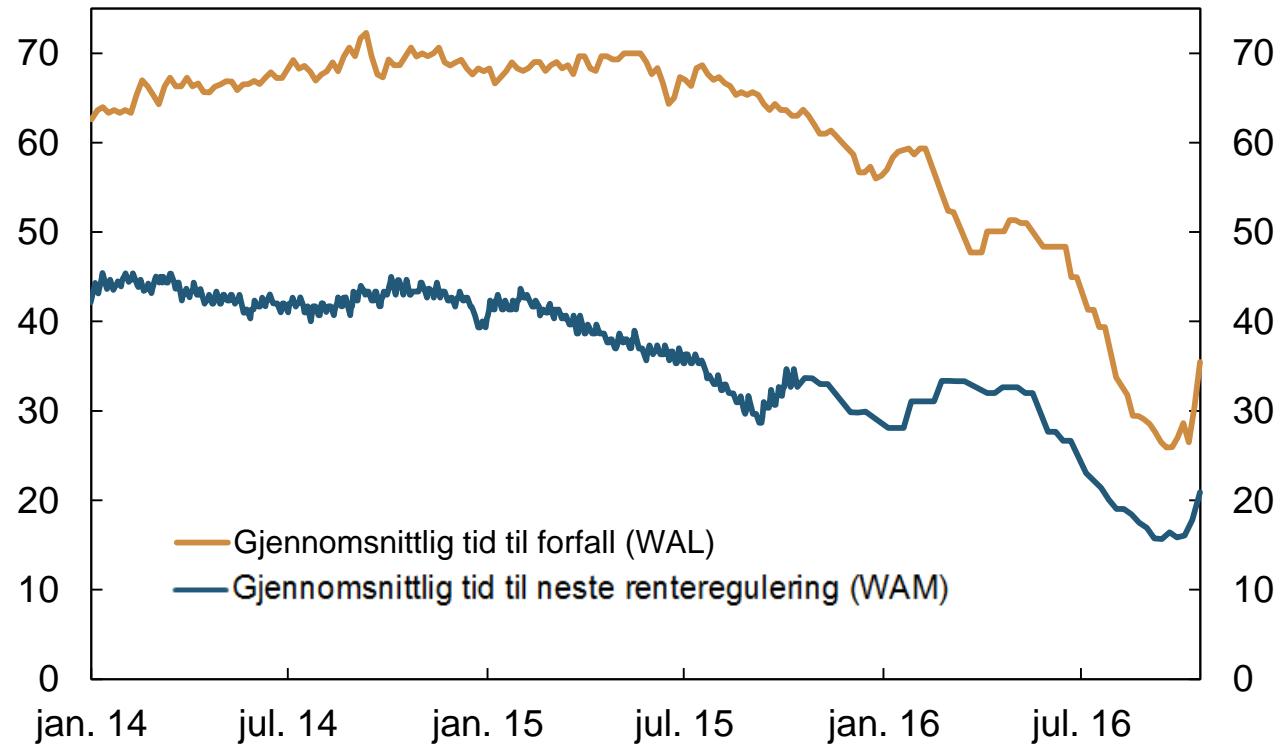
Kilder: Eiendom Norge, Finn.no og Eiendomsverdi

Figur 1.15 Forvaltningskapital i amerikanske prime pengemarkedsfond.  
Milliarder USD. Juni 2011 – oktober 2016



Kilde: J. P. Morgan

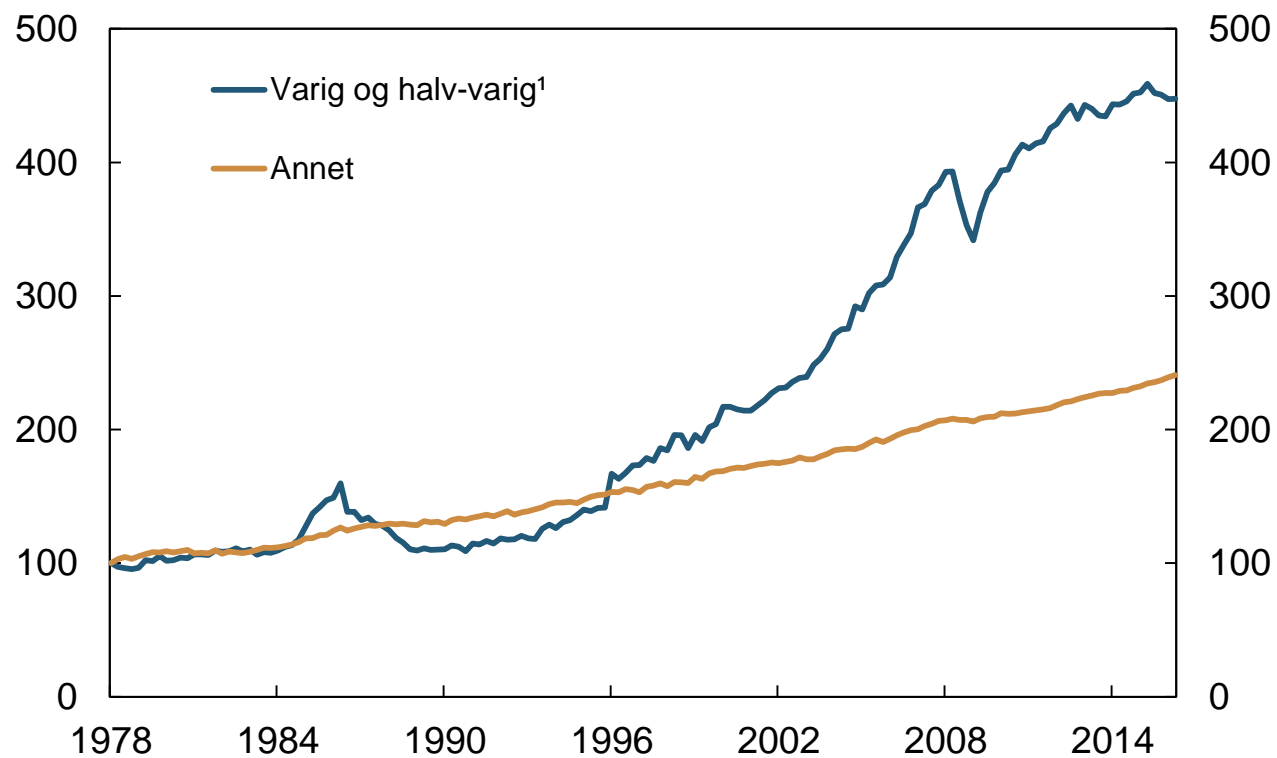
Figur 1.16 Løpetid på investeringene til amerikanske prime pengemarkedsfond. Gjennomsnitt. Dager. Januar 2014 – oktober 2016



Kilde: J. P. Morgan



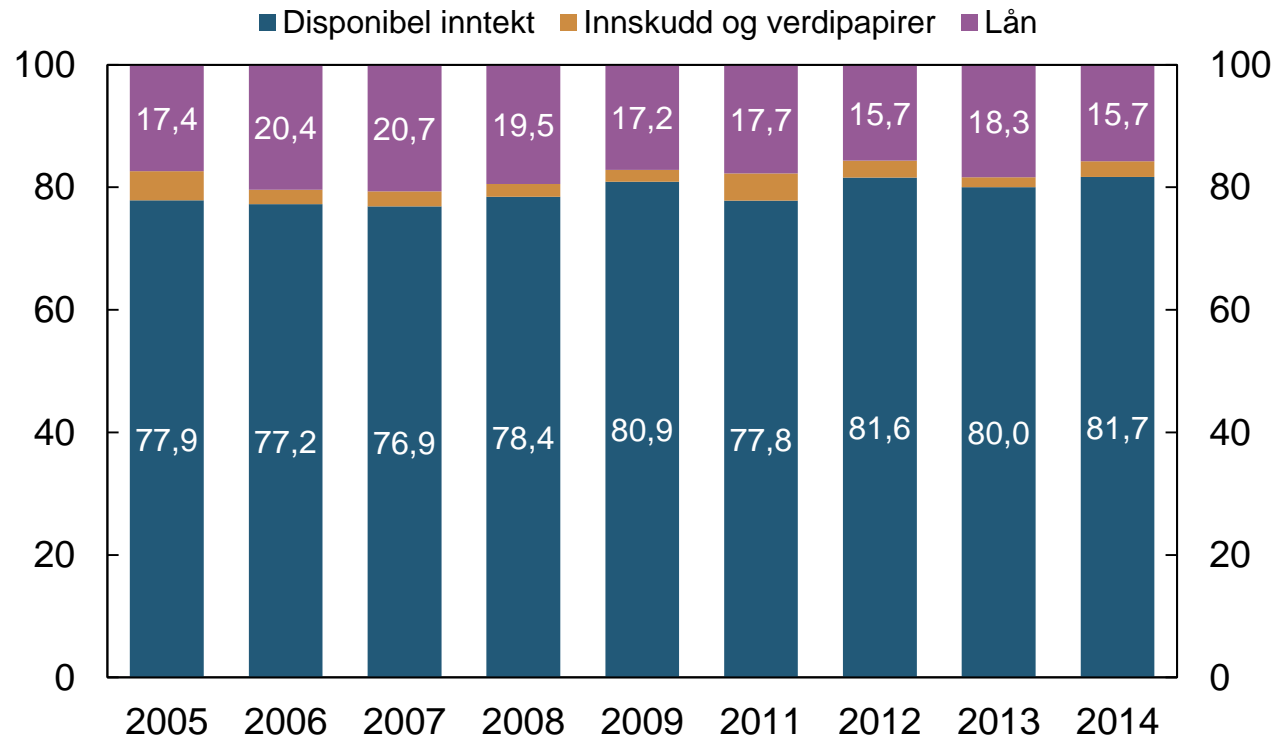
Figur 1.17 Konsum i husholdninger. Faste priser og sesongjustert.  
Indeks. 1. kv. 1978 = 100. 1. kv. 1978 – 2. kv. 2016



1) Som varige varer regnes bl.a. motorkjøretøyer og hvitevarer, som halv-varige varer regnes bl.a. klær og sportsutstyr.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.18 Finansiering av husholdningenes etterspørsel<sup>1</sup>.  
Prosent. 2005 – 2014<sup>2</sup>

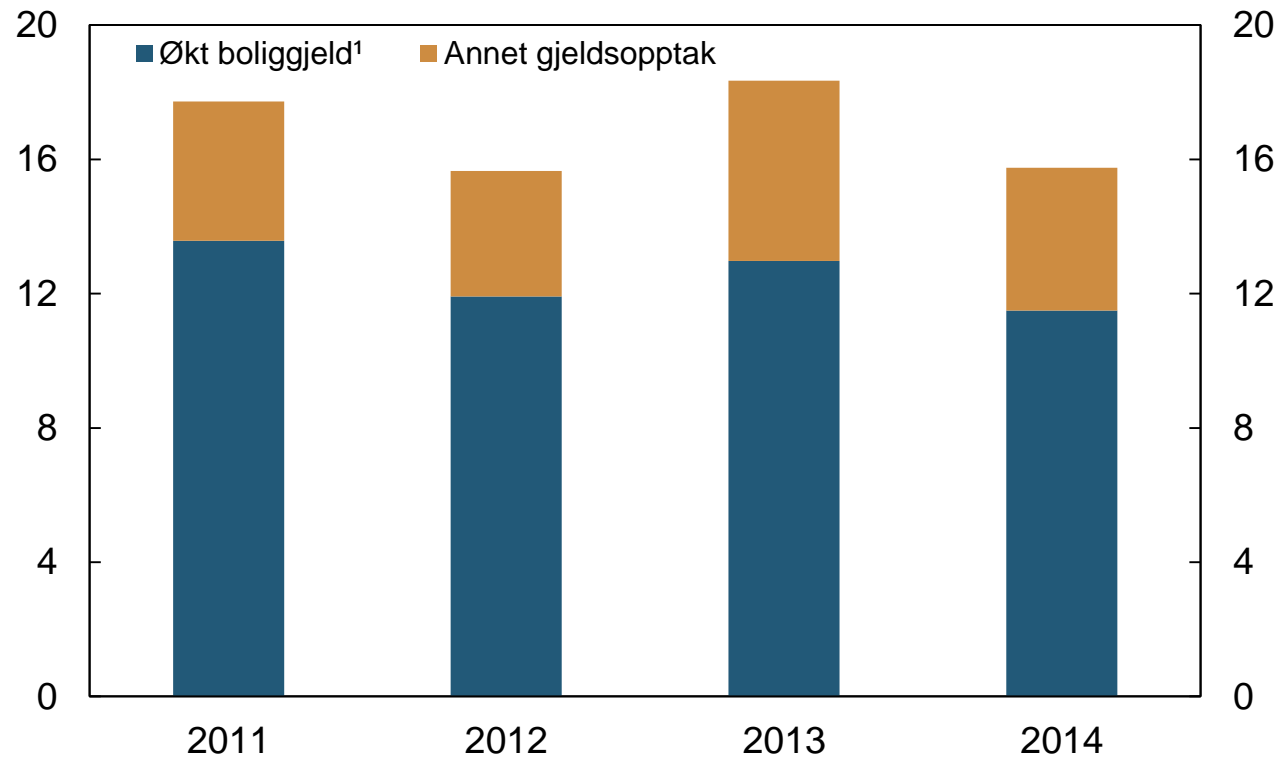


1) Etterspørsel utenom kjøp og salg av bolig. Beregnet på husholdningsnivå som disponibel inntekt fratrukket nettofinanstransaksjoner og korrigert for boligtransaksjoner.

2) 2010 utelatt på grunn av brudd i data.

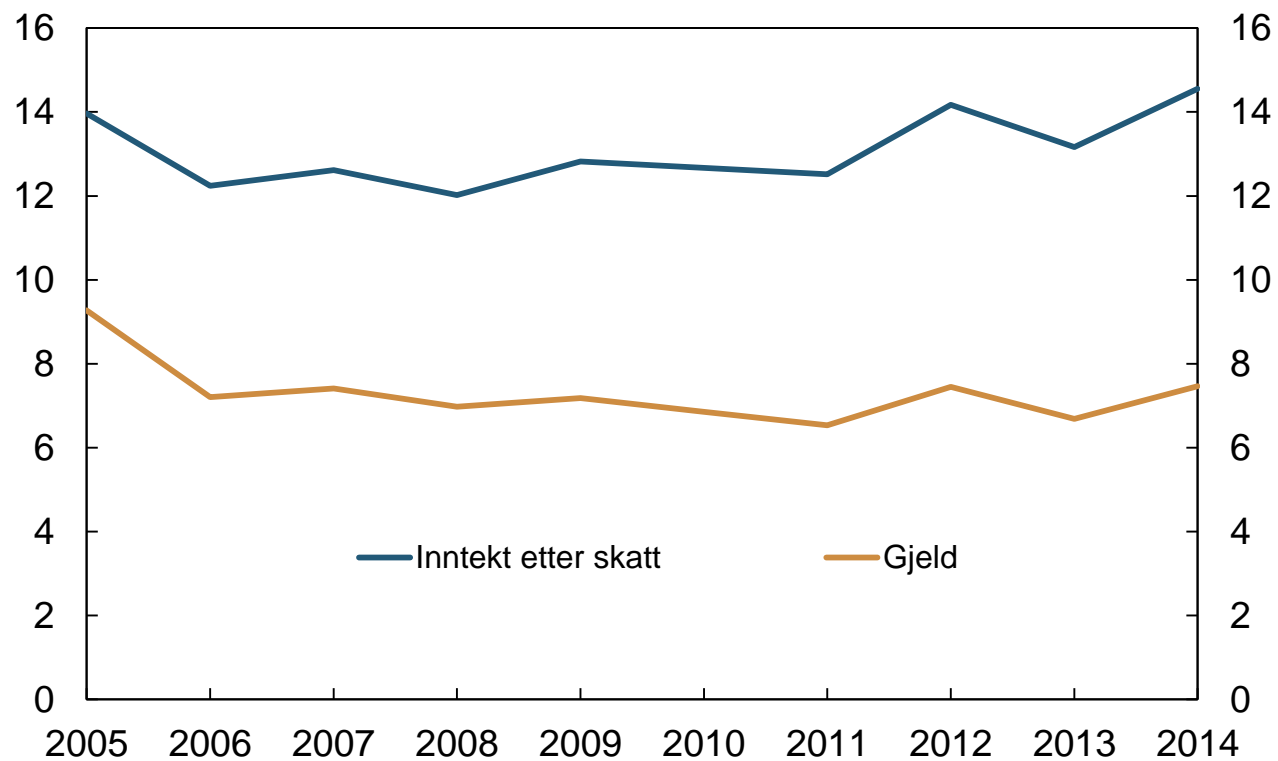
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.19 Finansiering av etterspørsel ved økt gjeld.  
Andel av samlet etterspørsel. Prosent. 2011 – 2014



1) Økt gjeld blant boligeiere som ikke bytter bolig.  
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.20 Finansiell buffer<sup>1</sup> som andel av inntekt etter skatt og som andel av gjeld. Prosent. 2005 – 2014<sup>2</sup>

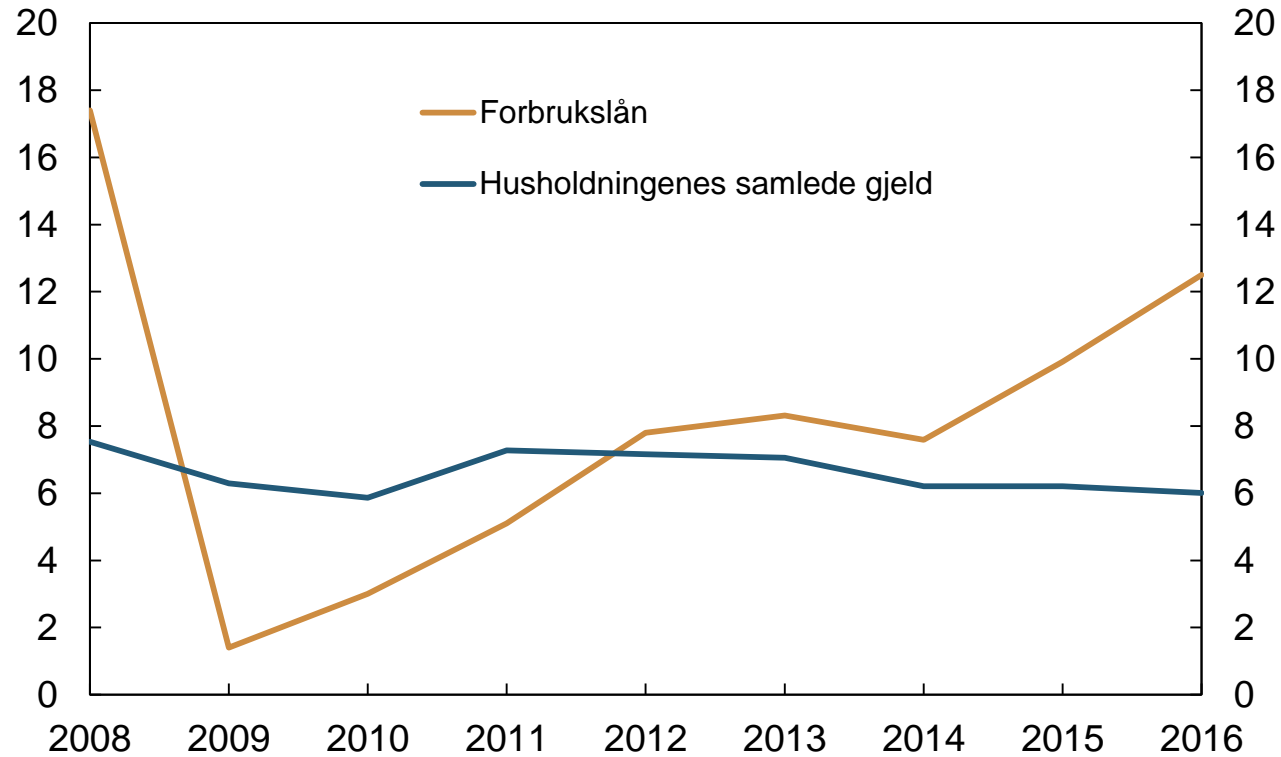


1) Bankinnskudd og aksjefond ved inngangen til året, samt disponibel inntekt utover finansiering av etterspørselen.

2) Tallene for 2010 er glattet.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.21 Husholdningenes samlede gjeld<sup>1</sup> og forbrukslån<sup>2</sup> for norske kunder. Årsvekst. Prosent. 2008 – 2016<sup>3</sup>



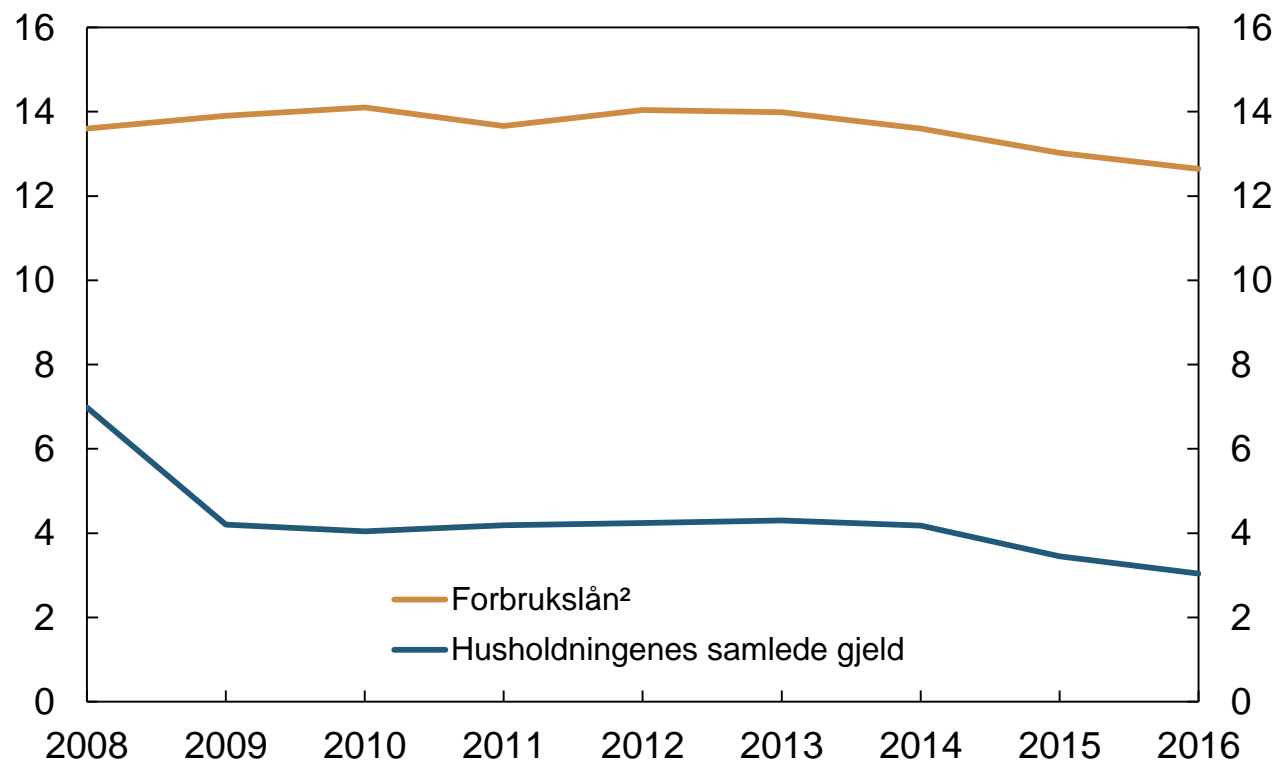
1) Innenlandsk kreditt til husholdningene, K2.

2) Estimert basert på et utvalg banker og finansieringsselskaper som dekker hoveddelen av markedet.

3) Per 30. juni 2016.

Kilder: Finanstilsynet, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.22 Utlånsrente. Prosent. 2008 – 2016<sup>1</sup>

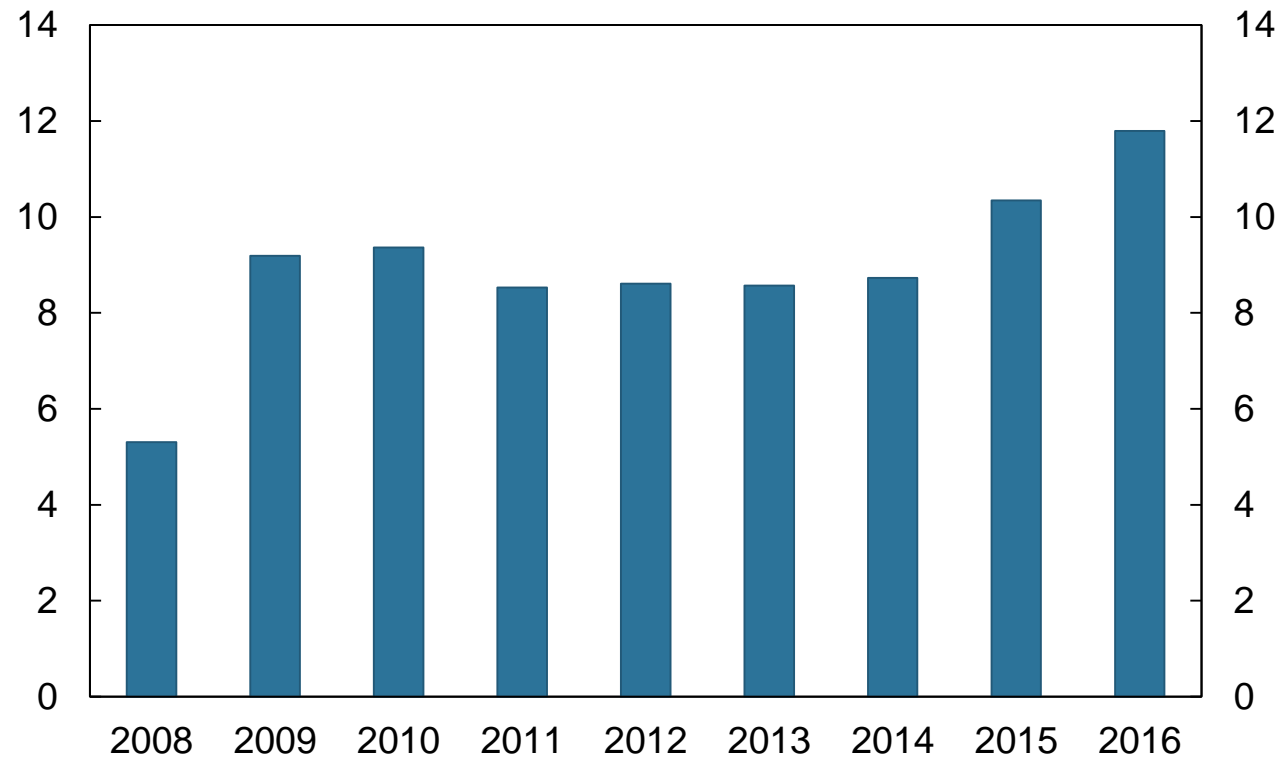


1) Per 30. juni 2016.

2) Estimert ut fra rentemarginen i prosent av forvaltningskapitalen til et utvalg forbruksbanker og husholdningenes innskuddsrenter.

Kilder: Finanstilsynet, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

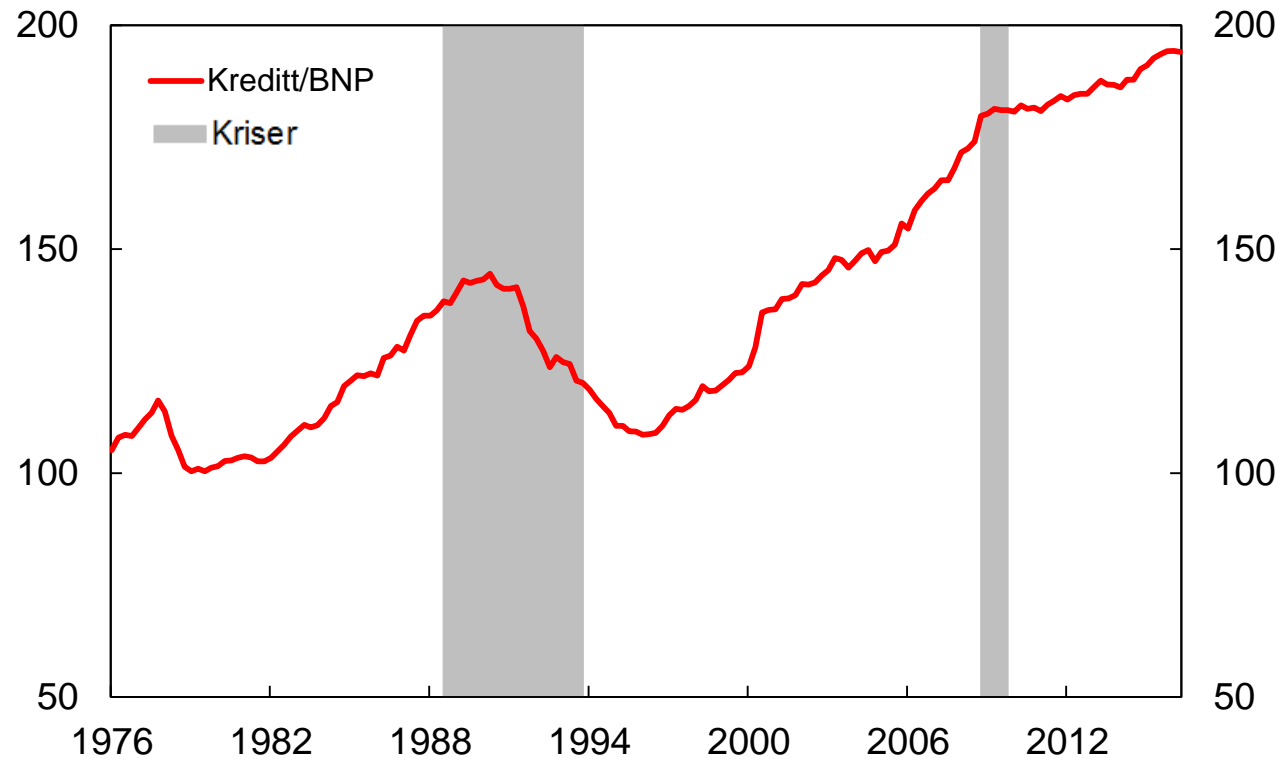
Figur 1.23 Estimerte renteutgifter på forbrukslån i prosent av husholdningenes totale renteutgifter (K2). Prosent. 2008 – 2016<sup>1</sup>



1) Per 30. juni 2016.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

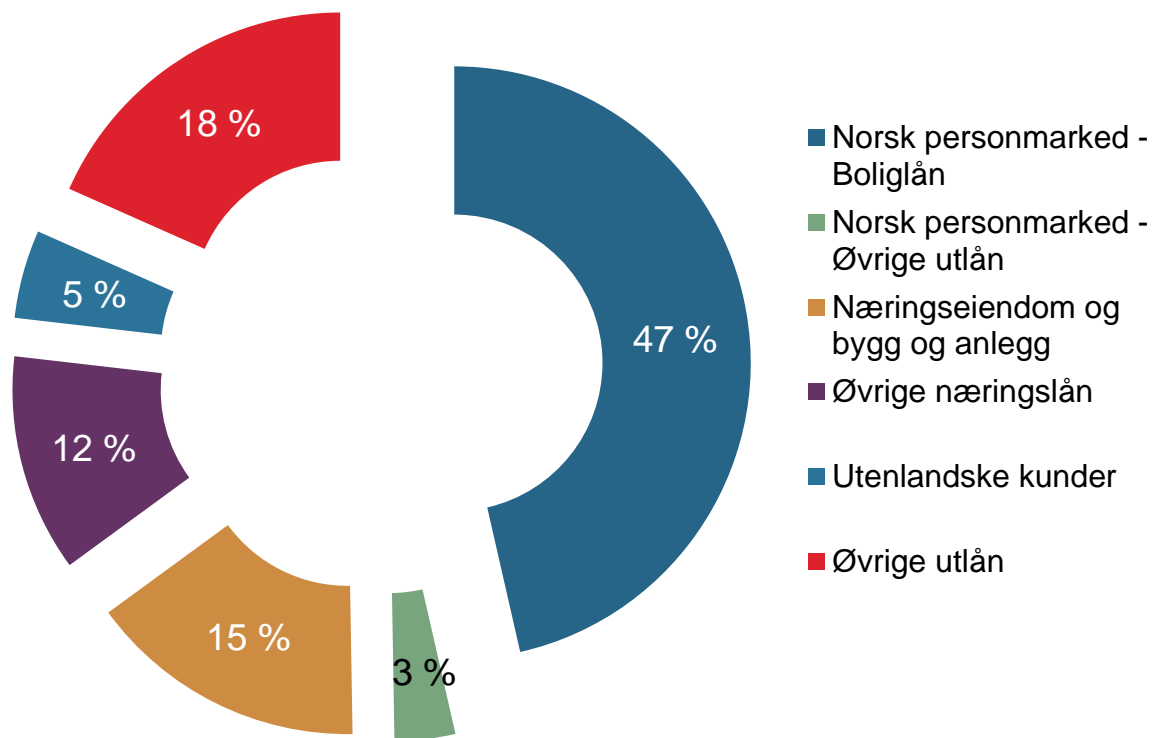
Figur 2.1 Samlet kreditt<sup>1</sup> for Fastlands-Norge som andel av BNP for Fastlands-Norge. Prosent. 1. kv. 1976 – 2. kv. 2016



1) Summen av K2 husholdninger og K3 ikke-finansielle foretak i Fastlands-Norge (alle ikke-finansielle foretak før 1995). K3 ikke-finansielle foretak inneholder K2 ikke-finansielle foretak og utenlandsgjeld i Fastlands-Norge.  
Kilder: IMF, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

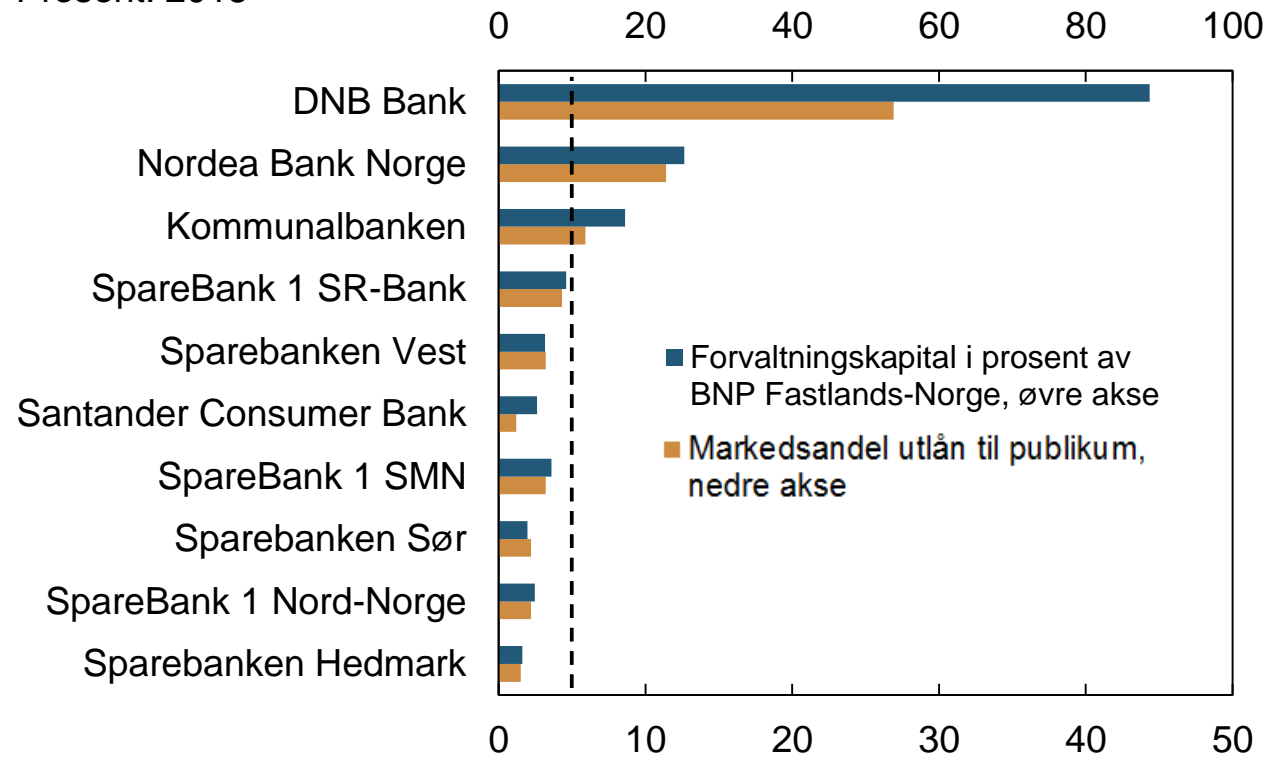


Figur 2.2 Utlån<sup>1</sup> fra alle banker og kredittforetak.  
Prosent. Per 30. juni 2016



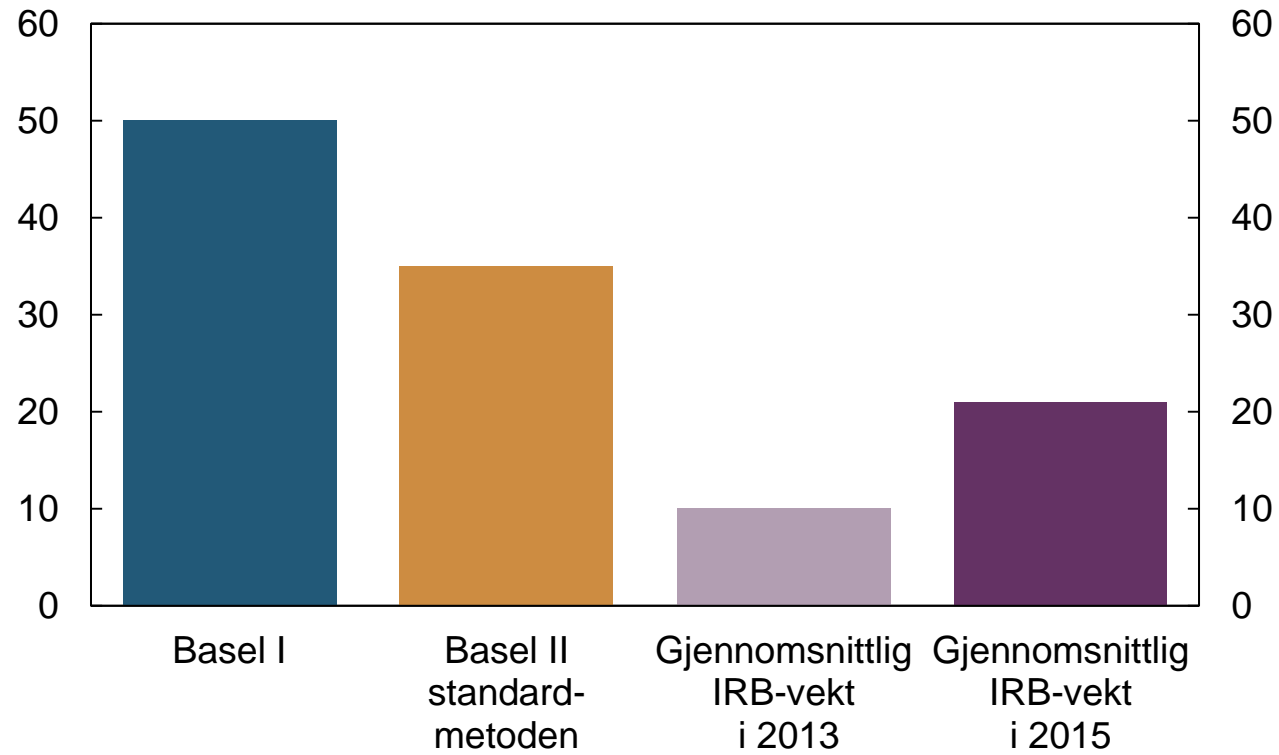
1) Totale utlån er 4 825 milliarder kroner.  
Kilde: Norges Bank

Figur 2.3 Markedsandel og forvaltningskapital for store banker i Norge.  
Prosent. 2015



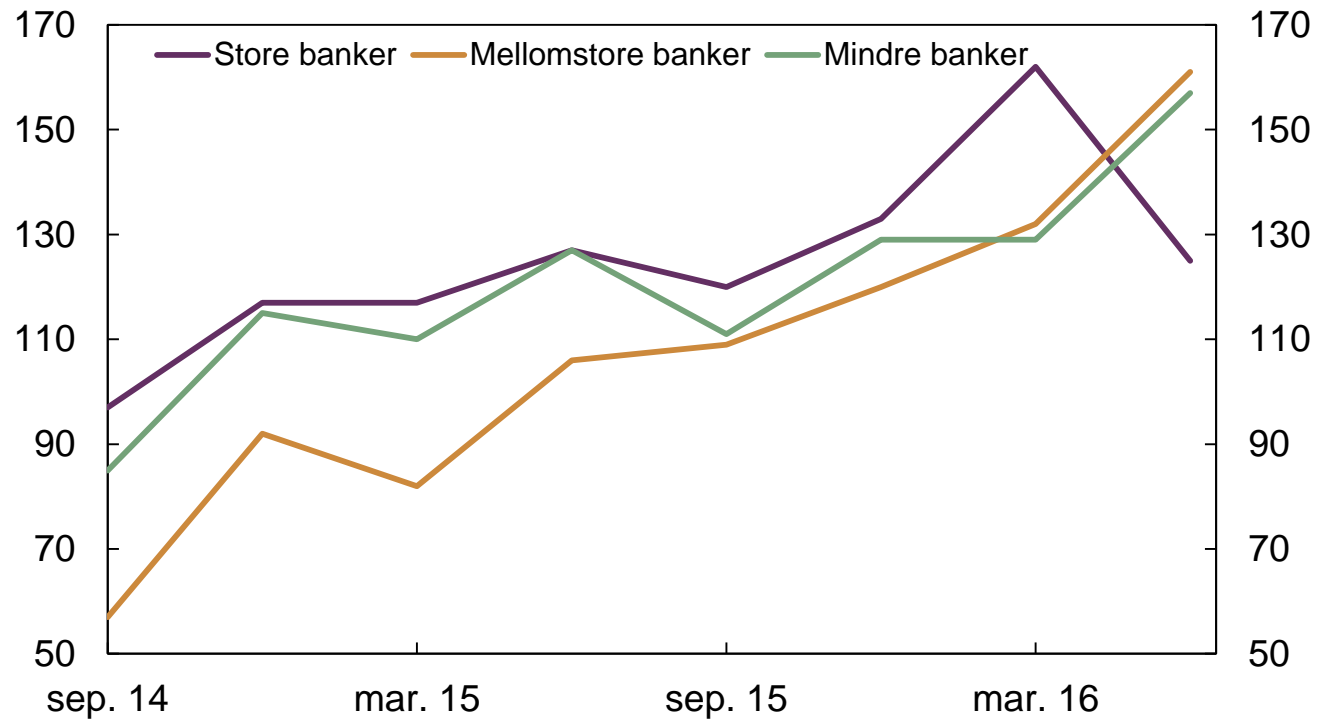
Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.4 Risikovekter for boligån i norske bankkonsern.  
2013 og 2015



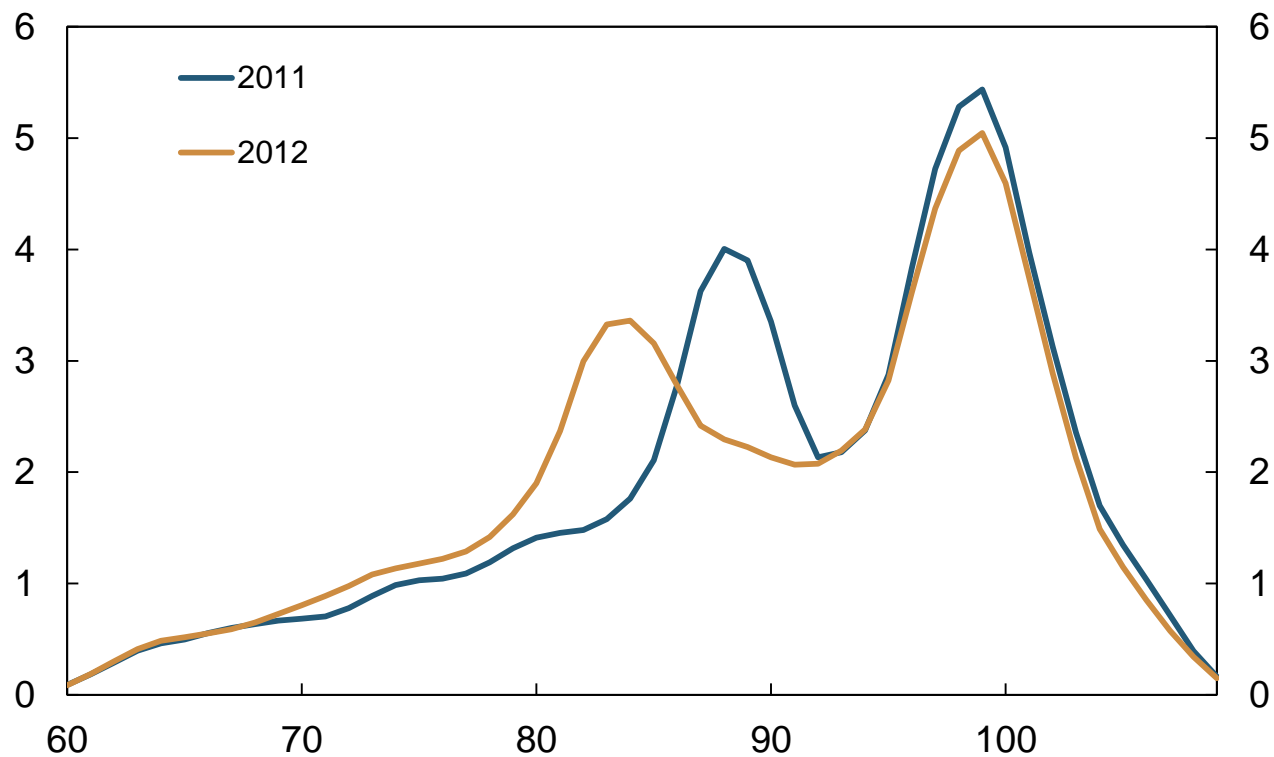
Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.5 Likviditetsdekning (LCR).  
Vektet gjennomsnitt. Prosent. 3. kv. 2014 – 2. kv. 2016



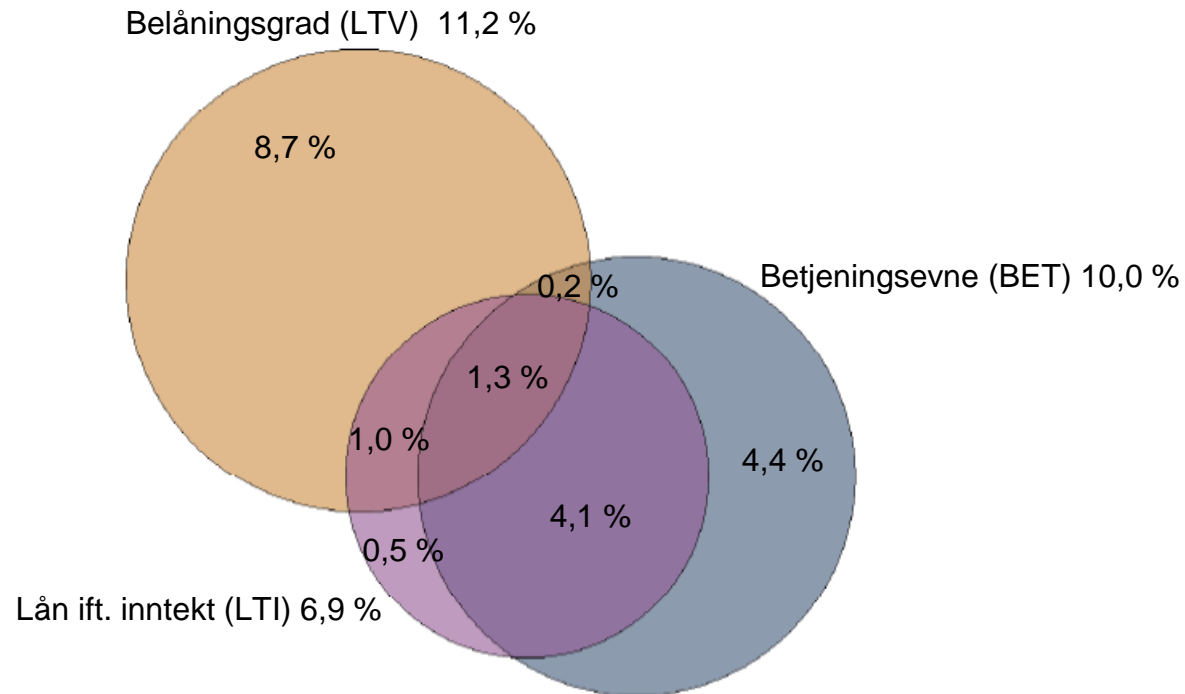
Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.6 Fordelingen av belåningsgrad for førstegangskjøpere i alderen 18 – 39 år.<sup>1</sup> Før og etter endring i retningslinjer i desember 2011. Prosent. 2011 – 2012



1) Fordelingen er beregnet med kernelfordelingsestimater (Epanechnikov med 50 punkter) for personer med LTV i intervallet 60 – 110. Området under grafen summerer til 100. Kilder: Ambita Eiendomsregister, Kartverket, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.7 Andel av samlet gjeldsopptak blant førstegangskjøpere som bryter ulike krav.<sup>1,2</sup> 2014

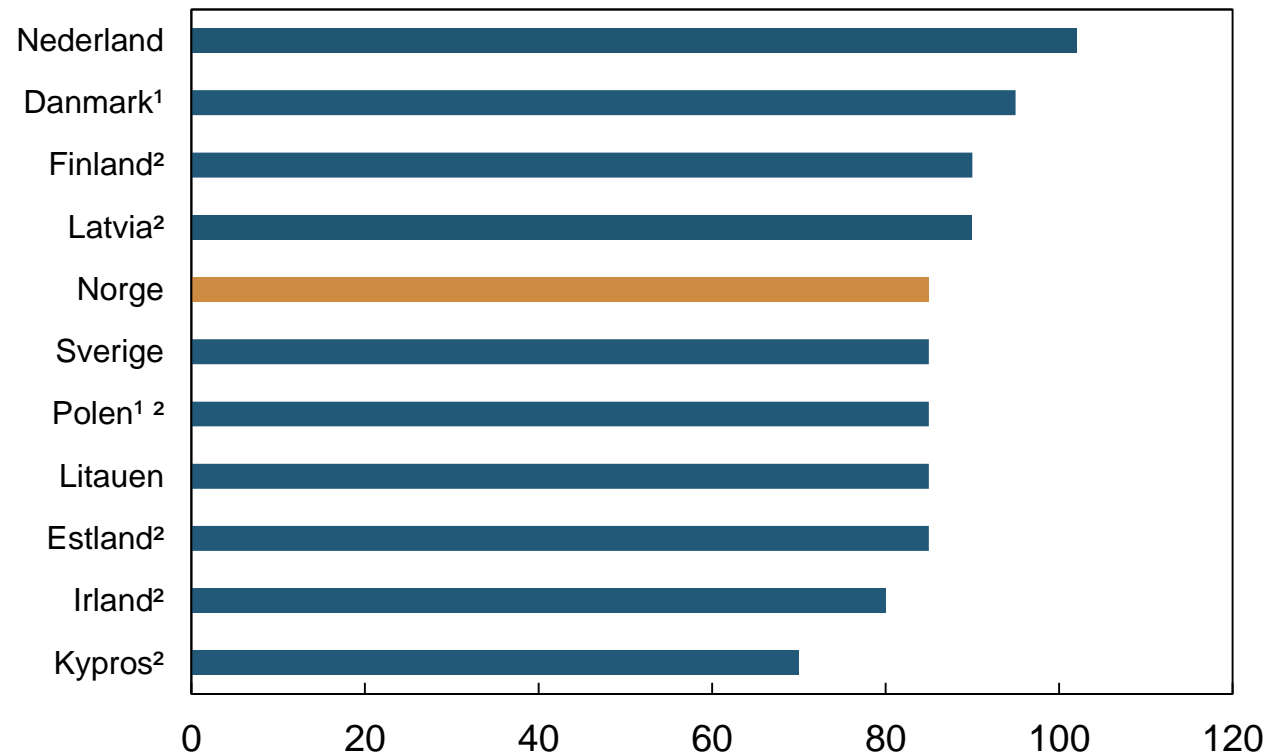


1) LTV = gjelden må ikke overstige 85 prosent av kjøpesum. BET = låntaker må ha en likviditetsmargin som dekker nødvendige utgifter og 5 prosentenheter renteøkning. LTI = gjelden må ikke overstige 5 ganger brutto inntekt. Overlappende områder viser andelen av gjeldsopptaket som bryter mer enn ett krav.

2) Rente 2,5 prosent.

Kilder: Ambita Infoland, Kartverket, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.8 Maksimal belåningsgrad (LTV) på nye boliglån.  
Utvalgte EU-land og Norge. Per mai 2016

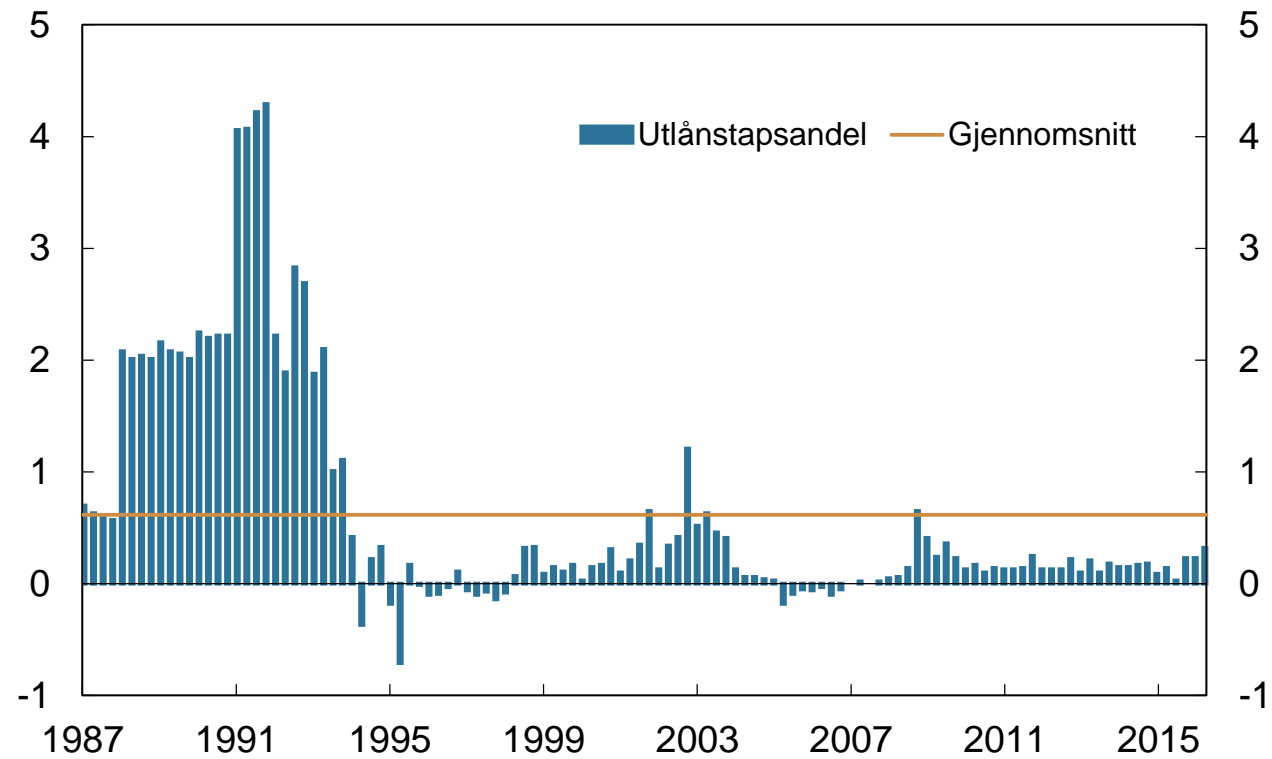


1) Anbefaling.

2) Faktorer som garantier, utleiebolig og førstegangskjøpere kan øke/reducere kravet til belåningsgrad. For Finland gjelder kravet fra juli 2016.

Kilder: Det europeiske systemrisikorådet (ESRB) og Norges Bank

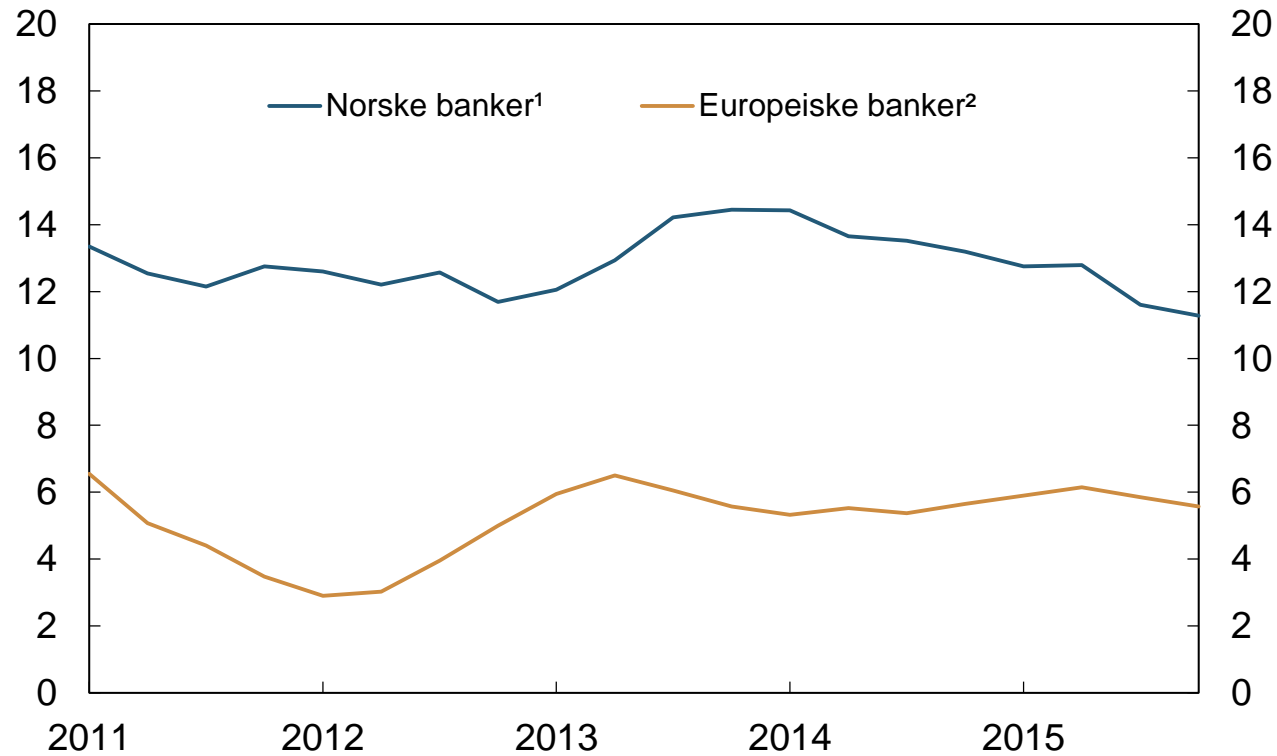
Figur 3.1 Utlånstap<sup>1</sup> som andel av brutto utlån. Annualisert.  
Alle banker og kredittforetak. Prosent. 1. kv. 1987 – 2. kv. 2016



1) Årstall til og med 1991. Verdien for året er fordelt likt utover kvartalene.  
Kilde: Norges Bank



Figur 3.2 Egenkapitalavkastning etter skatt. Firekvartalers glidende vektet gjennomsnitt. Prosent. 3. kv. 2011 – 2. kv. 2016

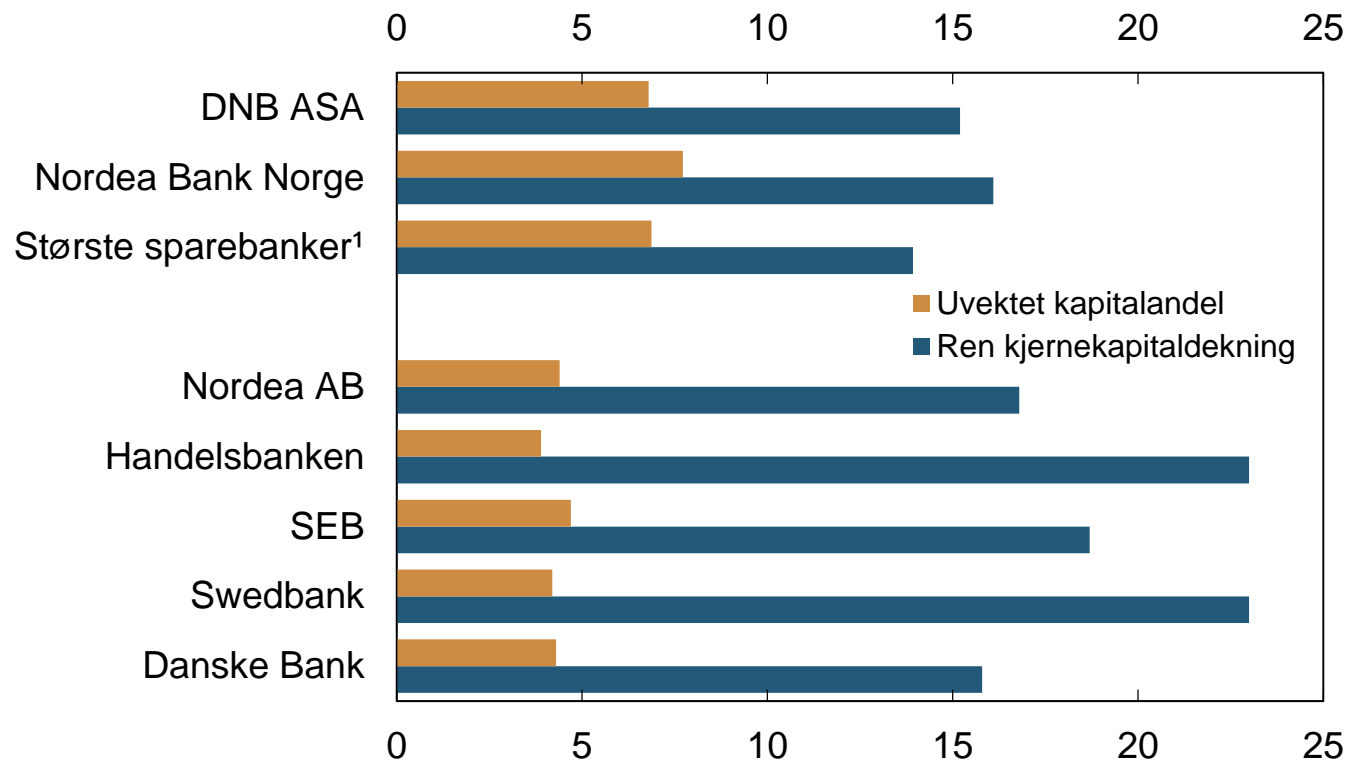


1) Syv store banker i Norge: DNB Bank, Nordea Bank Norge, SpareBank 1 SR-Bank, Sparebanken Vest, SpareBank 1 SMN, Sparebanken Sør (f.o.m. 1. kv. 2014) og SpareBank 1 Nord-Norge.

2) 198 europeiske banker.

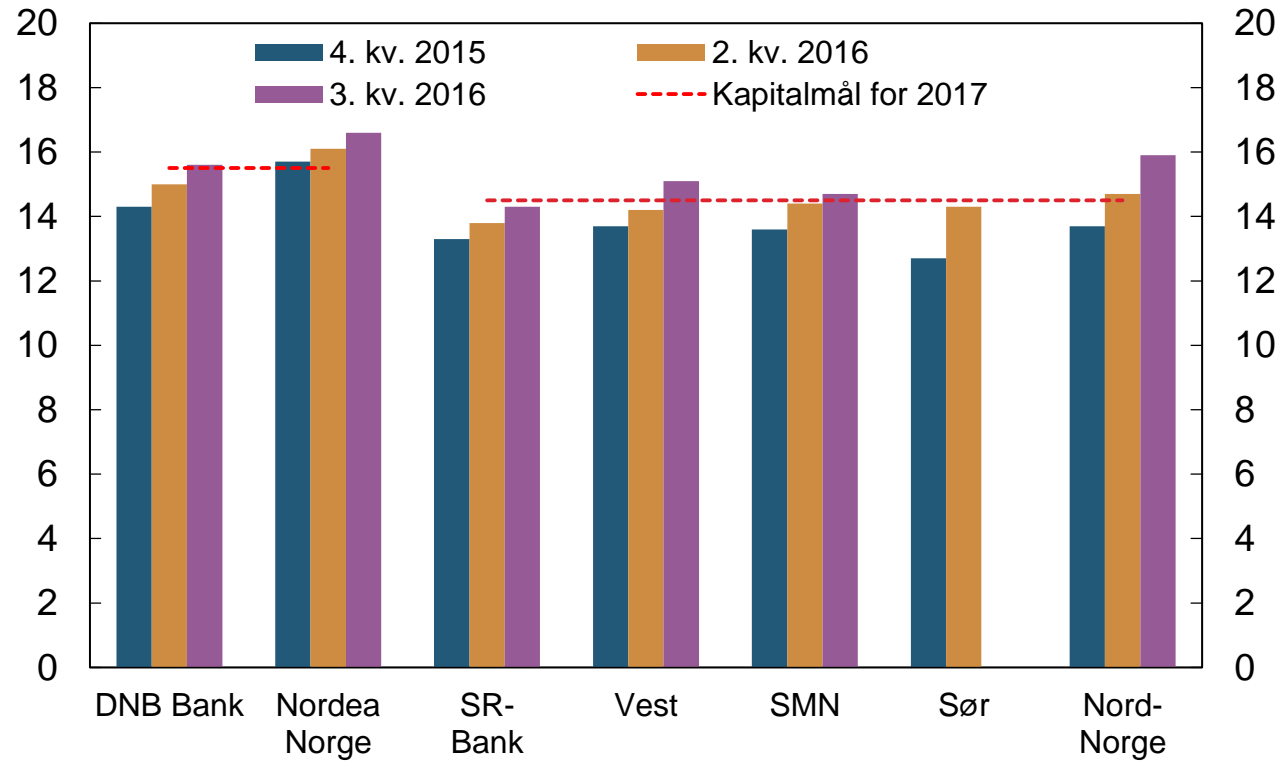
Kilder: Den europeiske banktilsynsmyndigheten (EBA), norske bankkonserns års- og kvartalsrapporter og Norges Bank

Figur 3.3 Uvektet kapitalandel og ren kjernekapitaldekning i store norske og nordiske bankkonsern. Prosent. Per 30. juni 2016



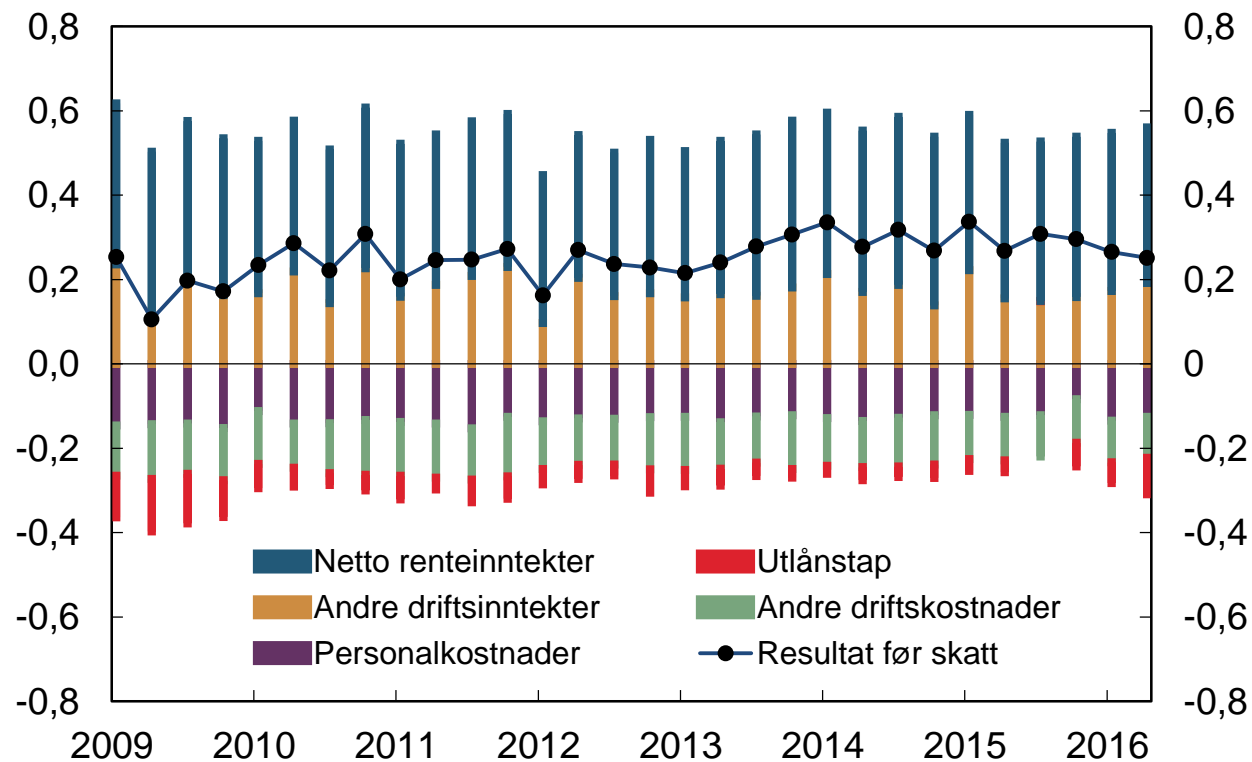
1) Vektet gjennomsnitt av de seks største norske regionale sparebankene.  
Kilder: Bankenes kvartalsrapporter, Finanstilsynet og Norges Bank

Figur 3.4 Ren kjernekapitaldekning.<sup>1</sup> Store norske banker.  
Prosent. 4. kv. 2015 – 3. kv. 2016



1) Resultat hittil i år er lagt til den rene kjernekapitalen.  
Kilder: Bankkonsernernes kvartalsrapporter og Norges Bank

Figur 3.5 Dekomponert utvikling i bankenes<sup>1</sup> resultat før skatt.<sup>2</sup>  
 Prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital. 1. kv. 2009 – 2. kv. 2016

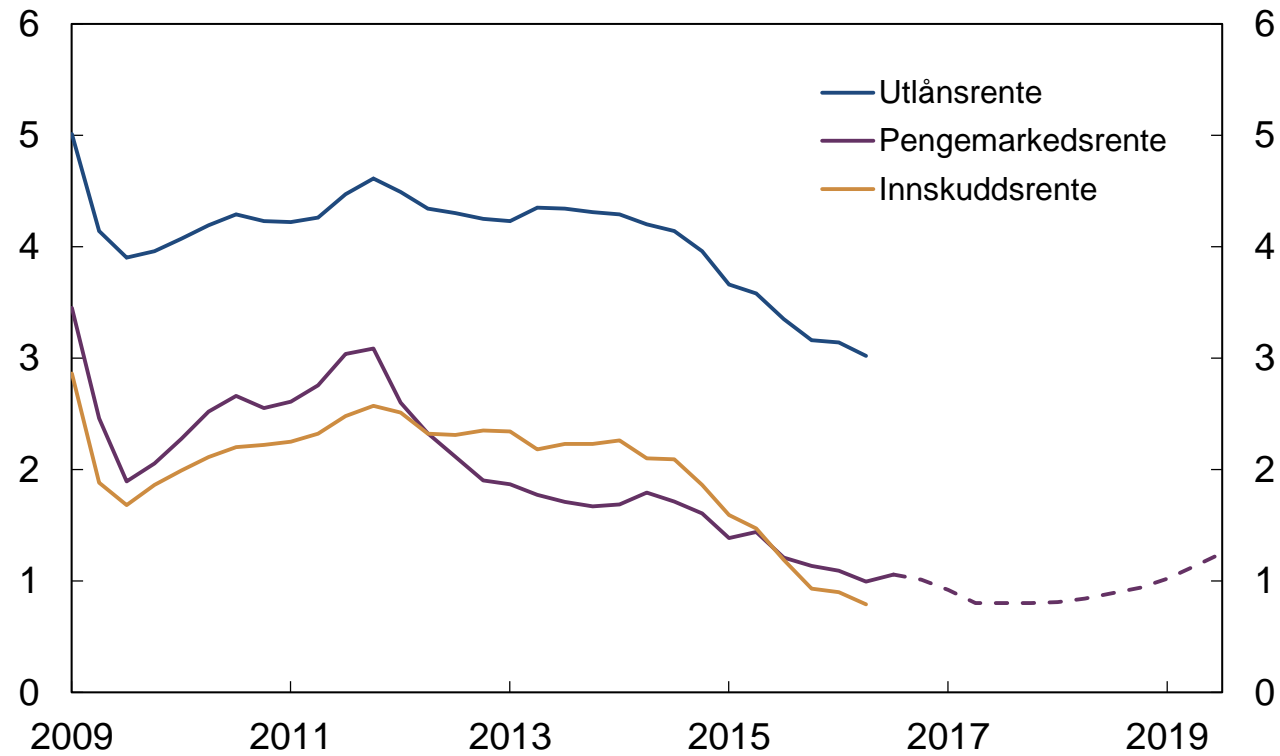


1) Vektet gjennomsnitt av syv store banker i Norge: DNB Bank, Nordea Bank Norge, SpareBank 1 SR-Bank, Sparebanken Vest, SpareBank 1 SMN, Sparebanken Sør (f.o.m. 1. kv. 2014) og SpareBank 1 Nord-Norge.

2) Provisjonsinntekter fra deleide kredittforetak i SpareBank 1-alliansen er omklassifisert fra andre driftsinntekter til netto renteinntekter.

Kilder: Bankenes kvartalsrapporter og Norges Bank

Figur 3.6 Bankenes<sup>1</sup> rente på utlån og innskudd. Tremåneders Nibor.  
Prosent. 1. kv. 2009 – 3. kv. 2019<sup>2</sup>

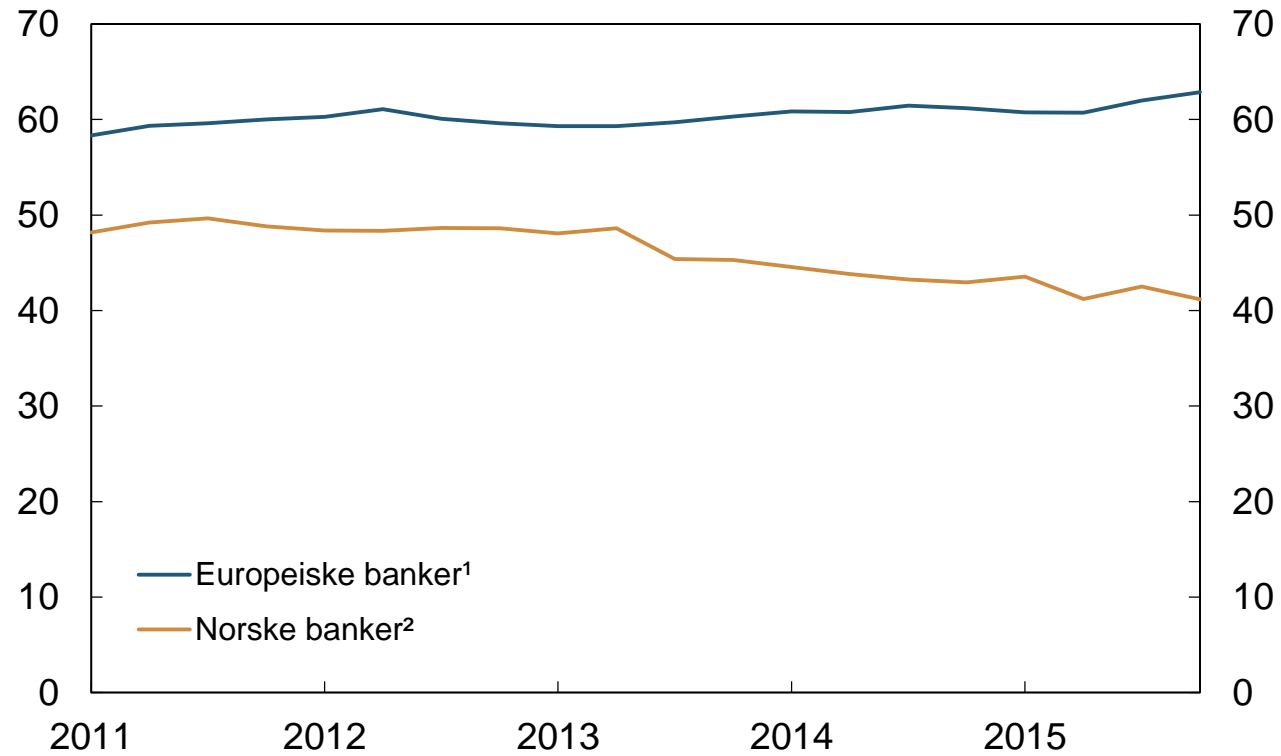


1) Alle banker og kredittforetak i Norge.

2) Anslag for 4. kv. 2016 – 3. kv. 2019 fra Pengepolitisk Rapport 3/16 (stiplet).

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.7 Kostnadsgrad. Firekvartalers glidende vektet gjennomsnitt.  
Prosent. 3. kv. 2011 – 2. kv. 2016

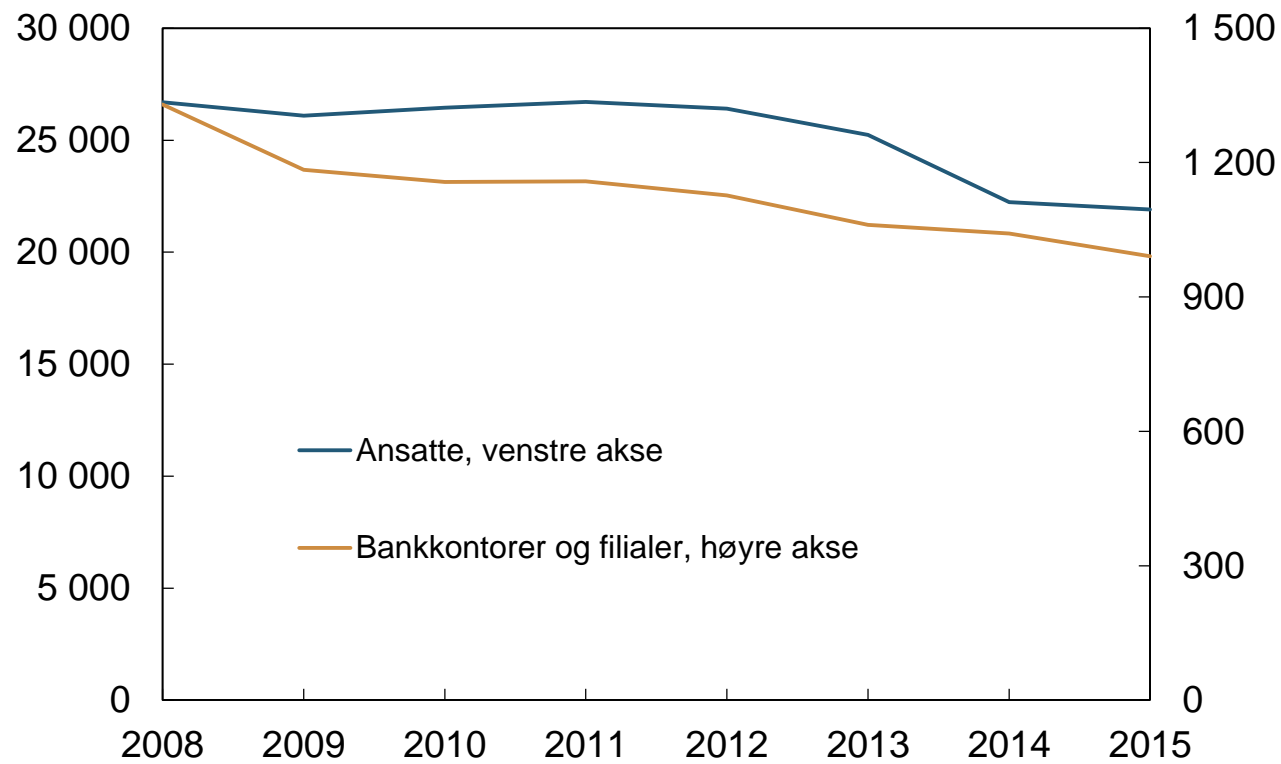


1) 198 europeiske banker.

2) Alle banker med unntak av filialer av utenlandske banker i Norge.

Kilder: Den europeiske banktilsynsmyndigheten (EBA) og Norges Bank

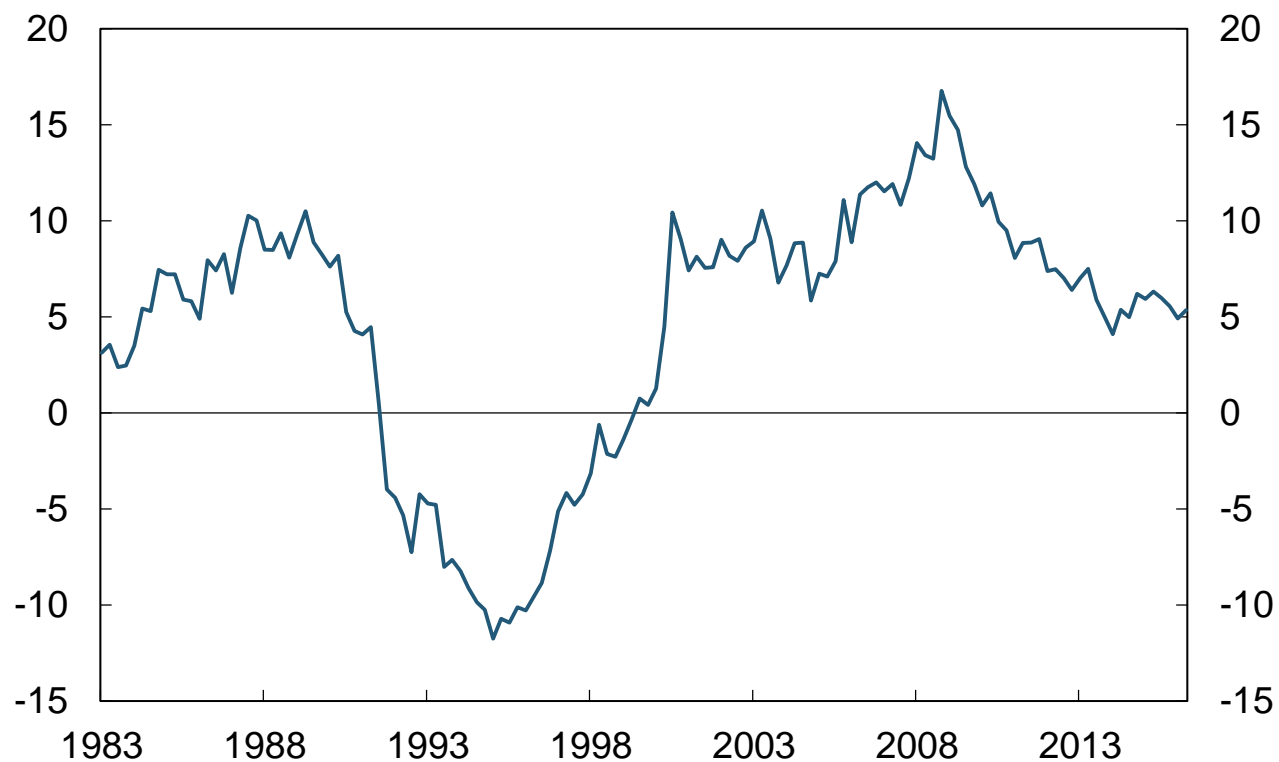
Figur 3.8 Antall ansatte og antall bankkontorer og filialer.<sup>1</sup> 2008 – 2015



1) Alle banker i Norge.

Kilder: Finans Norge og Statistisk sentralbyrå

Figur 3.9 Kredittgap.<sup>1,2</sup> Prosentenheter. 1. kv. 1983 – 2. kv. 2016



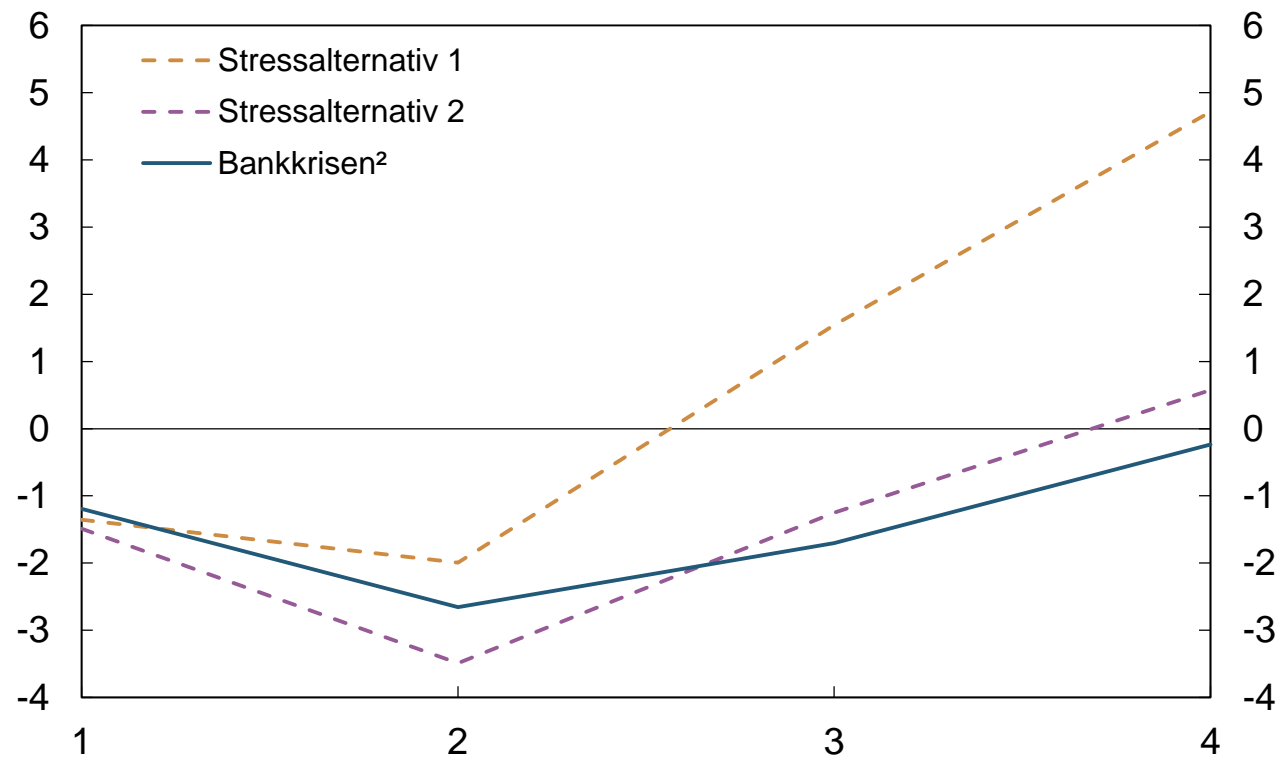
1) Summen av K2 husholdninger og K3 ikke-finansielle foretak i Fastlands-Norge (alle ikke-finansielle foretak før 1995). K3 ikke-finansielle foretak inneholder K2 ikke-finansielle foretak og utenlandsgjeld i Fastlands-Norge.

2) Trend er beregnet med et ensidig Hodrick Prescott-filter, data fra 4. kv. 1975 til 2. kv. 2016 og en enkel prognose. Lambda = 400 000.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank



Figur 3.10 Utvikling<sup>1</sup> i BNP for Fastlands-Norge under stressalternativene og bankkrisen. Antall år fra krisen starter. Prosent

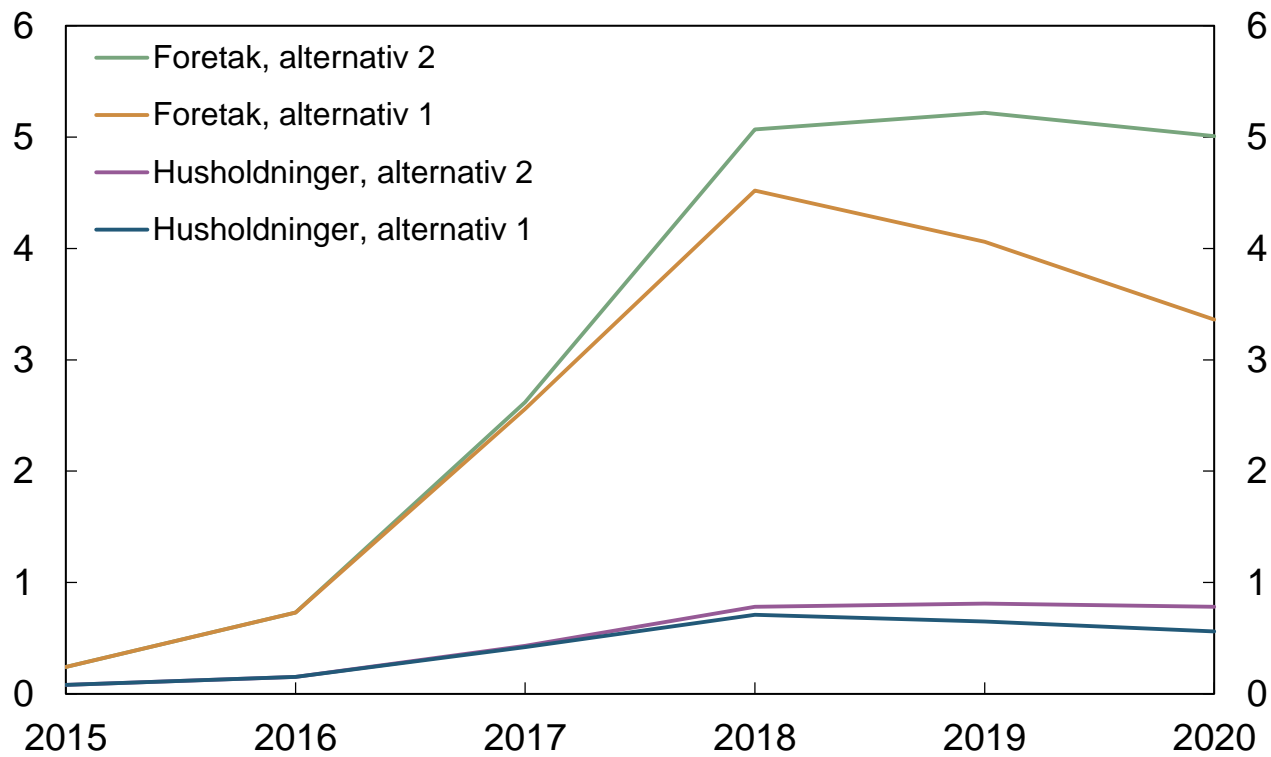


1) Prosentvis endring fra starten av perioden.

2) «Bankkrisen» viser utviklingen i BNP for Fastlands-Norge fra 1987.

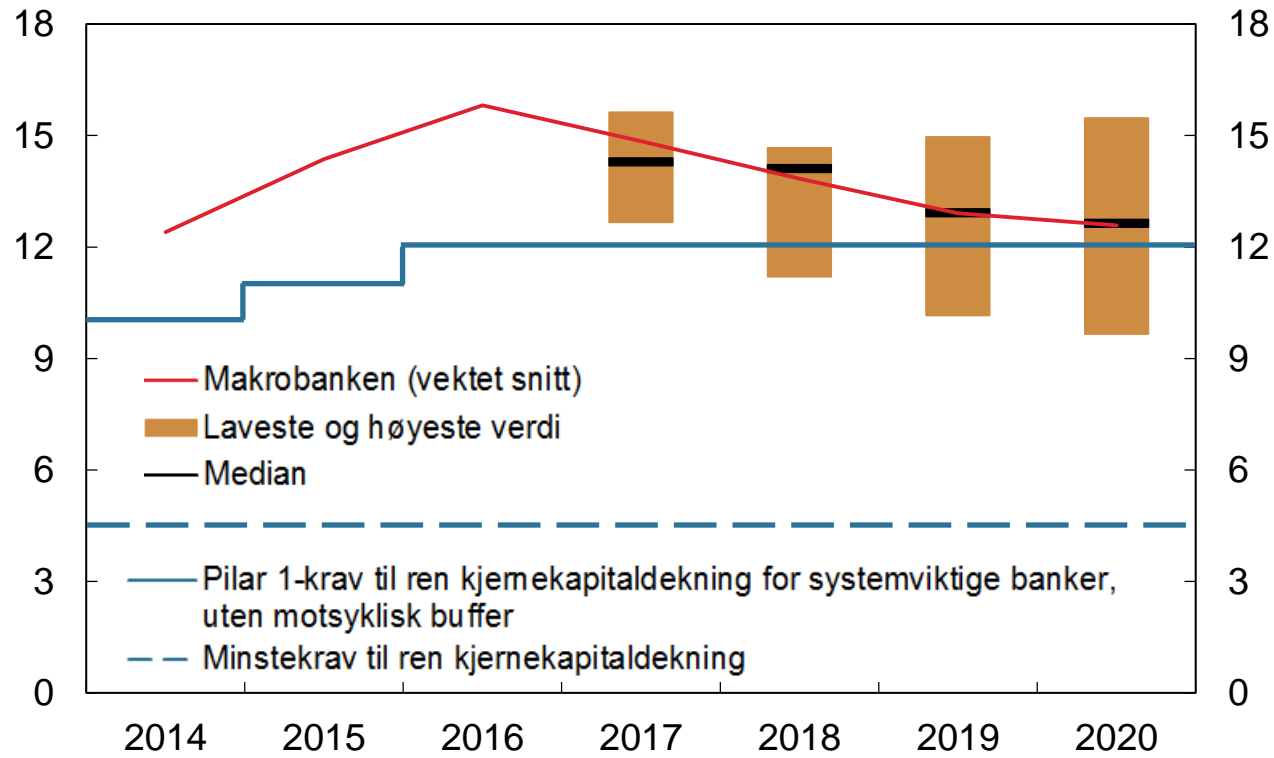
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.11 Utlånstap som andel av brutto utlån. Makrobanken.  
Prosent. 2015 – 2020<sup>1</sup>



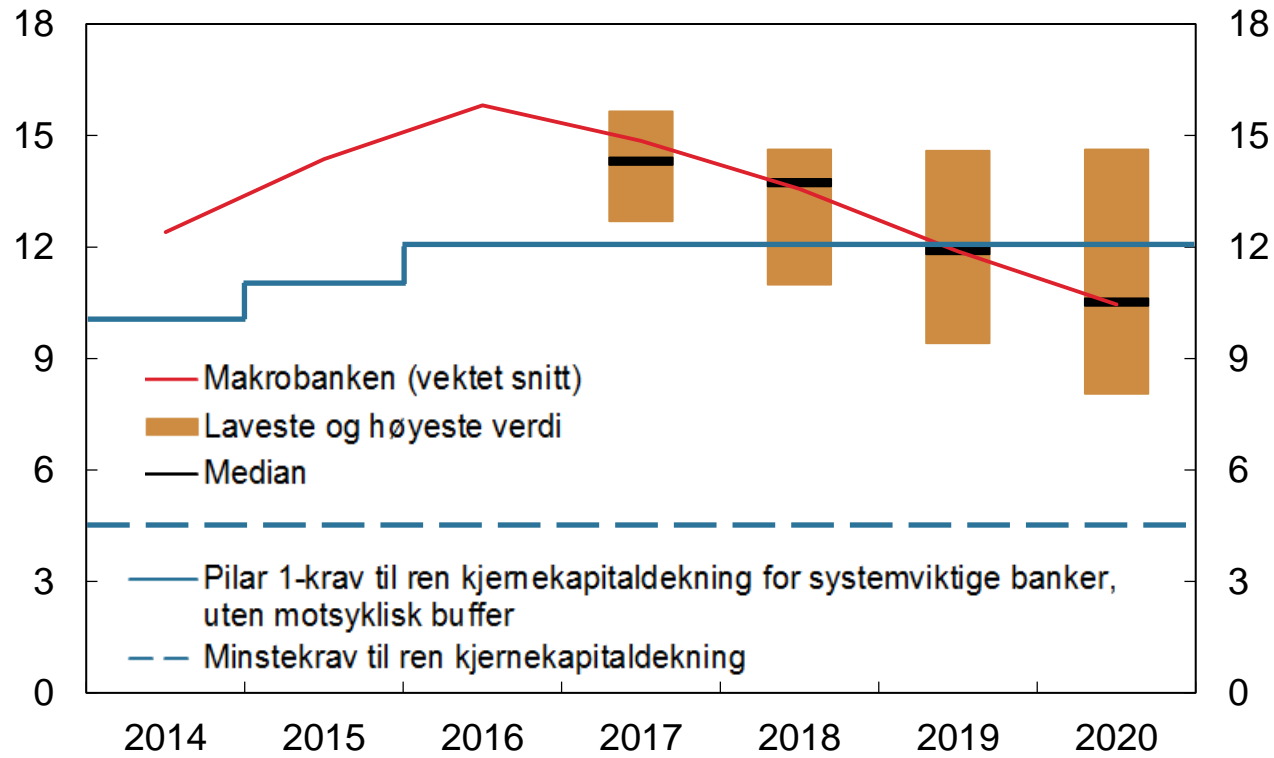
1) Fremskrivninger for 3. kv. 2016 – 4. kv. 2020. Historisk tapsfordeling er benyttet til å fordele utlånstap mellom foretak og husholdninger.  
Kilder: SNL Financial og Norges Bank

Figur 3.12 Ren kjernekapitaldekning i stressalternativ 1.  
 Prosent. 4. kv. 2014 – 4. kv. 2020<sup>1</sup>



1) Fremskrivinger for 3. kv. 2016 – 4. kv. 2020.  
 Kilder: SNL Financial og Norges Bank

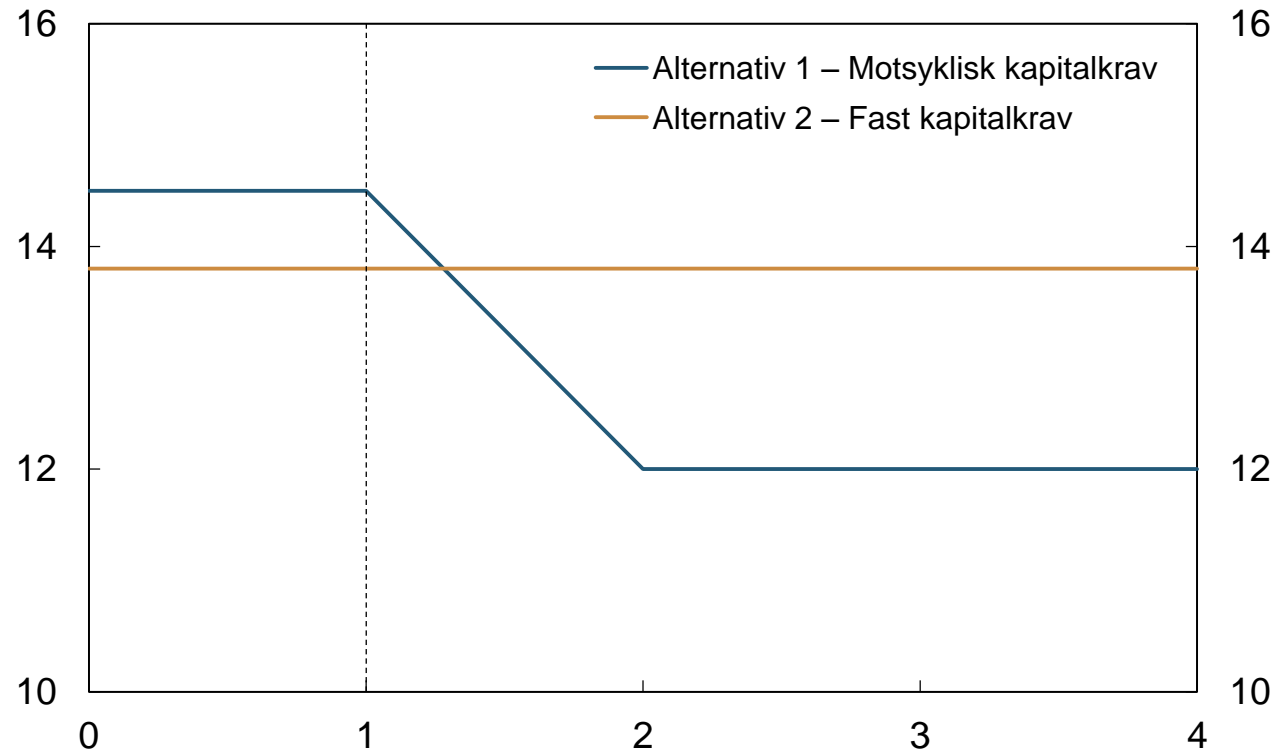
Figur 3.13 Ren kjernekapitaldekning i stressalternativ 2.  
 Prosent. 4. kv. 2014 – 4. kv. 2020<sup>1</sup>



1) Fremskrivinger for 3. kv. 2016 – 4. kv. 2020.

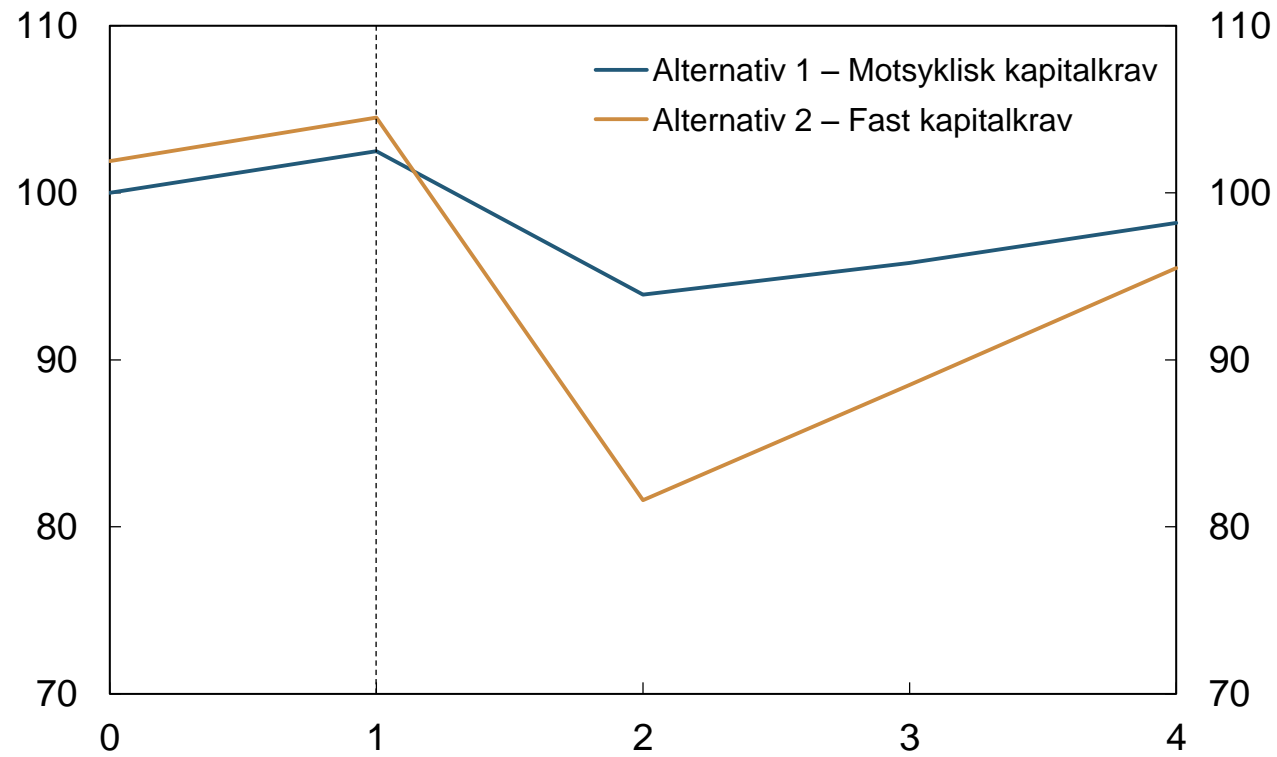
Kilder: SNL Financial og Norges Bank

Figur 3.14 Bankens rene kjernekapitaldekning.  
Prosent. Krisen inntreffer i periode 1



Kilde: Norges Bank

Figur 3.15 Bankens utlån.<sup>1</sup>  
Faste priser. Indeks.<sup>2</sup> Krisen inntreffer i periode 1

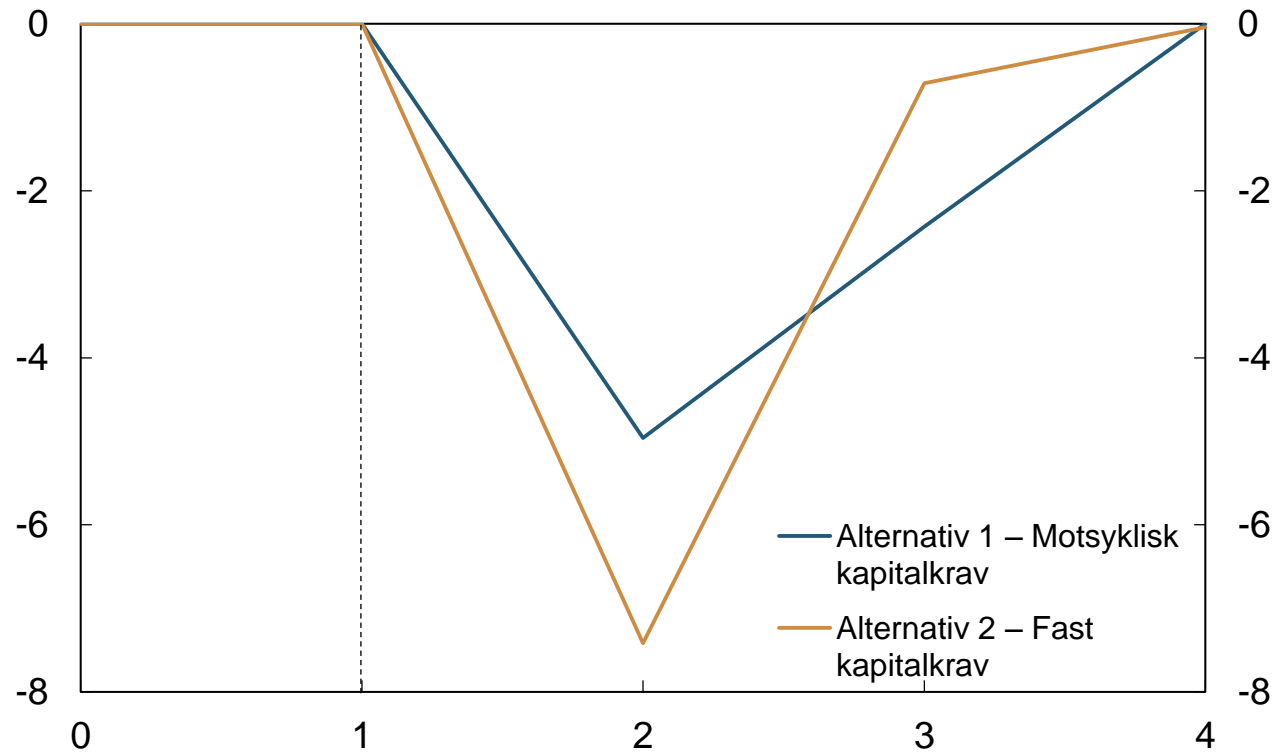


1) Forutsetter en konstant årlig trendvekst på 2,5 prosent.

2) Utlån i høykonjunktur med motsyklisk kapitalkrav i år null = 100.

Kilde: Norges Bank

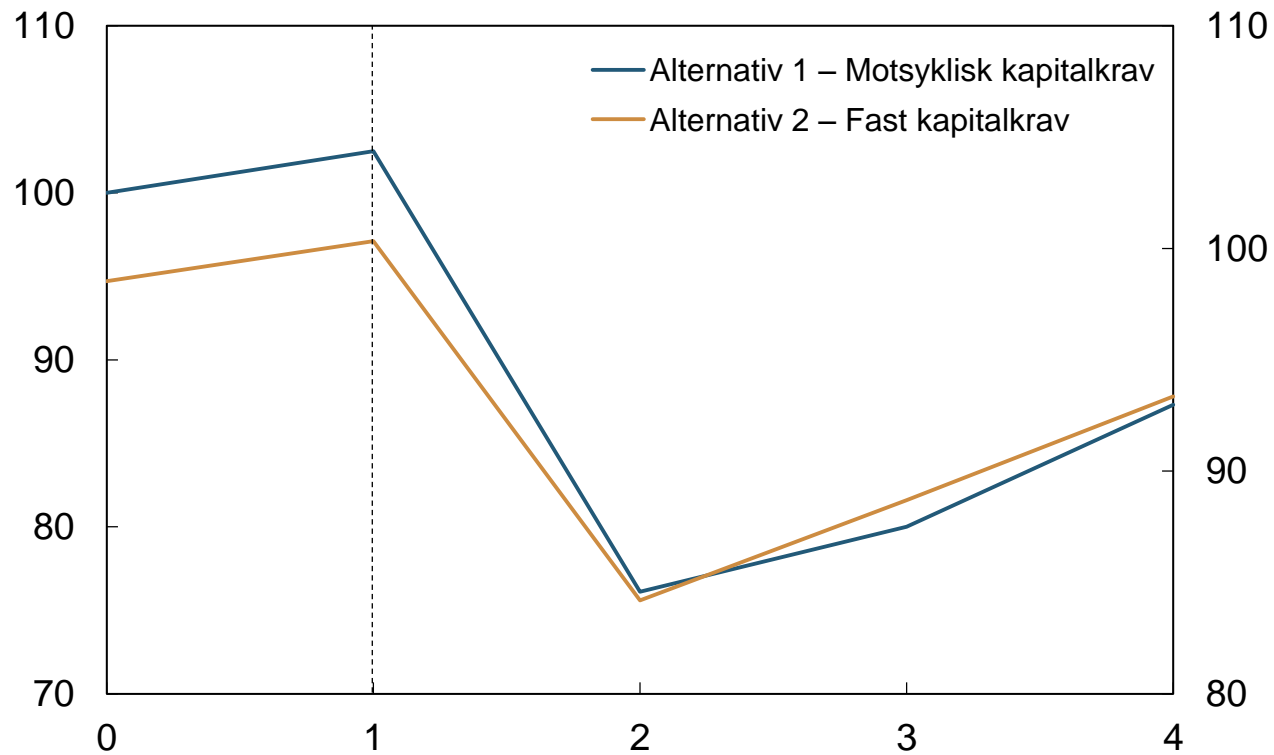
Figur 3.16 Endring i utlån til næringsmarkedet som andel av totale utlån. Prosentenheter. Krisen inntreffer i periode 1



Kilde: Norges Bank

Figur 3.17 Bankens utlån.<sup>1</sup> Faste priser. Indeks.<sup>2</sup>

Motsyklisk kapitalbuffer er satt til null når krisen inntreffer i periode 1



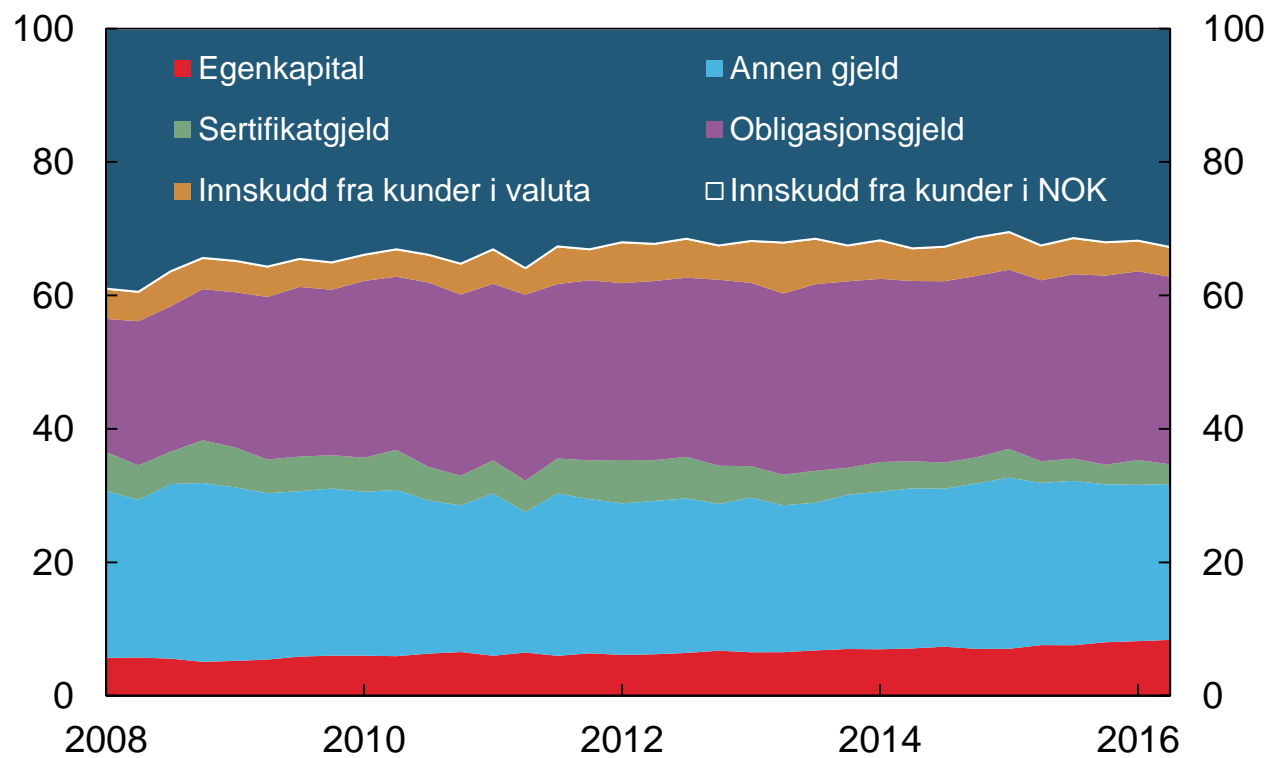
1) Forutsetter en konstant årlig trendvekst på 2,5 prosent.

2) Utlån i lavkonjunktur med motsyklisk kapitalkrav i år null = 100.

Kilde: Norges Bank

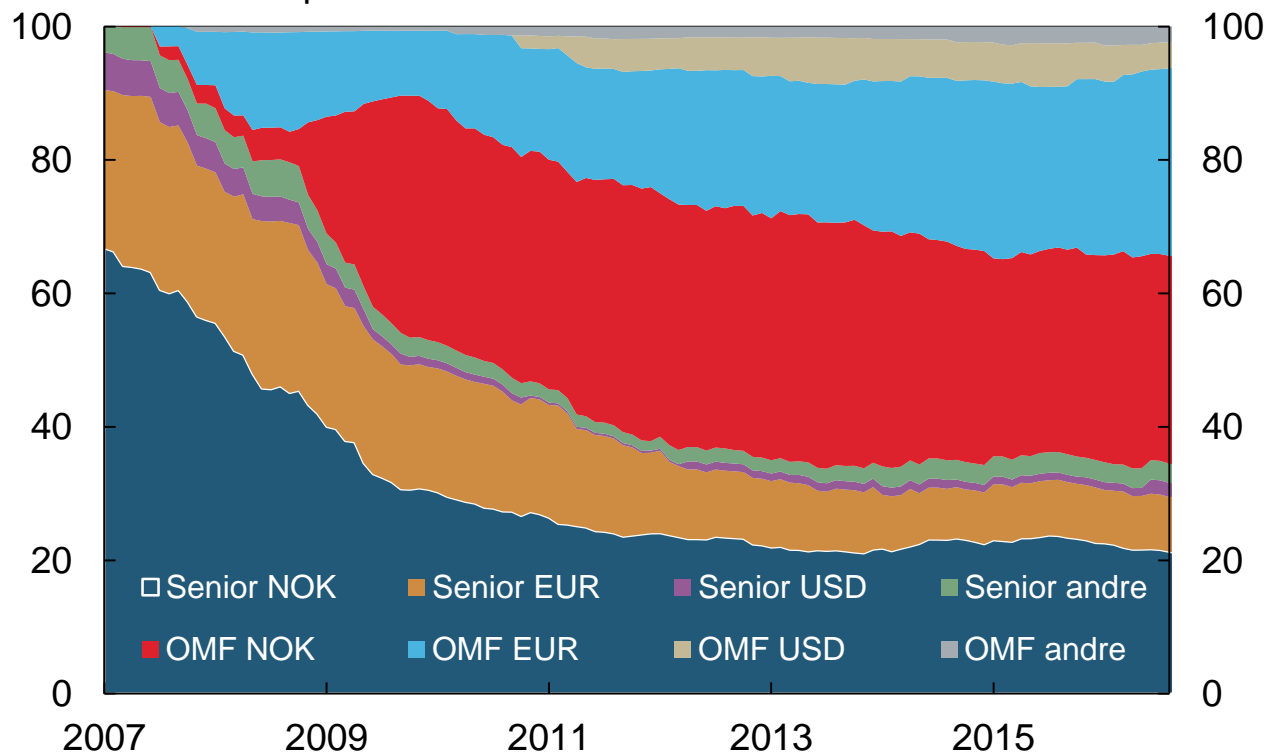


Figur 4.1 Finansieringsstruktur.<sup>1</sup> Norske banker og OMF-kredittforetak.  
Prosent. 1. kv. 2008 – 2. kv. 2016



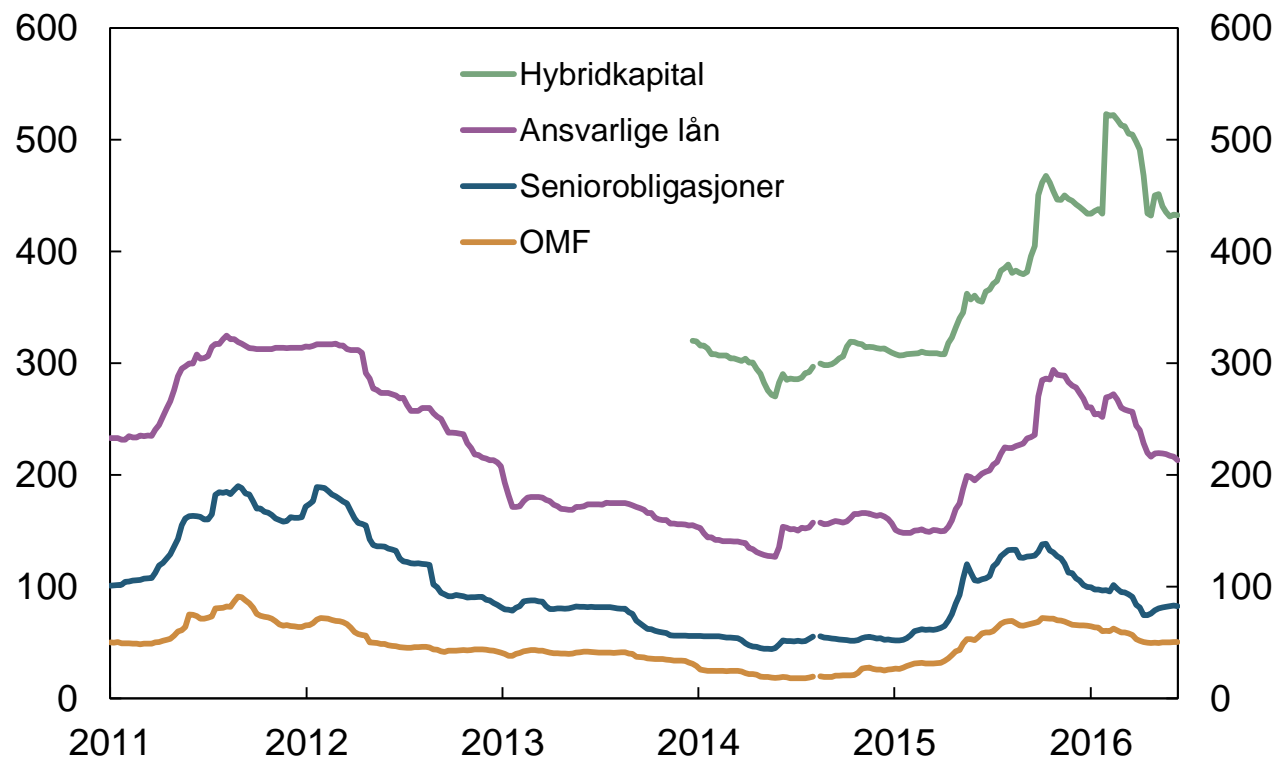
1) Justert for bytteordningen.  
Kilde: Norges Bank

Figur 4.2 Utestående obligasjonsfinansiering. Valutafordelt.  
Norske banker og OMF-kredittforetak. Prosent.  
Januar 2007 – september 2016



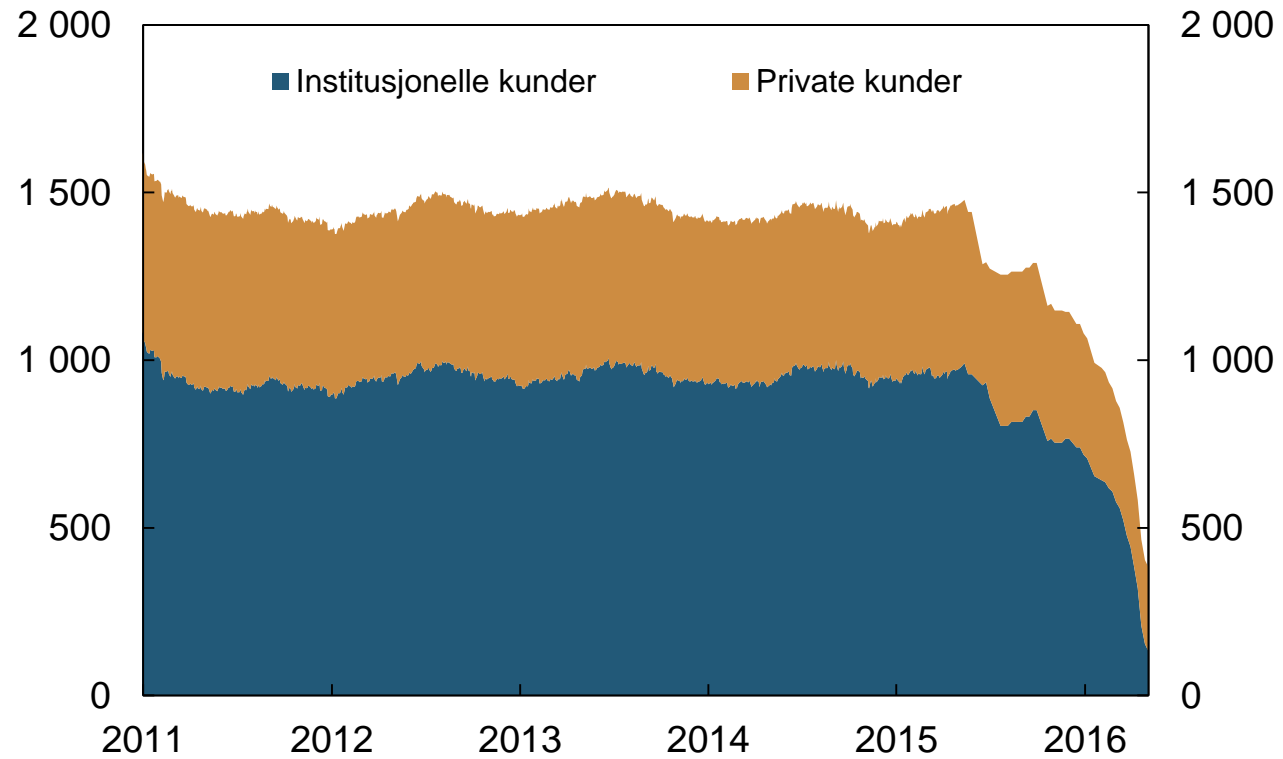
Kilder: Bloomberg og Stamdata

Figur 4.3 Risikopåslag i Norge. Differanse mot tremåneders Nibor.  
5-års løpetid. Basispunkter. Mai 2011 – oktober 2016



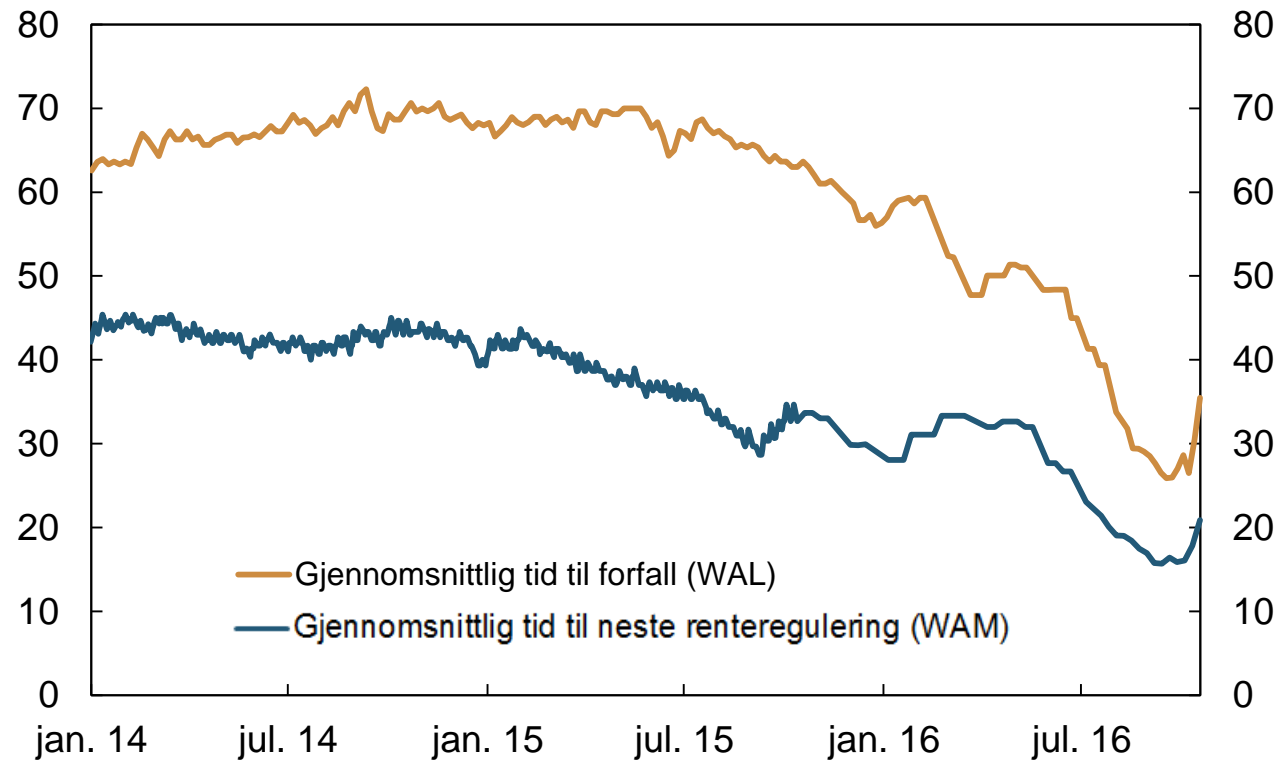
Kilde: Nordic Bond Pricing

Figur 4.4 Forvaltningskapital i amerikanske prime pengemarkedsfond.  
Milliarder USD. Juni 2011 – oktober 2016



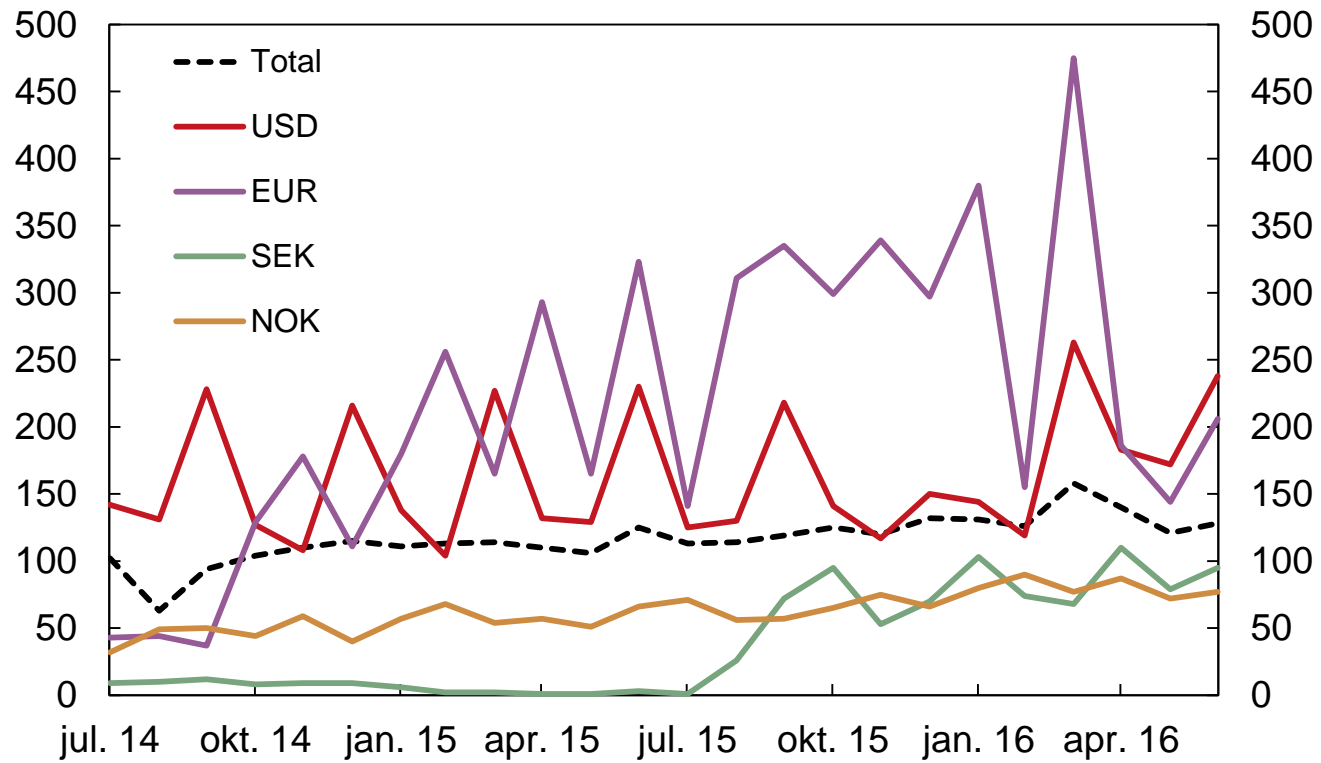
Kilde: J. P. Morgan

Figur 4.5 Løpetid på investeringene til amerikanske prime pengemarkedsfond. Gjennomsnitt. Dager. Januar 2014 – oktober 2016



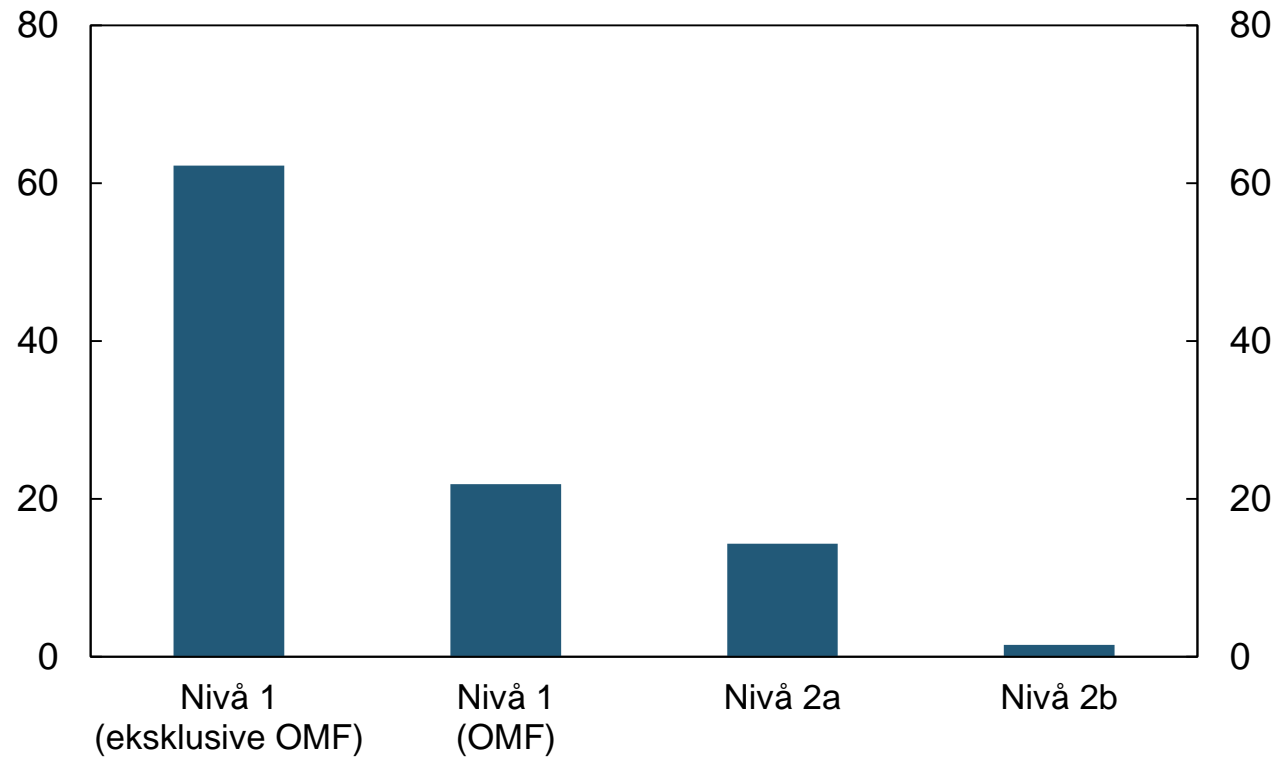
Kilde: J. P. Morgan

Figur 4.6 LCR i ulike valutaer. Alle norske banker.  
Prosent. Juli 2014 – juni 2016



Kilde: Finanstilsynet

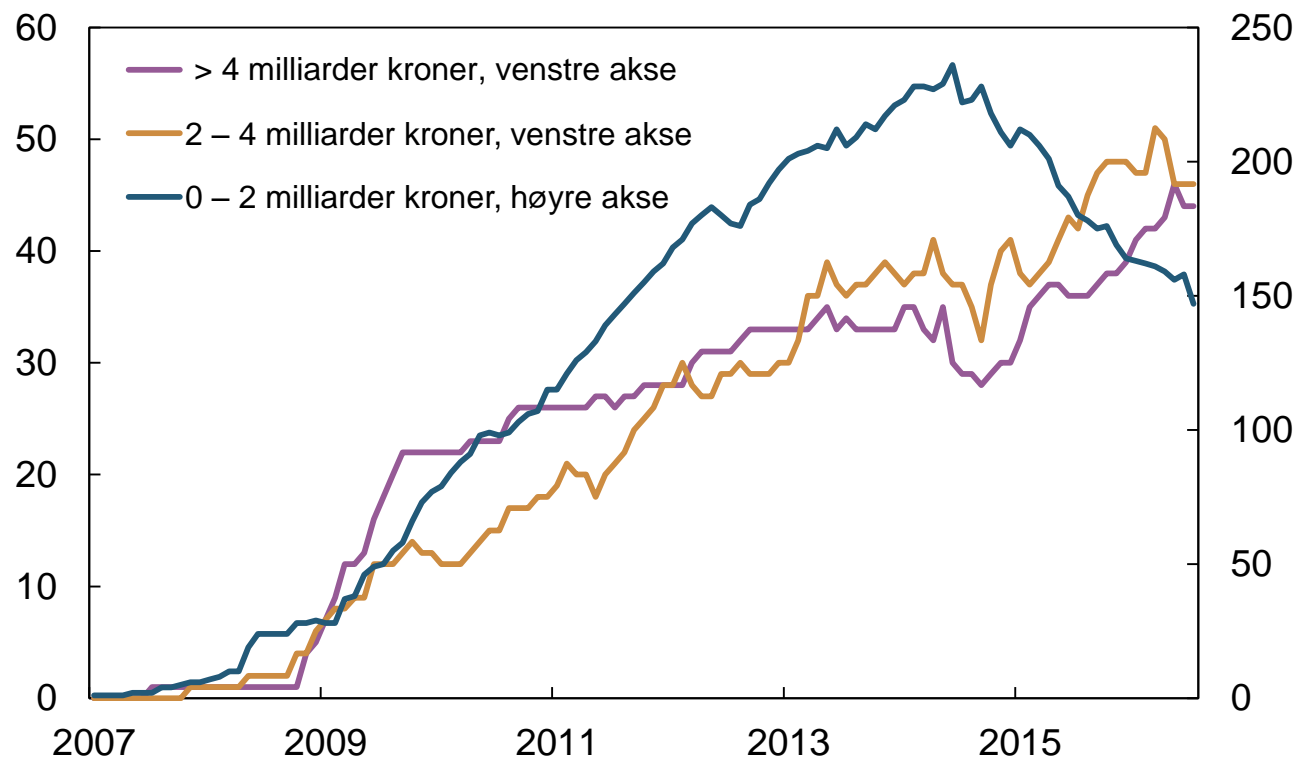
Figur 4.7 Likviditetsportefølje fordelt etter type eiendeler.<sup>1</sup> Norske banker og OMF-kredittforetak. Avkortede verdier. Prosent. Per 30. juni 2016



1) Nivå 1 er kontanter og innskudd i sentralbanker, statspapirer og OMF med utestående over 500 millioner euro. Nivå 2a er gjeldspapirer utstedt av lokale myndigheter og ikke-finansielle foretak og OMF med utestående mellom 250 millioner euro og 500 millioner euro. Nivå 2b er ABS (Asset-Backed Securities), aksjer m.m.

Kilde: Finanstilsynet

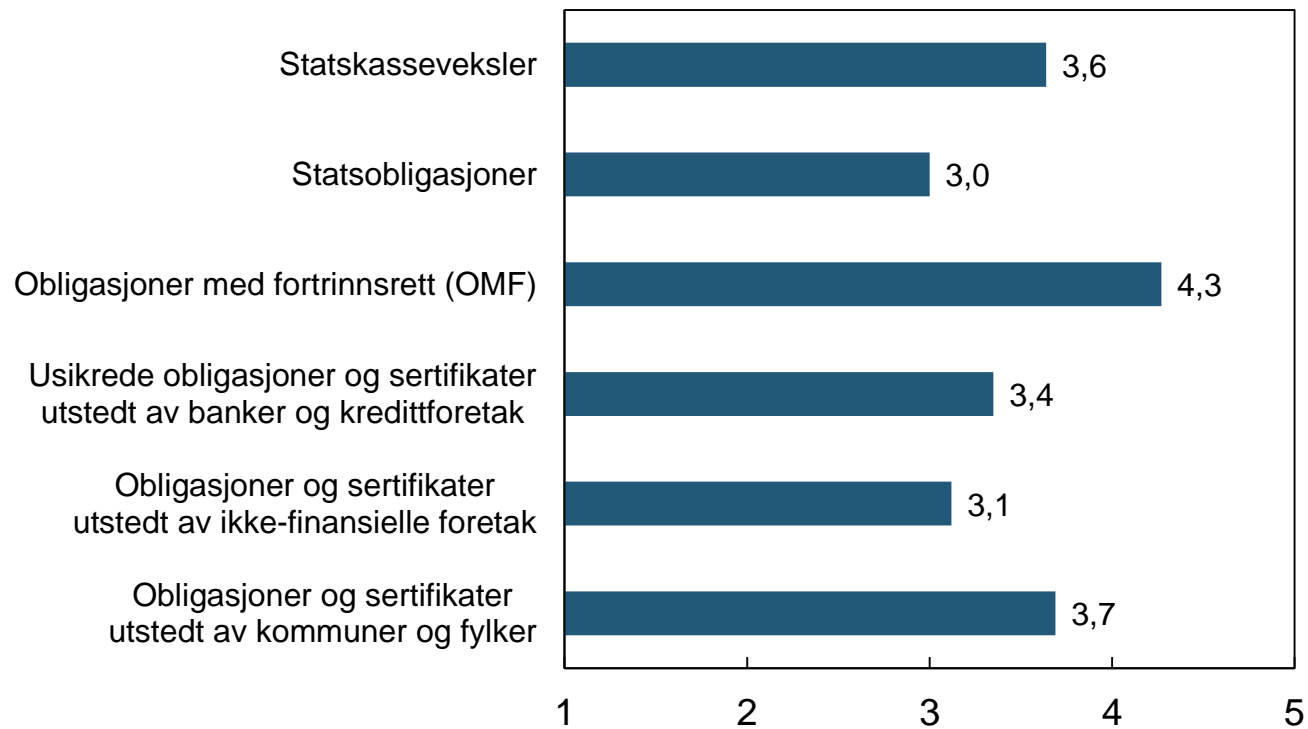
Figur 4.8 Antall utestående OMF fordelt etter størrelse.  
Februar 2007 – juli 2016



Kilder: Stamdata og Norges Bank

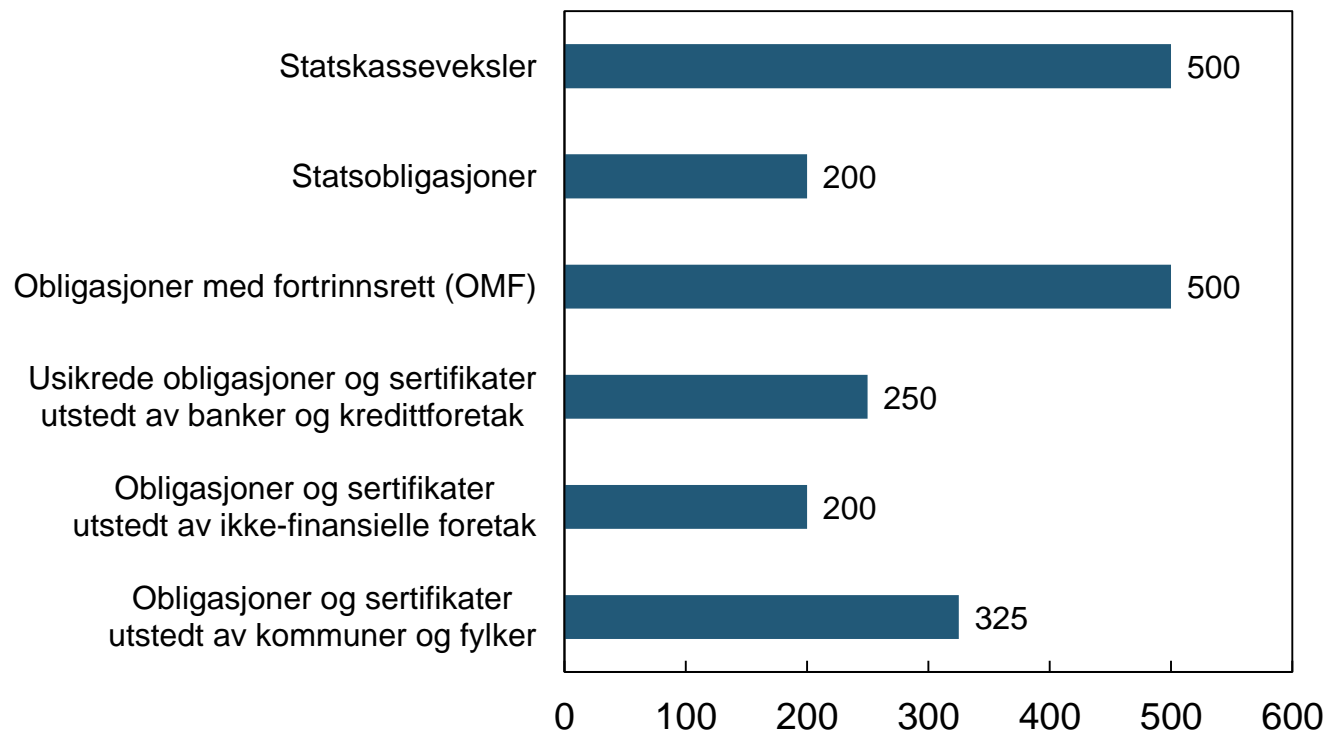


Figur 4.9 Vurdering av markedslikviditeten i 1. halvår 2016. Gjennomsnitt av respondenter. Skala: 1 (dårlig) – 2 – 3 (middels) – 4 – 5 (meget god)



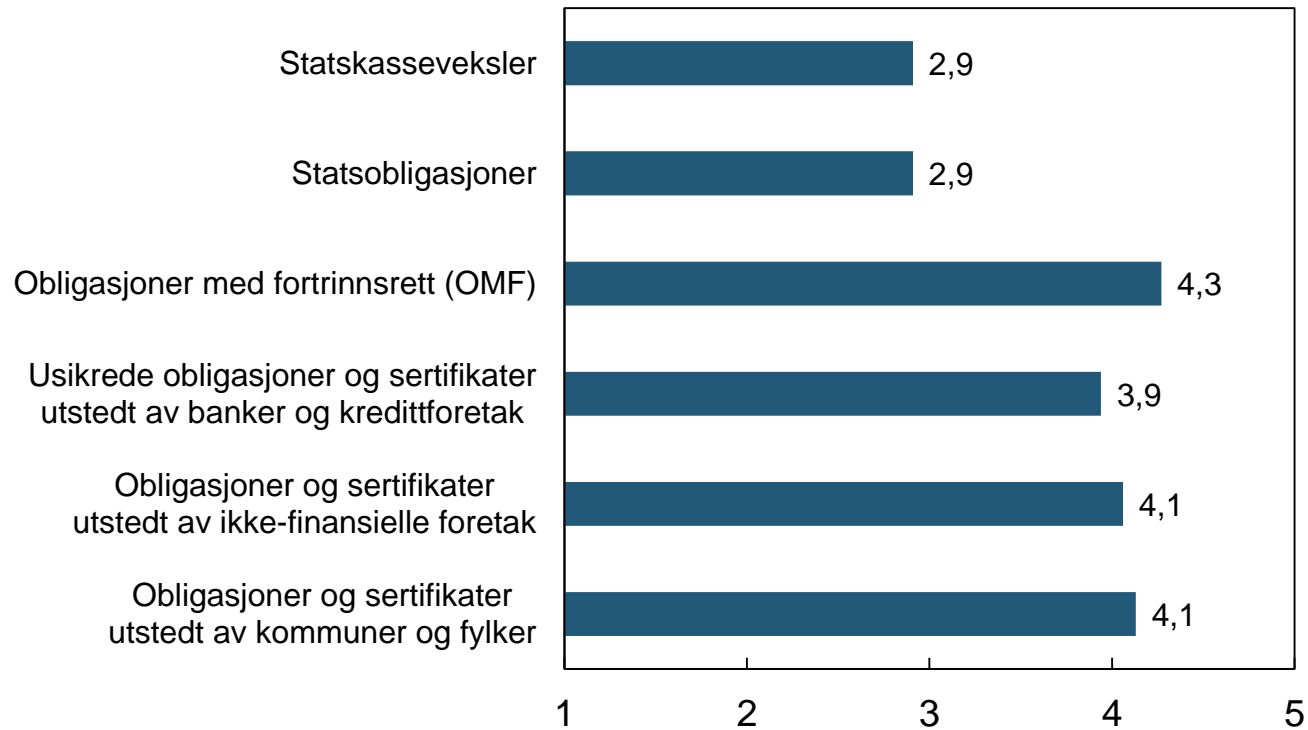
Kilde: Norges Bank

Figur 4.10 Handelsvolum som kan omsettes i annenhåndsmarkedet uten at prisene endrer seg betydelig. Median av respondenter. Millioner kroner



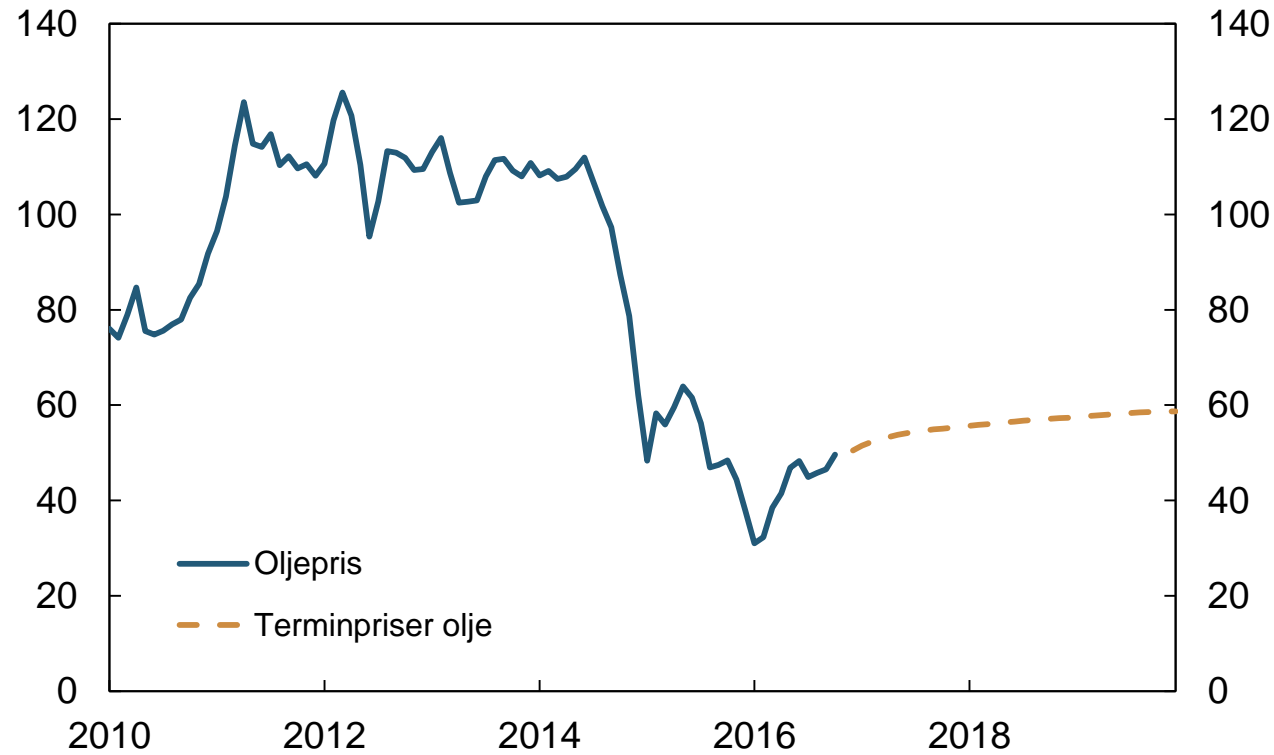
Kilde: Norges Bank

Figur 4.11 Vurdering av endring i markedslikviditeten fra 2. halvår 2015 til 1. halvår 2016. Gjennomsnitt av respondenter.  
Skala: 1 (mye dårligere) – 2 – 3 (uendret) – 4 – 5 (mye bedre)



Kilde: Norges Bank

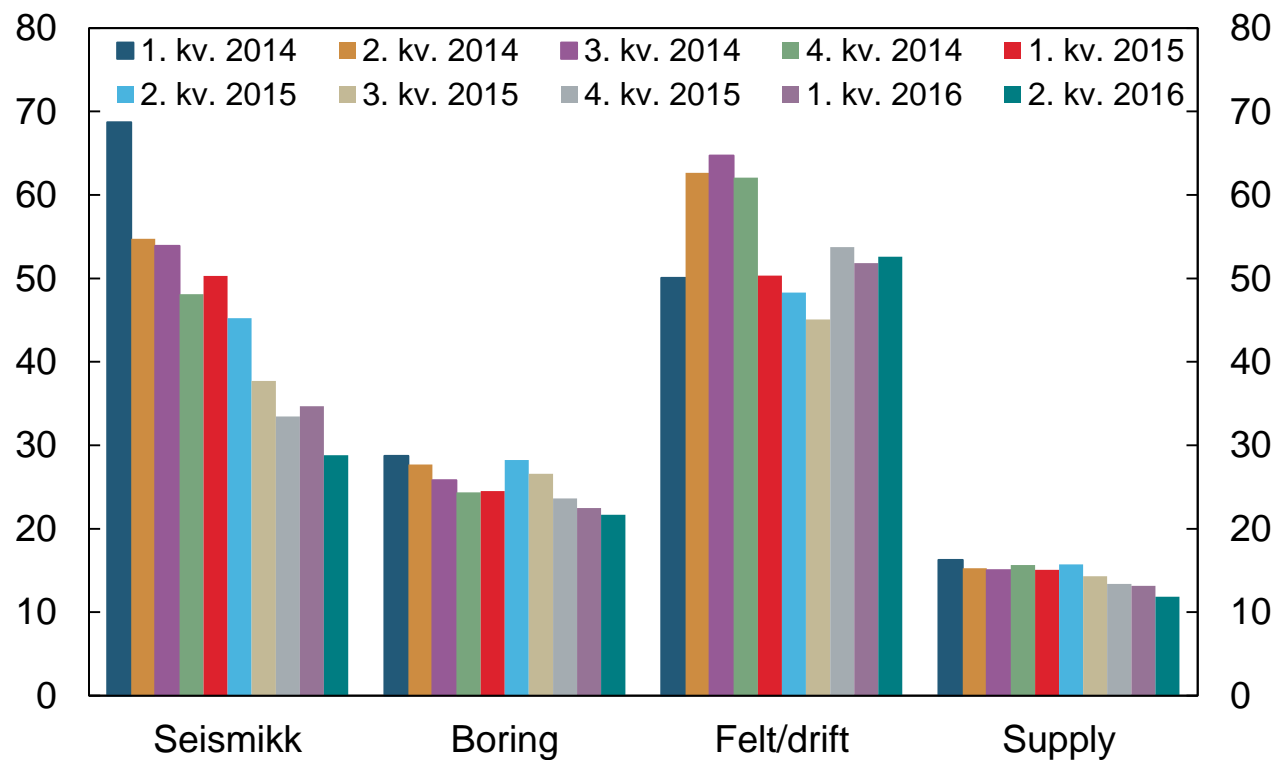
Figur 5.1 Spot- og terminpriser på råolje.  
Brent blend. USD per fat. Januar 2010 – desember 2019<sup>1</sup>



1) For terminpriser (stiplet) vises gjennomsnittet av terminprisene i perioden 24. – 28. oktober 2016.

Kilde: Thomson Reuters

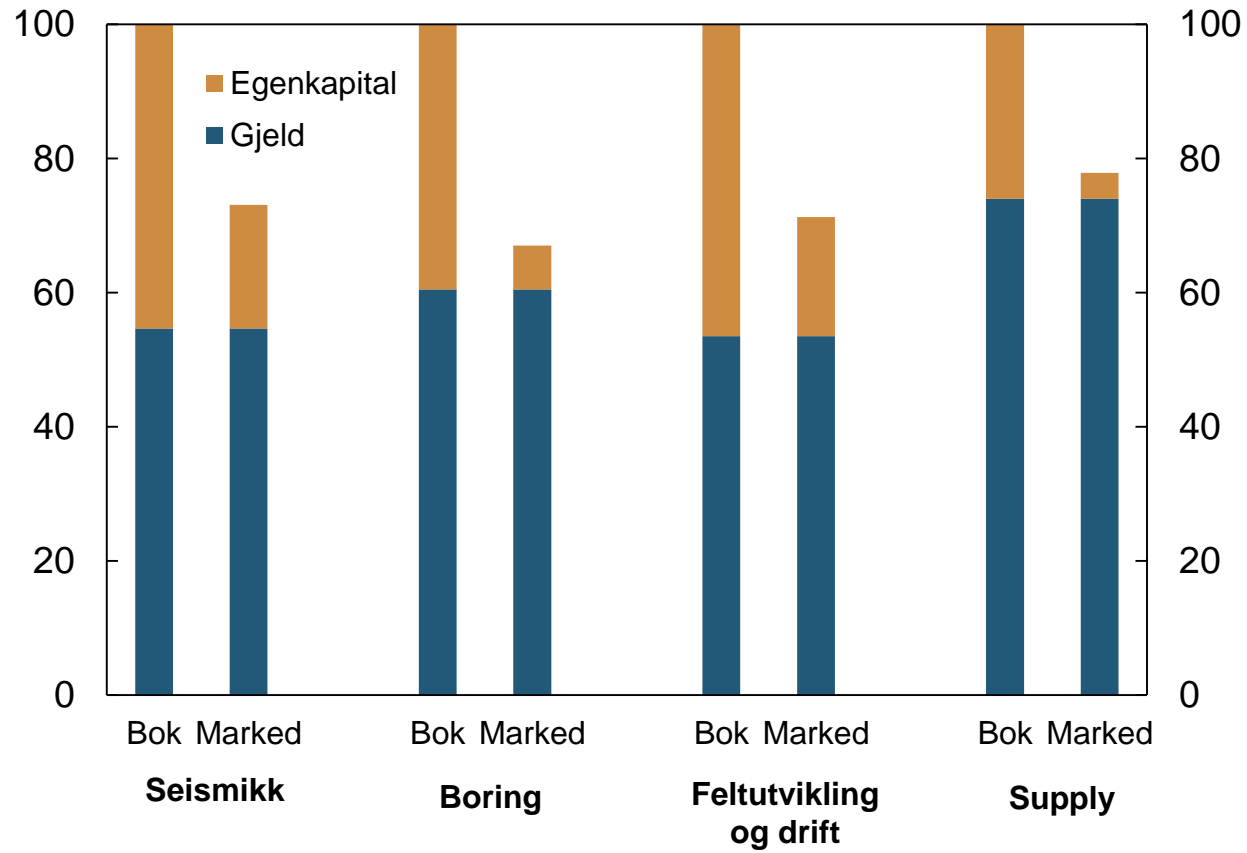
Figur 5.2 Gjeldsbetjeningsevne<sup>1</sup> i oljeleverandørnæringen.  
 Prosent. 1. kv. 2014 – 2. kv. 2016



1) Driftsresultat før driftsmessige av- og nedskrivninger (EBITDA) siste fire kvartaler i prosent av netto rentebærende gjeld. Målet på EBITDA er standardisert av Bloomberg. Det er foretatt manuelle justeringer for EBITDA der det forekommer feilregistreringer i Bloomborgs mål på EBITDA.

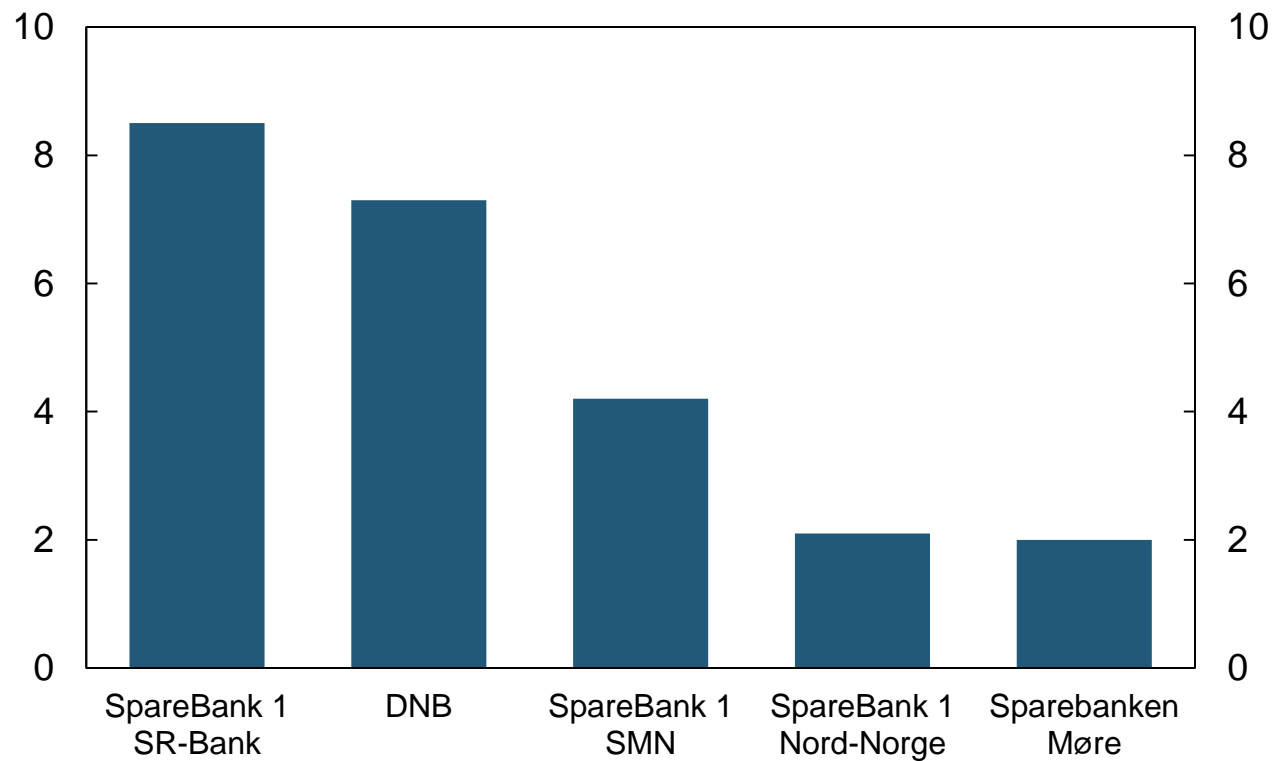
Kilder: Bloomberg og Norges Bank

Figur 5.3 Bokført verdi og markedsverdi av egenkapital for utvalgte oljeleverandørforetak. Prosent av bokført balanse. Per 30. juni 2016



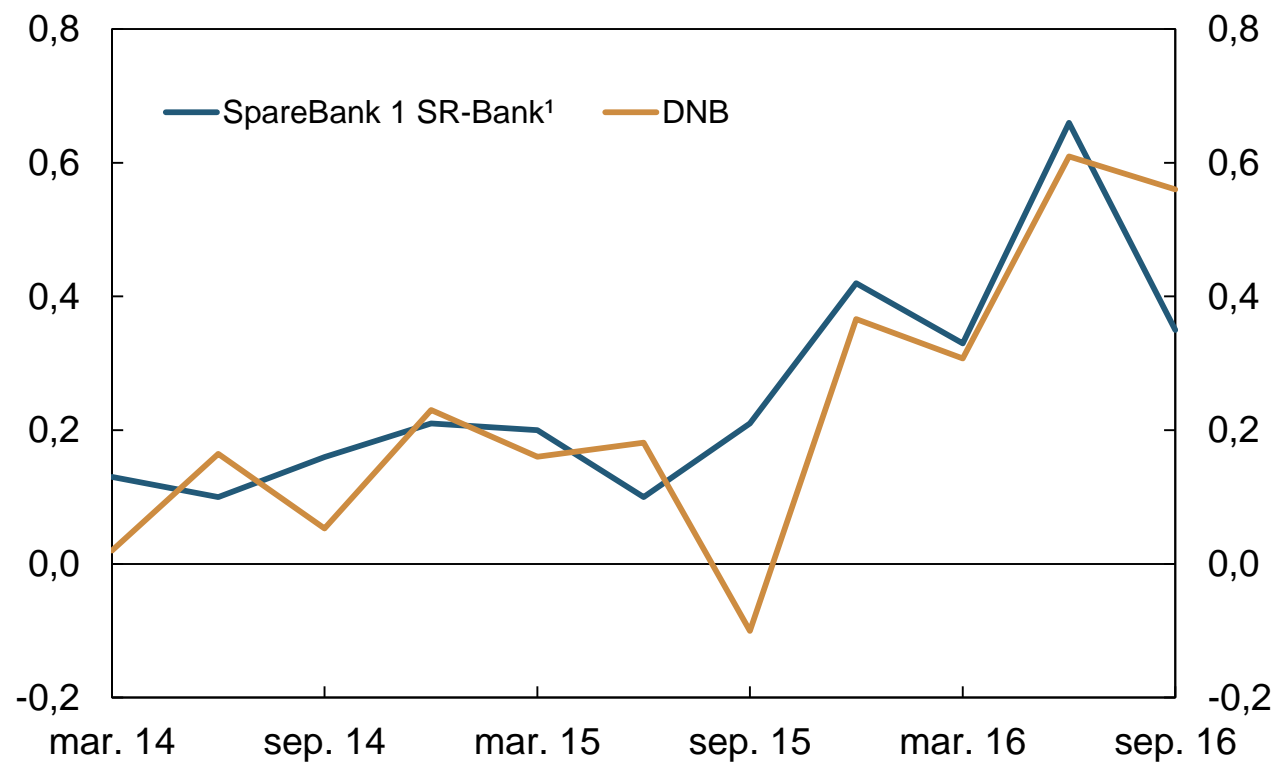
Kilder: Bloomberg og Norges Bank

Figur 5.4 Eksponering mot oljerelatert virksomhet for utvalgte store banker som andel av samlet kreditteksponering<sup>1</sup>. Prosent. Per 30. september 2016



1) Exposure at default (EAD). Utlån for SpareBank 1 Nord-Norge og Sparebanken Møre. Kilder: Finanstilsynet, Finans Norge, DNB Markets, SpareBank 1 SR-Bank, SpareBank 1 SMN, SpareBank 1 Nord-Norge og Sparebanken Møre

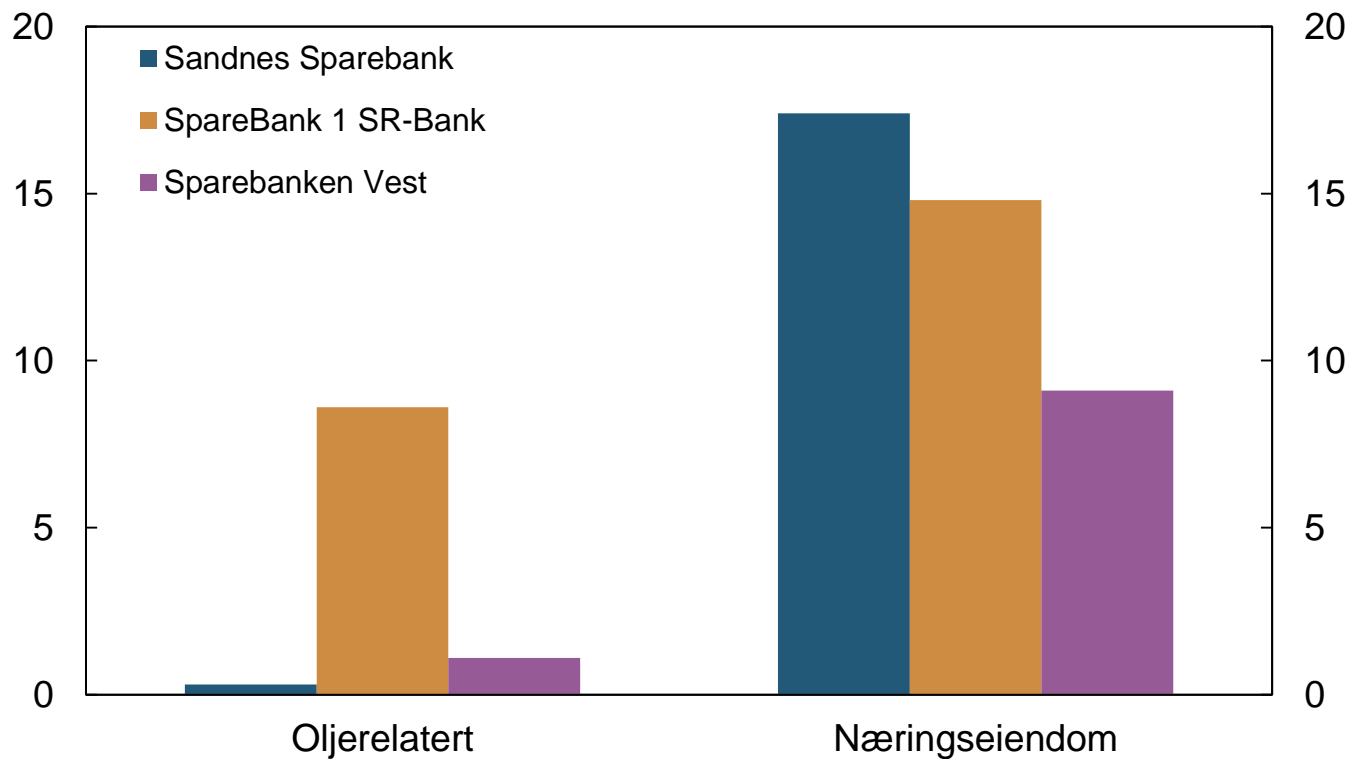
Figur 5.5 Utlånstap i utvalgte banker.<sup>1</sup> Tap som andel av totale utlån.  
Annualisert. Prosent. 1. kv. 2014 – 3. kv. 2016



1) Inklusive andeler av SpareBank 1 Bolig- og Næringskreditt.  
Kilder: Bankenes kvartalsrapporter



Figur 5.6 Olje- og næringseiendomseksponering<sup>1</sup> for utvalgte banker i Rogaland. Eksponering som andel av brutto utlån.<sup>2</sup> Prosent. Per 30. juni 2016

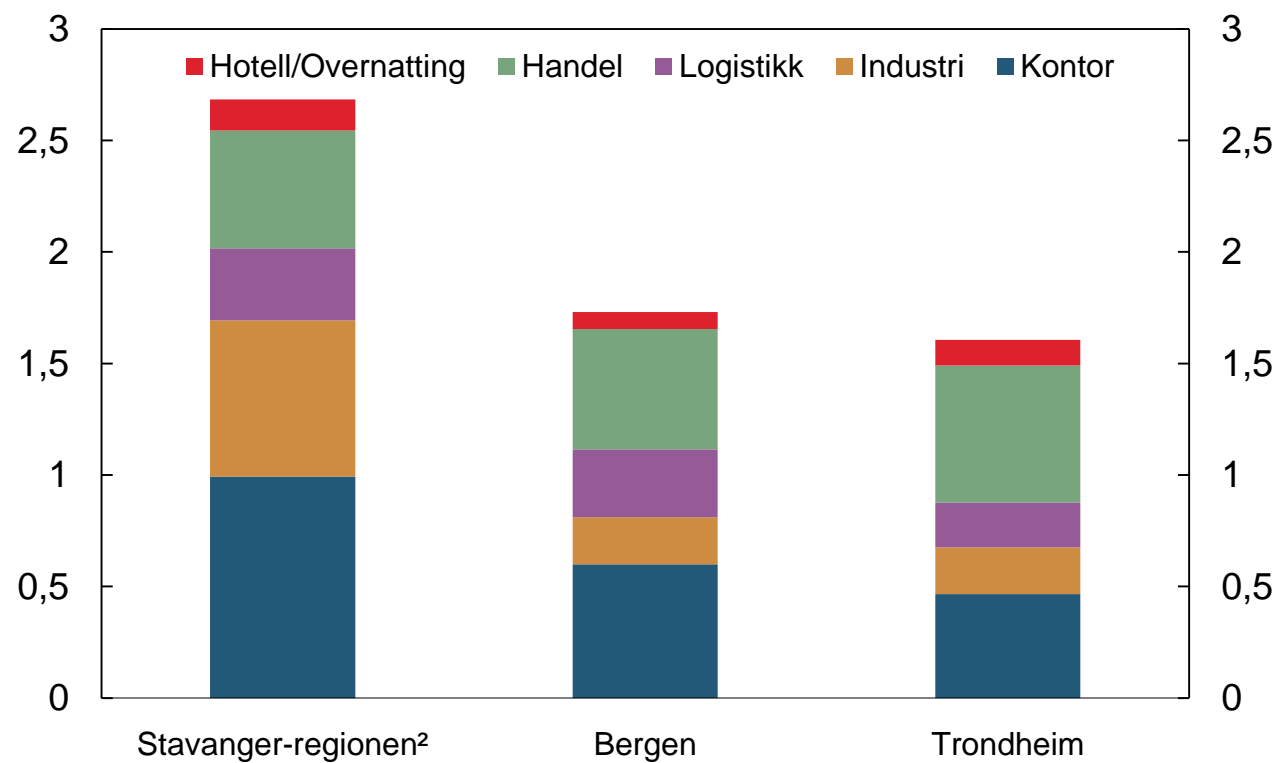


1) Næringseiendom for Sparebank 1 SR-Bank, Eiendom og Eiendomsdrift for respektive Sandnes Sparebank og Sparebanken Vest.

2) Oljerelatert eksponering for SpareBank 1 SR-Bank er i prosent av samlet kreditteksponering (Exposure at default).

Kilder: Bankenes kvartalsrapporter

Figur 5.7 Igangsatte kommersielle næringsbygg.<sup>1</sup>  
Millioner kvadratmeter. 2000 – 2015

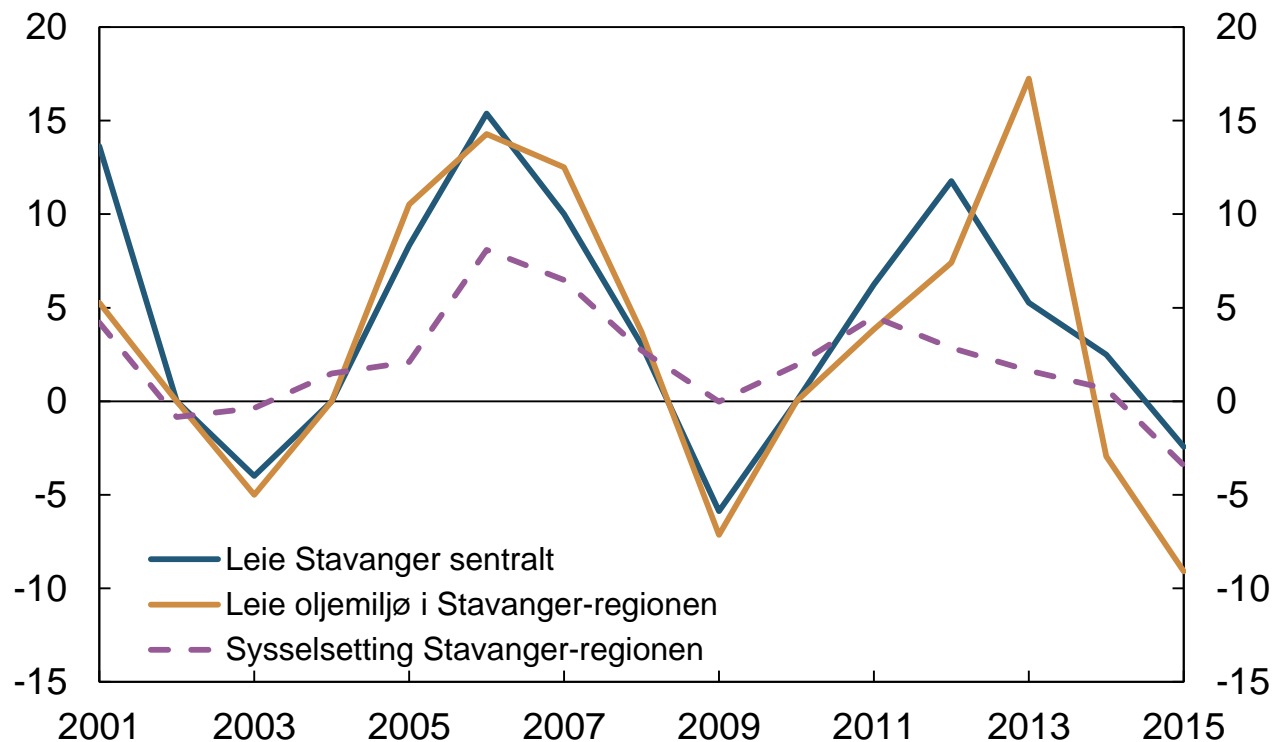


1) Inkluderer ikke bolig og fritidseiendom for kommersielle formål og eiendom i hovedsak eid av det offentlige som helse-, skole- og idrettsbygg.

2) Stavanger-regionen inkluderer Stavanger, Sandnes, Sola og Randaberg kommune.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 5.8 Kontorleiepriser<sup>1</sup> og sysselsetting<sup>2</sup> i Stavanger-regionen<sup>3</sup>.  
 Årsvekst. Prosent. 2001 – 2015



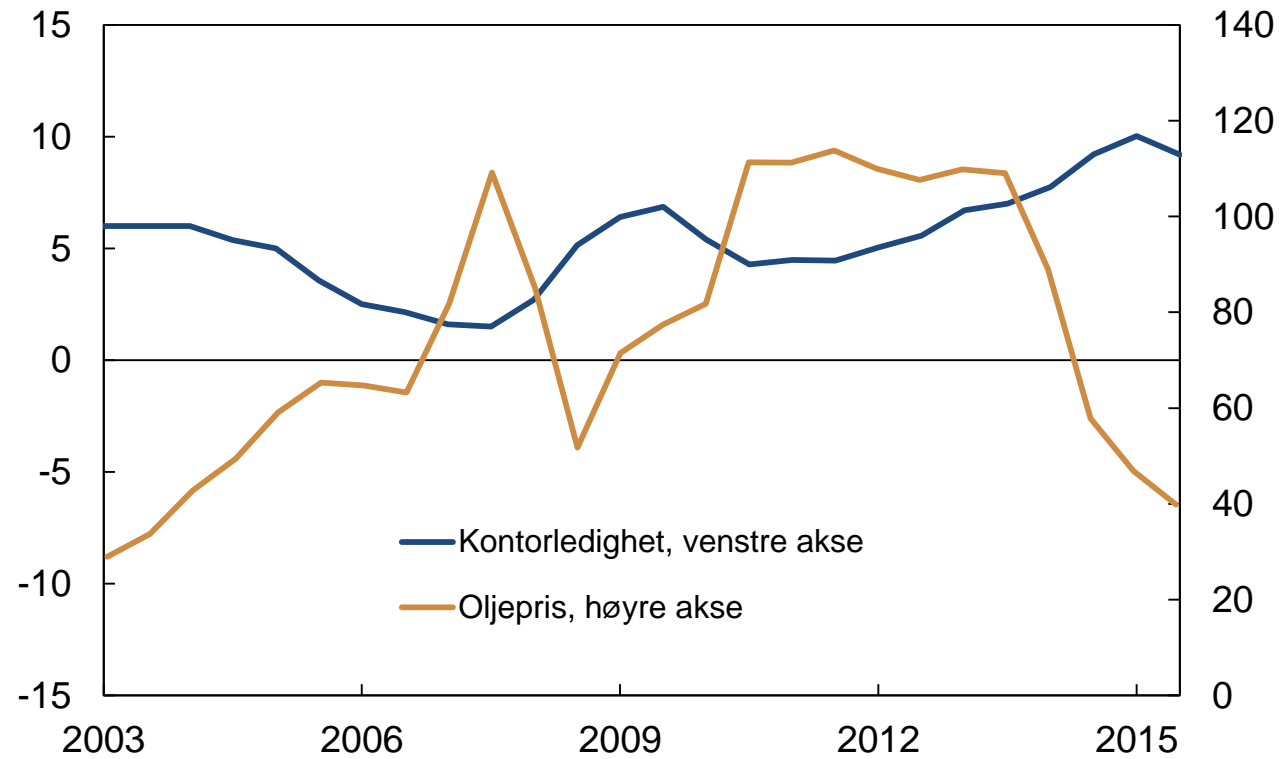
1) Statistikken ble endret i 2013. I «Leie oljemiljø i Stavanger-regionen» kan veksten i 2013 avvike noe fra den faktiske veksten.

2) Statistikken fra 2015 er basert på nytt datagrunnlag. Antall sysselsatte var omtrent 2,4 prosent lavere på landsbasis i 2015 med det nye datagrunnlaget. I figuren er det lagt til grunn at bruddet var tilsvarende for Stavanger-regionen.

3) Stavanger-regionen inkluderer Stavanger, Sandnes, Sola og Randaberg kommune.

Kilder: Dagens Næringsliv og Statistisk sentralbyrå

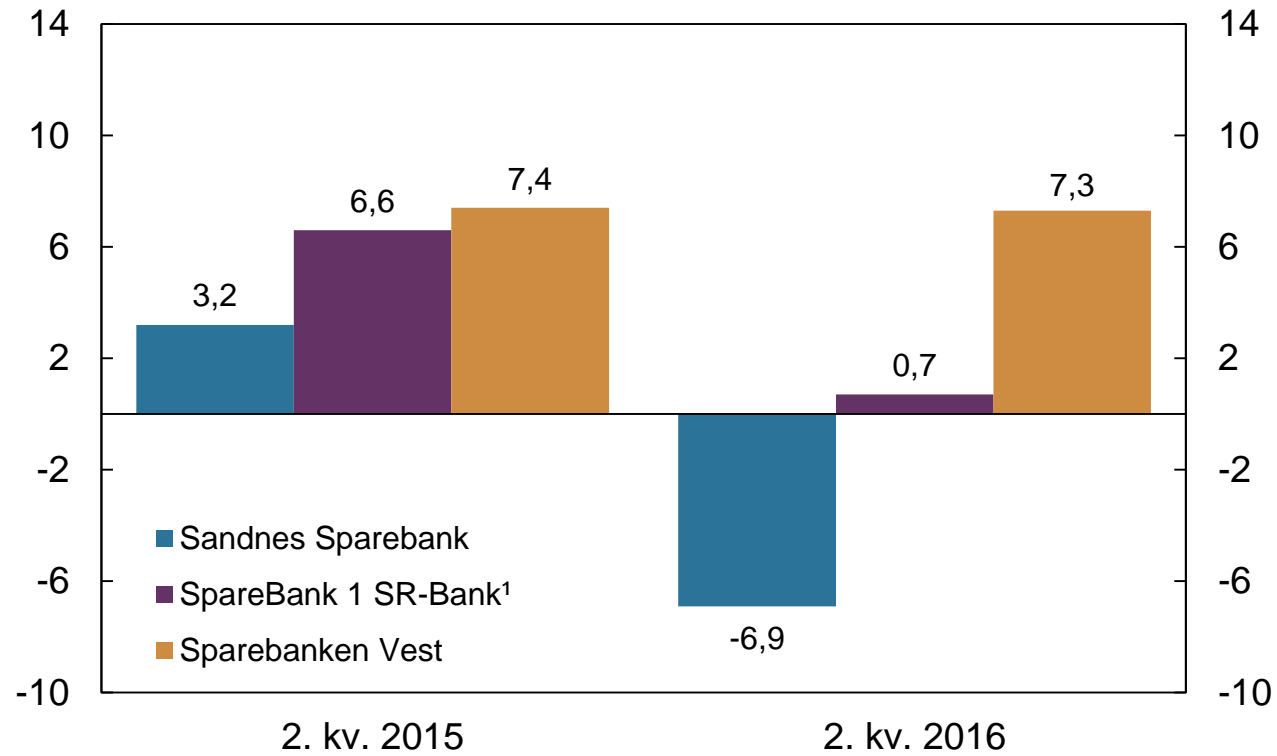
Figur 5.9 Kontorledighet i Stavanger-regionen og oljepris<sup>1</sup>.  
Prosent og USD per fat. 2. halvår 2003 – 1. halvår 2016



1) Brent blend. Gjennomsnittlig oljepris siste halvår.

Kilder: Akershus Eiendom, Eiendomsmeidler 1 Rogaland, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

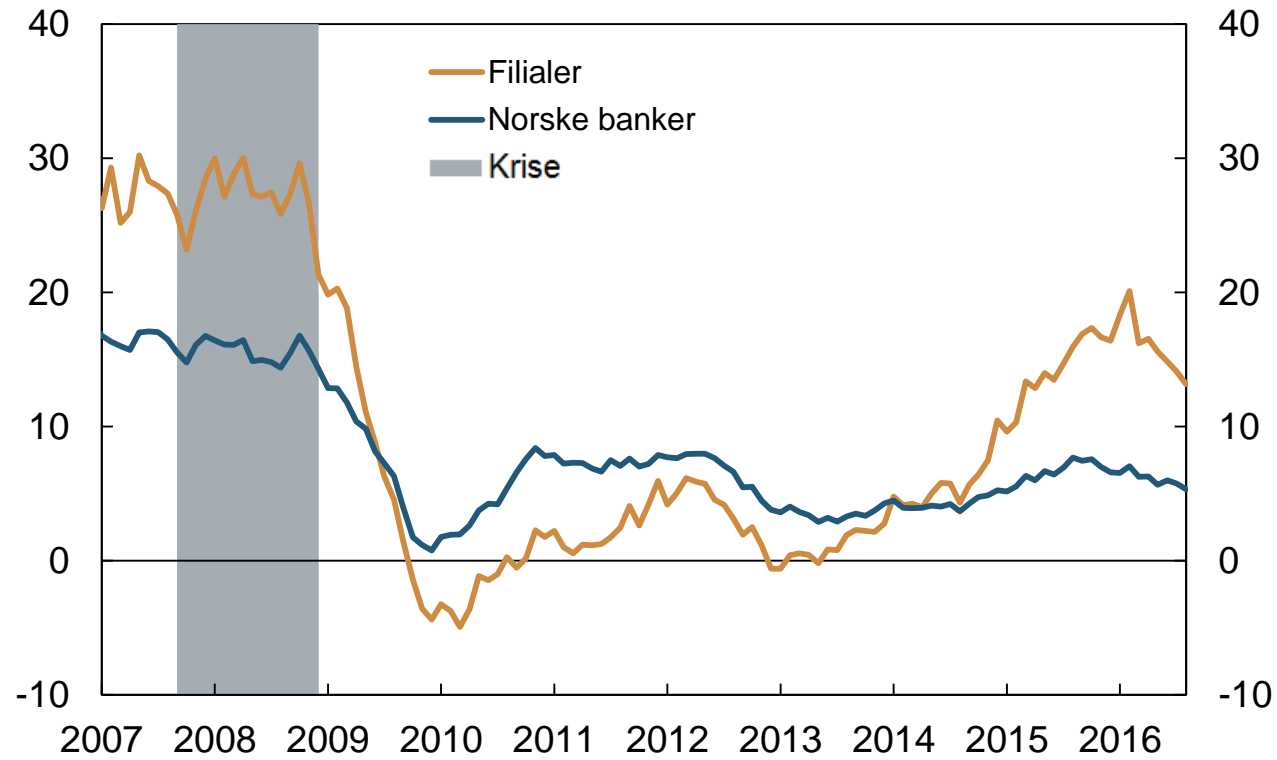
Figur 5.10 Utlånsvekst for store banker på Sørvestlandet.  
Årsvekst. Prosent. 2. kvartal 2015 og 2. kvartal 2016



1) Valutajustert.

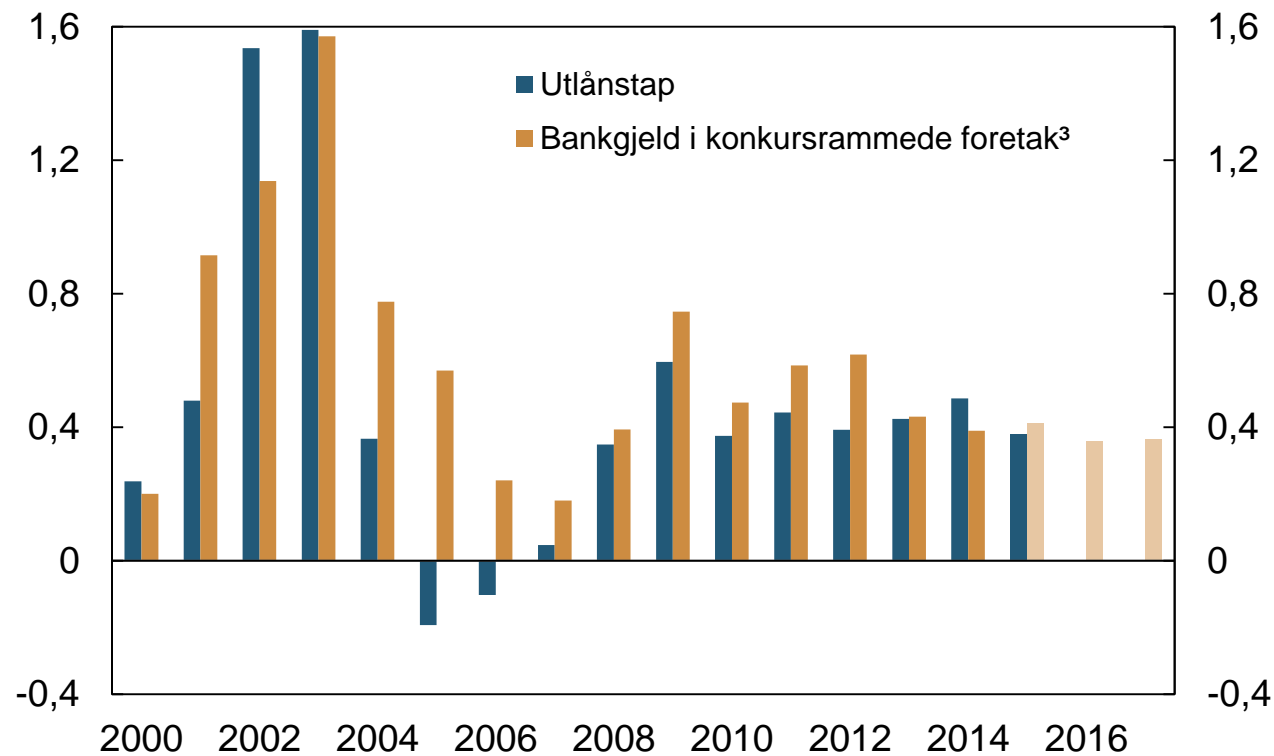
Kilder: Bankenes kvartalsrapporter

Figur 5.11 Utlånsvekst for norske banker og filialer av utenlandske banker i Norge. Tolvmånedersvekst. Prosent. Januar 2007 – august 2016



Kilde: Norges Bank

Figur 5.12 Bankenes<sup>1</sup> utlånstap til foretak som andel av totale utlån til foretak og bankgjeld i konkursrammede foretak som andel av total bankgjeld i foretakene.<sup>2</sup> Prosent. 2000 – 2017



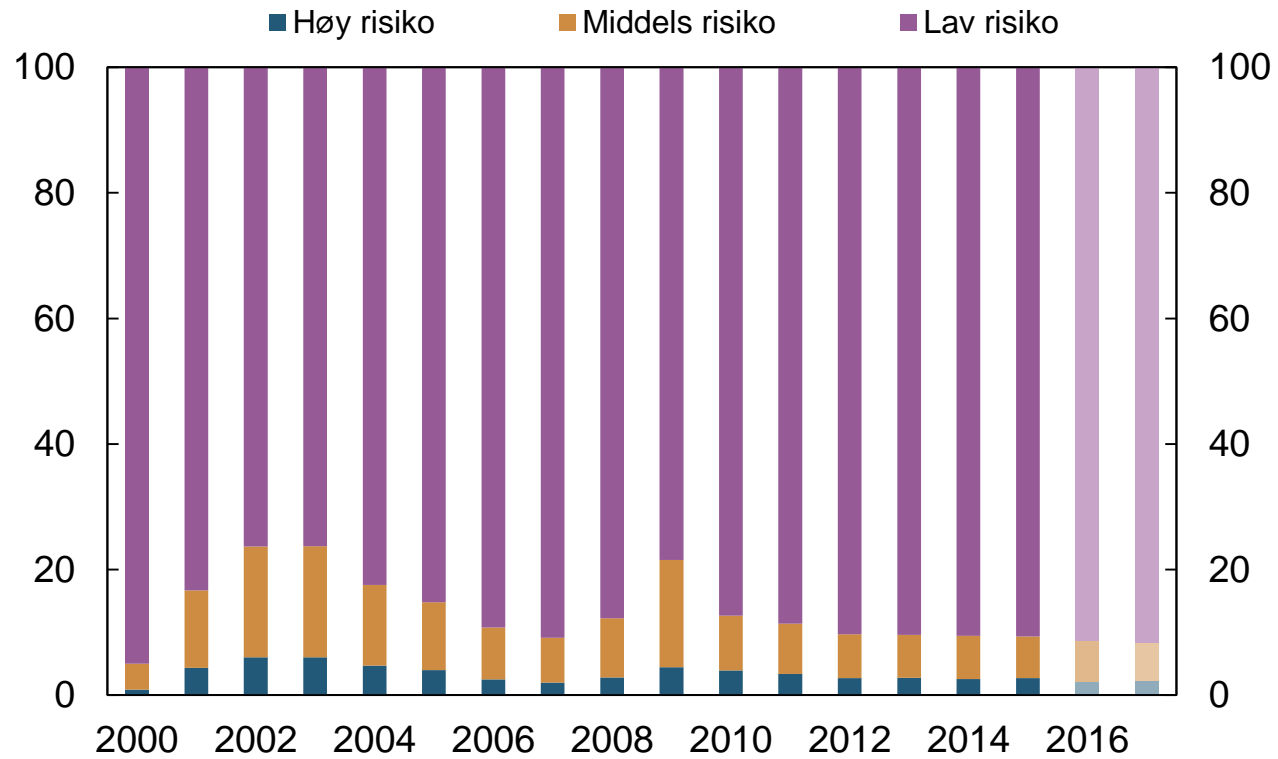
1) Alle banker i Norge unntatt filialer av utenlandske banker.

2) Inkluderer ikke olje- og oljerelatert næring, forsyning og utenriks sjøfart.

3) Modellanslag for 2015 – 2017.

Kilde: Norges Bank

Figur 5.13 Foretakenes bankgjeld fordelt på foretakenes konkurssanssynlighet. Prosent. 2000 – 2017<sup>1</sup>

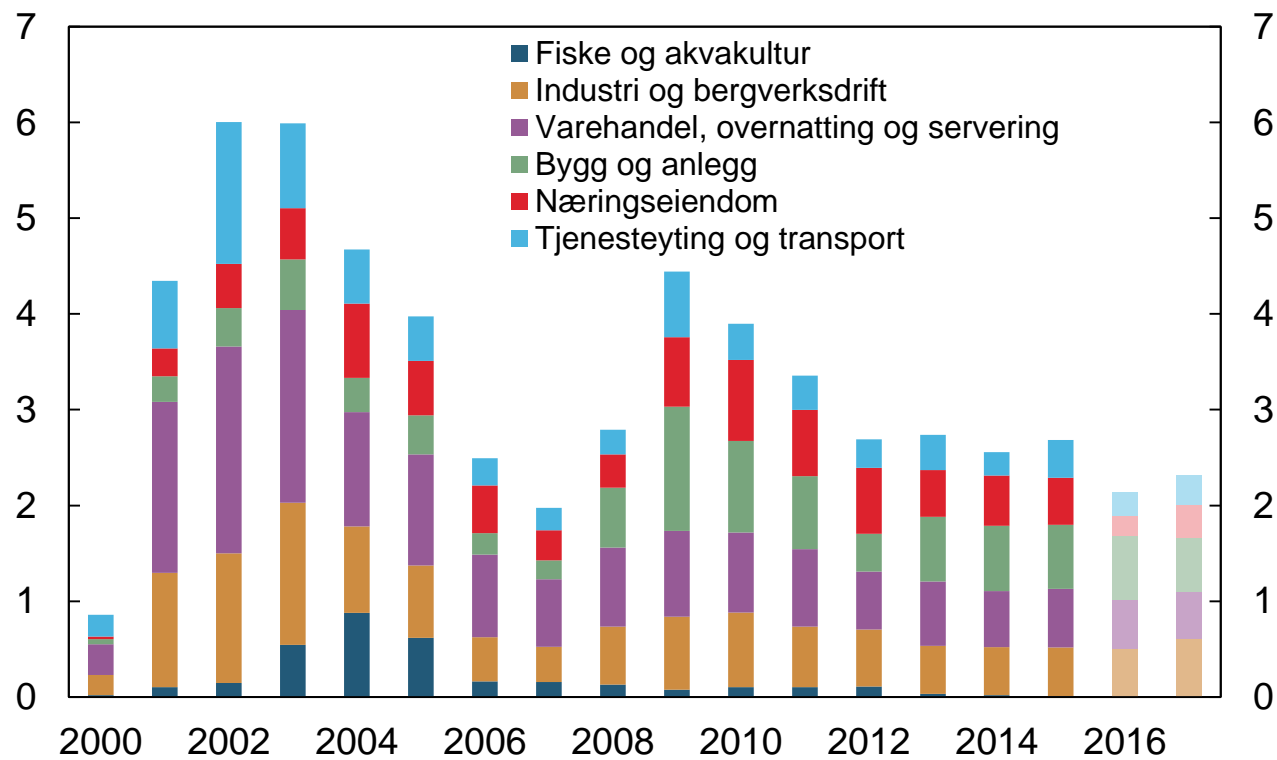


1) Anslag for 2016 og 2017.

Kilde: Norges Bank



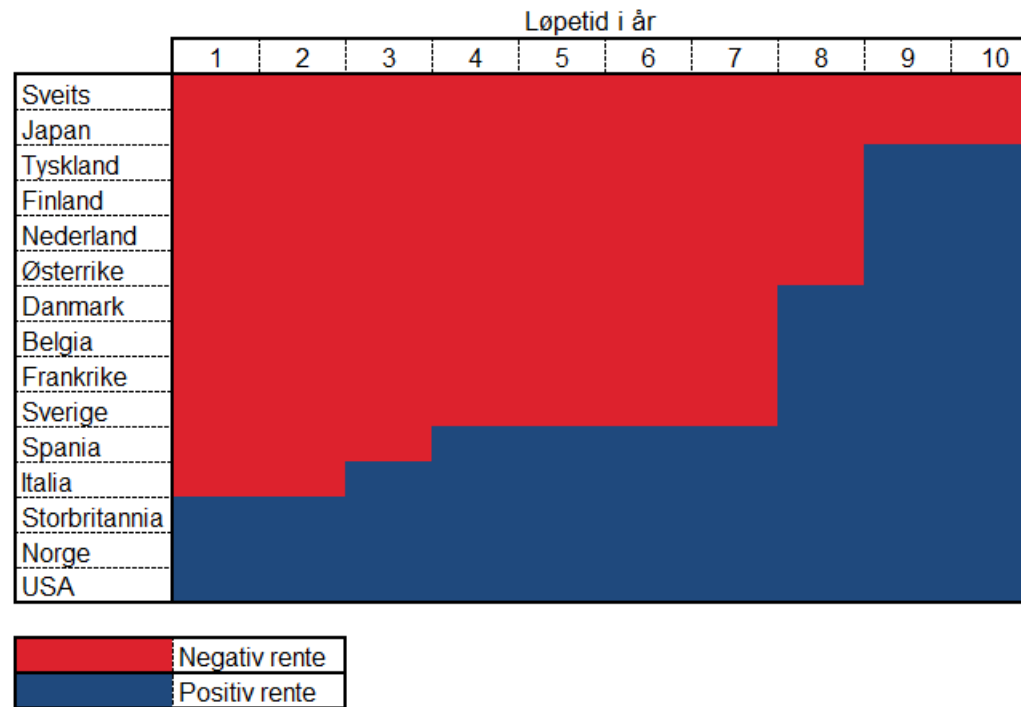
Figur 5.14 Andel bankgjeld i foretak med høy konkurssansynlighet.  
Bidrag fra hver næring. Prosent. 2000 – 2017<sup>1</sup>



1) Anslag for 2016 og 2017.

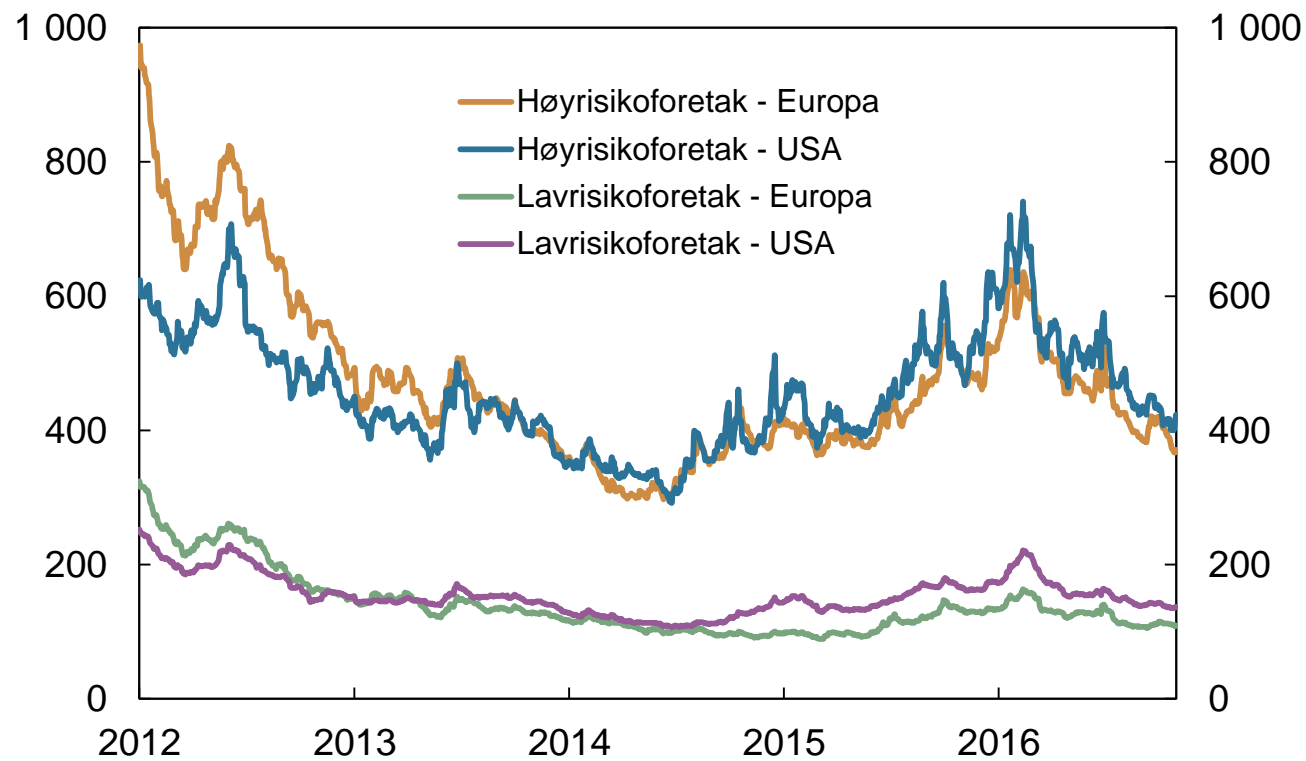
Kilde: Norges Bank

Figur 6.1 Statsobligasjonsrenter for utvalgte land.  
Per 28. oktober 2016



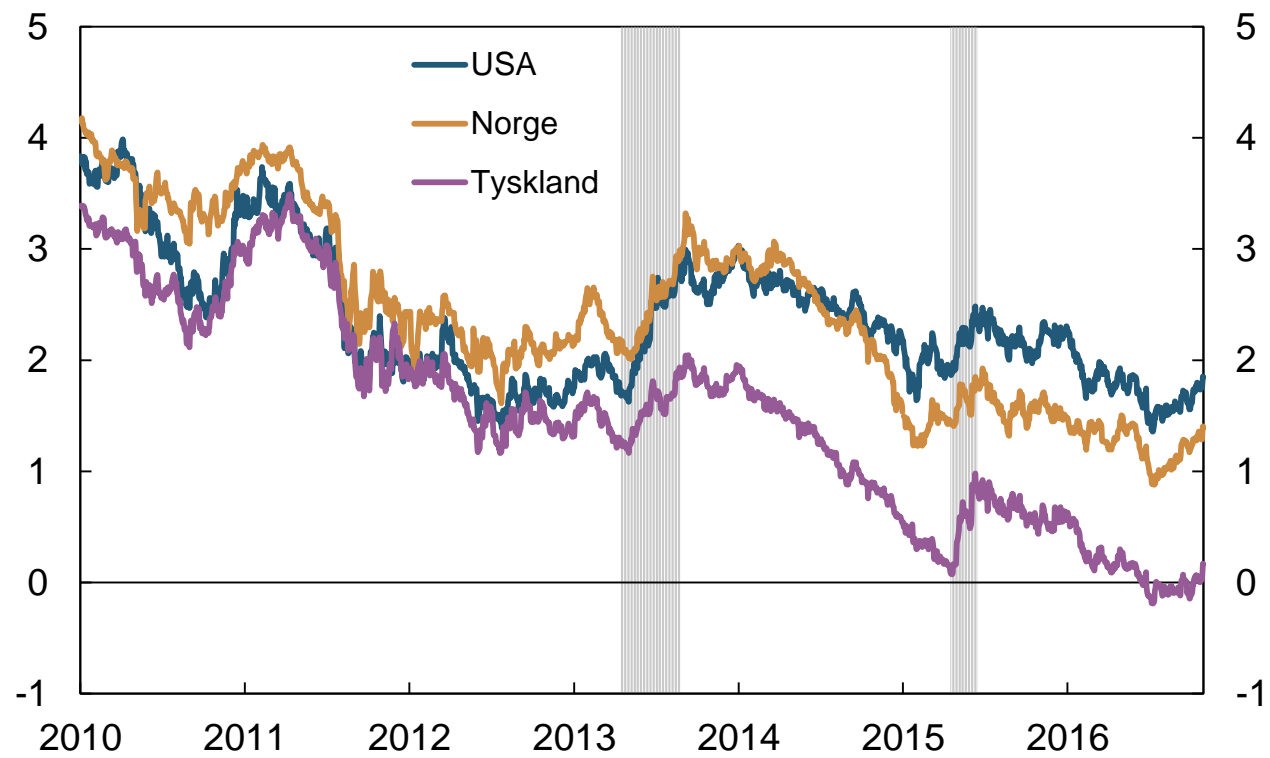
Kilder: Bloomberg og Norges Bank

Figur 6.2 Risikopåslag på foretaksobligasjoner.<sup>1</sup>  
Basispunkter. 2. januar 2012 – 28. oktober 2016



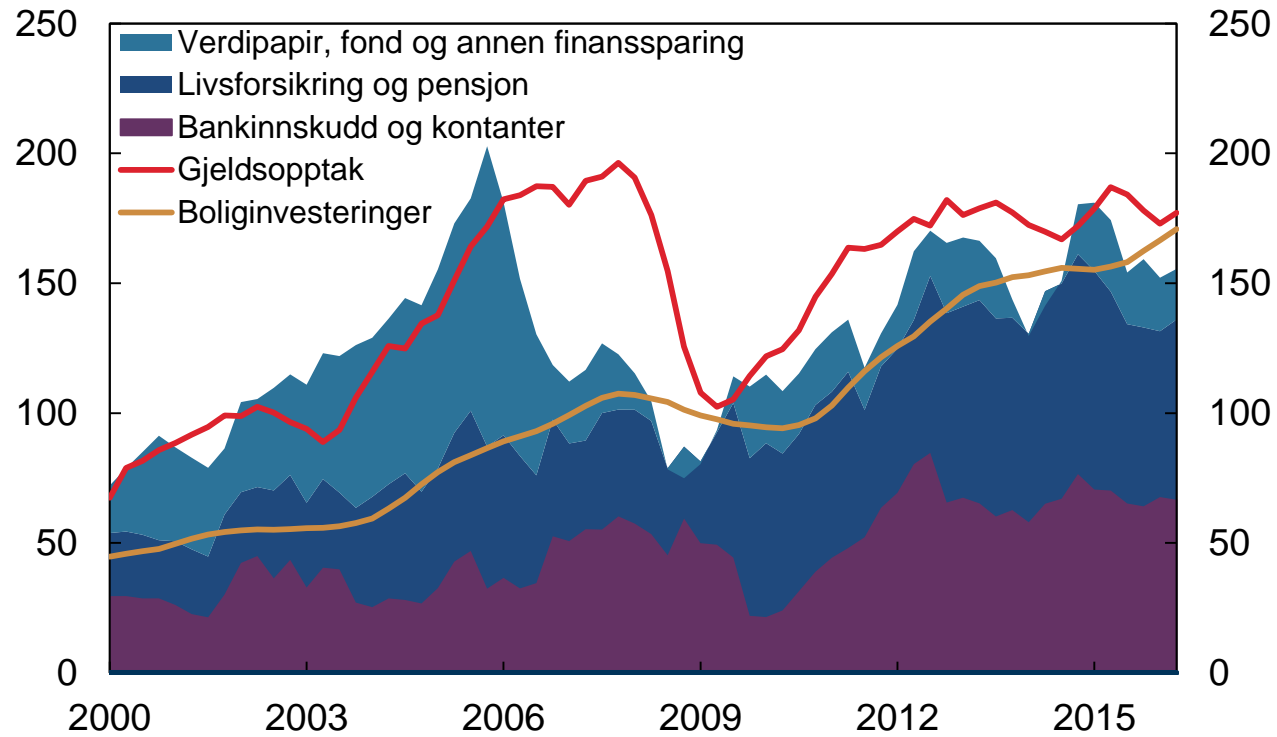
1) Avkastning på obligasjoner målt mot tysk og amerikansk statsobligasjonsrente.  
Lavrisiko er kredittvurdert BBB- eller bedre og høyrisiko BB+ eller dårligere.  
Kilde: Thomson Reuters

Figur 6.3 Rente på 10-års statsobligasjoner.  
Prosent. 1. januar 2010 – 28. oktober 2016



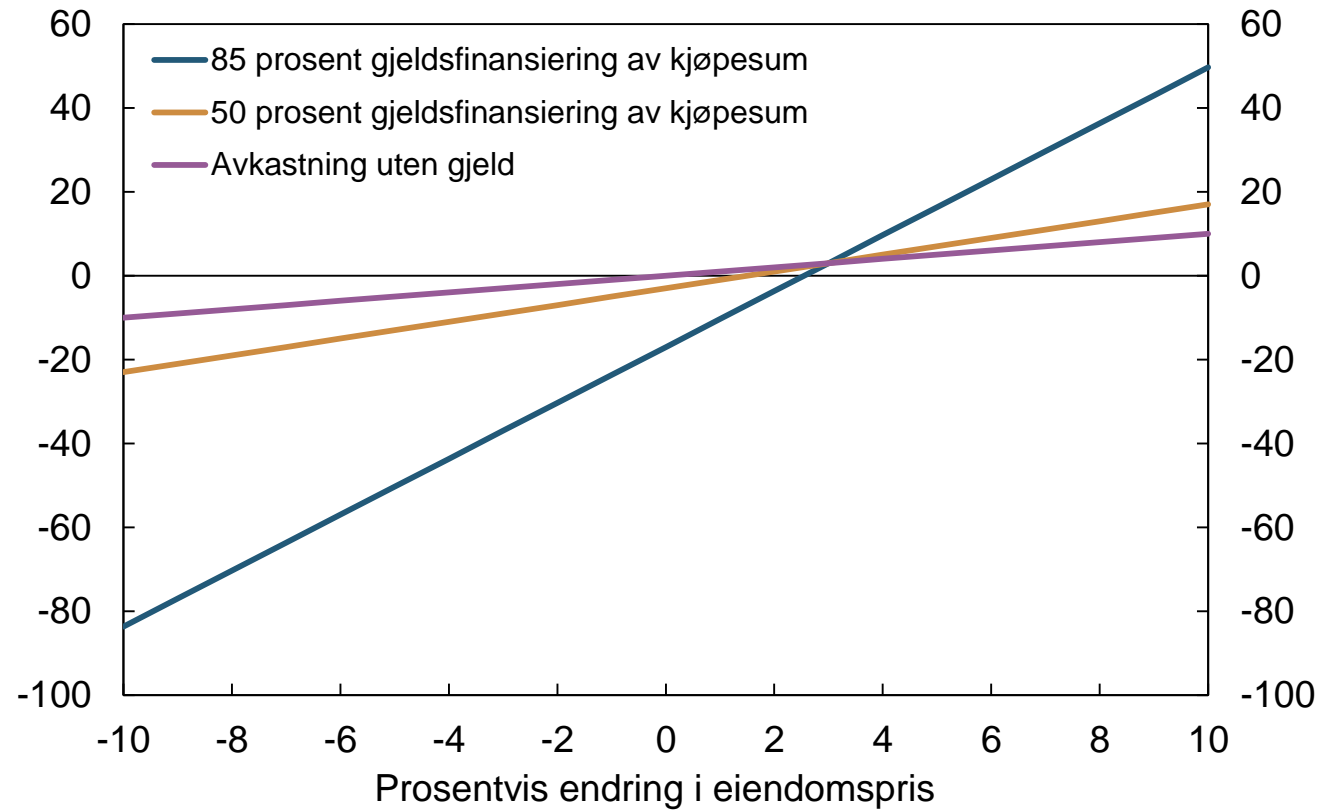
Kilde: Bloomberg

Figur 6.4 Husholdningenes boliginvesteringer, finansinvesteringer og gjeldsopptak. Sum siste fire kvartaler. Milliarder kroner.  
1. kv. 2000 – 2. kv. 2016



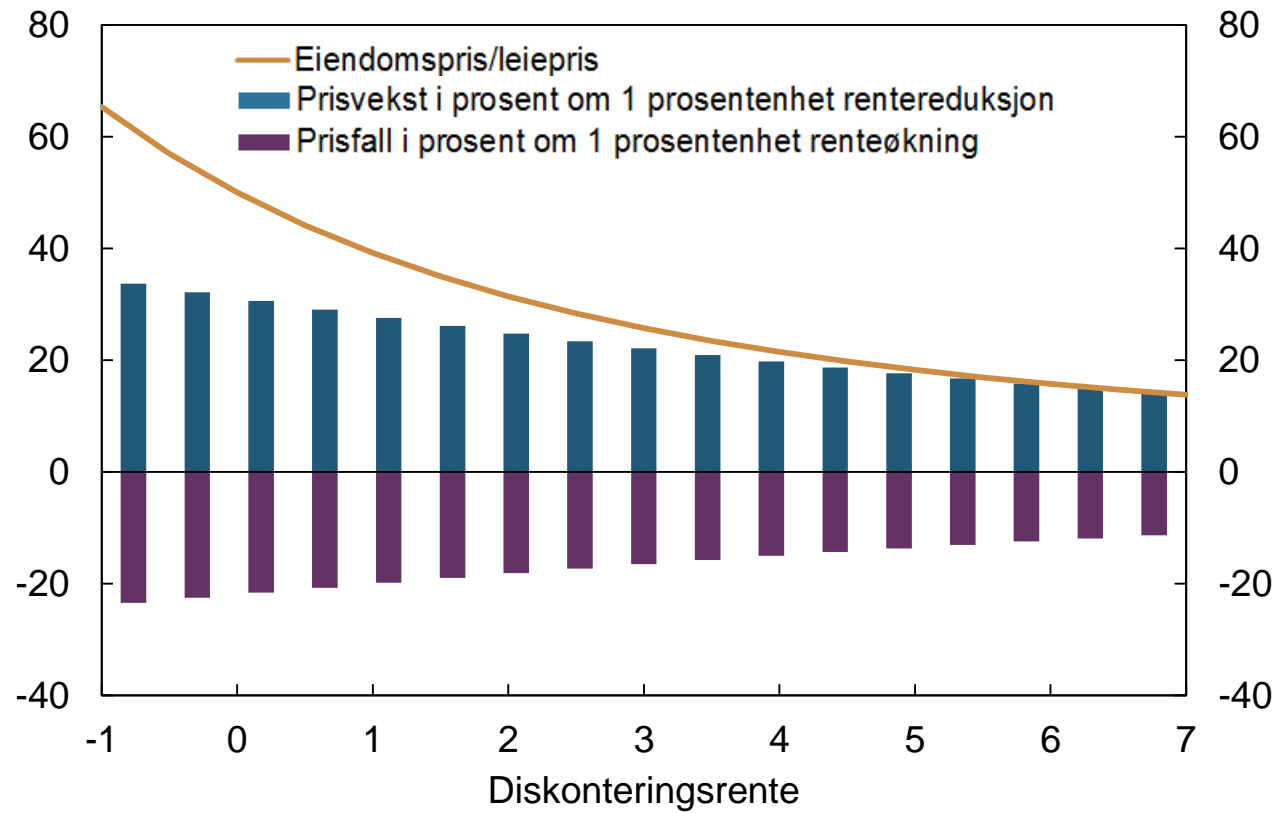
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 6.5 Avkastning til eier for ulike grader av gjeldsfinansiering.<sup>1</sup> Prosent



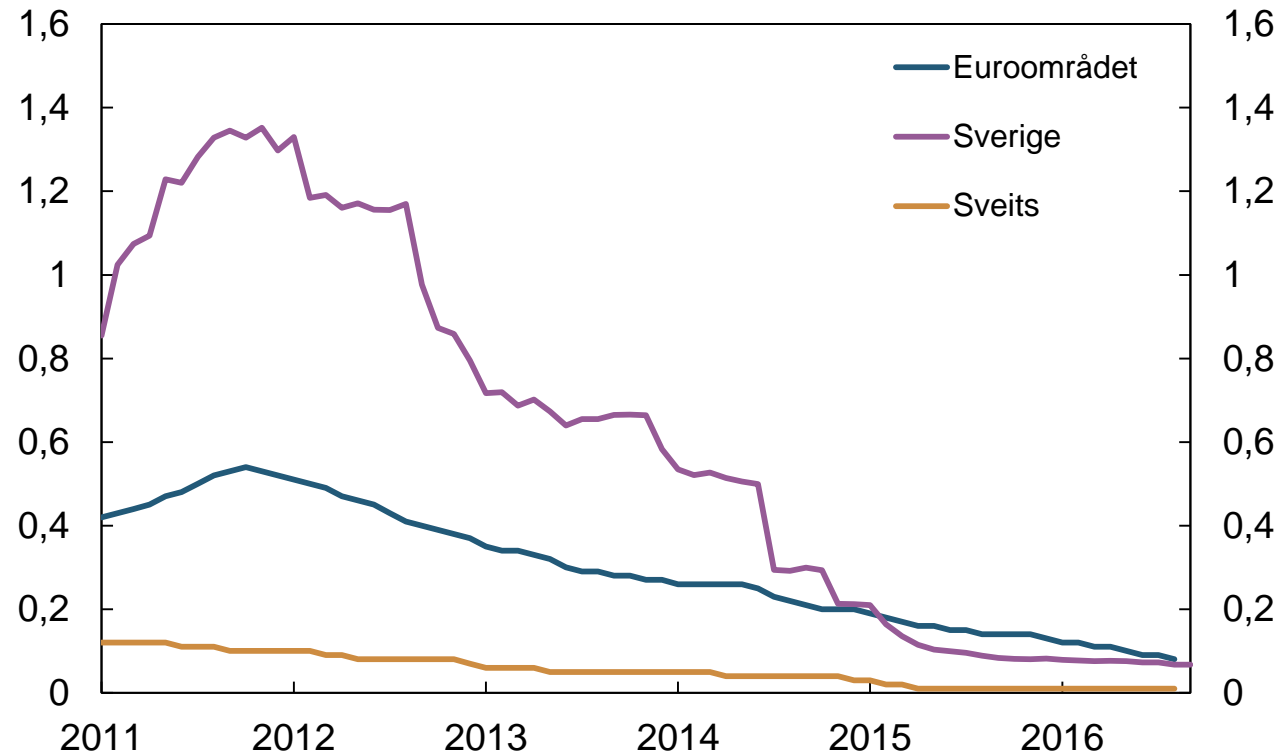
1) Avkastning før skatt og transaksjonskostnader. Gjeldsrenten er 3 prosent.  
Kilde: Norges Bank

Figur 6.6 Eiendomspris som andel av leiepris.<sup>1</sup> Prosentvis endring i eiendomspris ved 1 prosentenhets endring i rentenivå



1) Eiendomspris er lik nåverdien av årlige leiebetalinger over en periode på 50 år. Diskonteringsrenten er vist på x-aksen.  
Kilde: Norges Bank

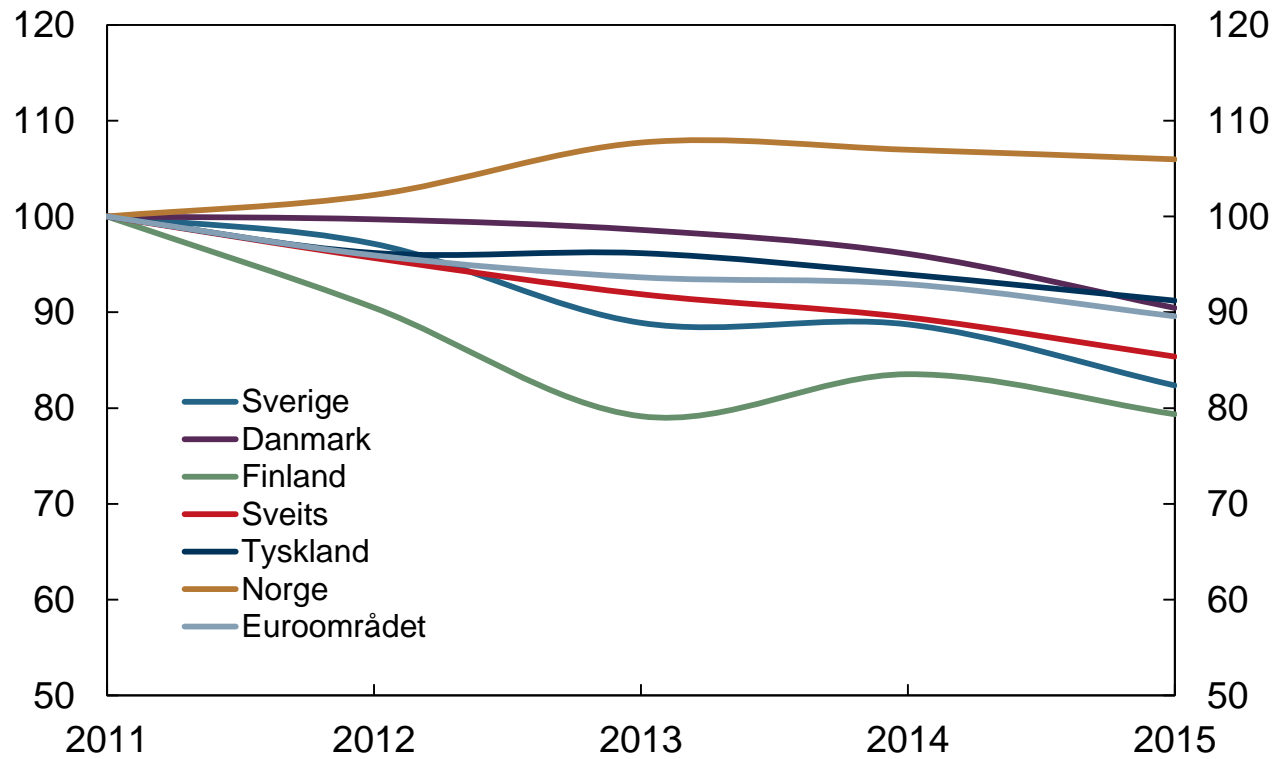
Figur 6.7 Innskuddsrenter for husholdninger.<sup>1</sup>  
Prosent. Januar 2011 – september 2016



1) Innskuddsrenter for nye avtaler. Serien for Sverige omfatter alle løpetider. Euroområdet og Sveits omfatter innskudd uten bindingstid. Serien for Sveits gjelder flere sektorer enn husholdninger.  
Kilder: Statistiska centralbyrån, Den europeiske sentralbanken og Den sveitsiske sentralbanken

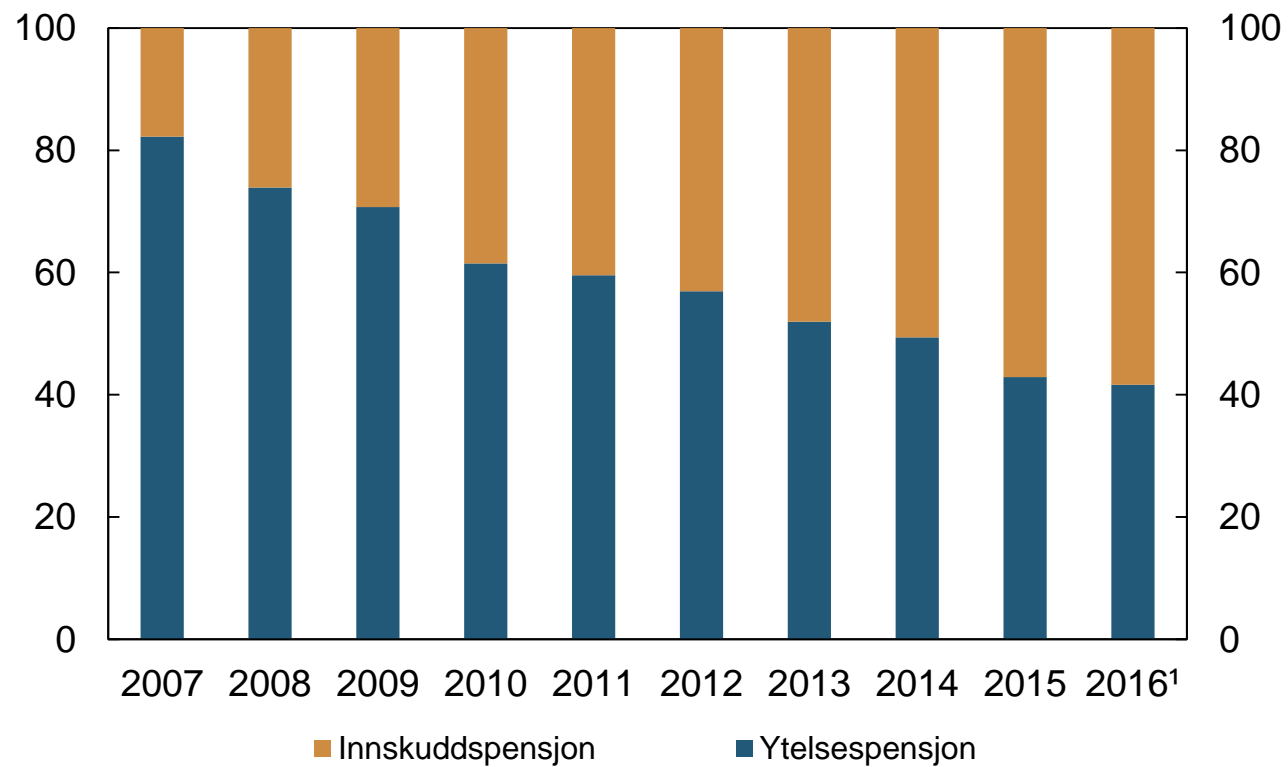


Figur 6.8 Netto renteinntekter som andel av sum eiendeler.<sup>1</sup>  
Indeks. 2011 = 100. 2011 – 2015



1) Uvektet gjennomsnitt av bankenes netto renteinntekter i prosent av sum eiendeler.  
Kilder: SNL Financial og Norges Bank

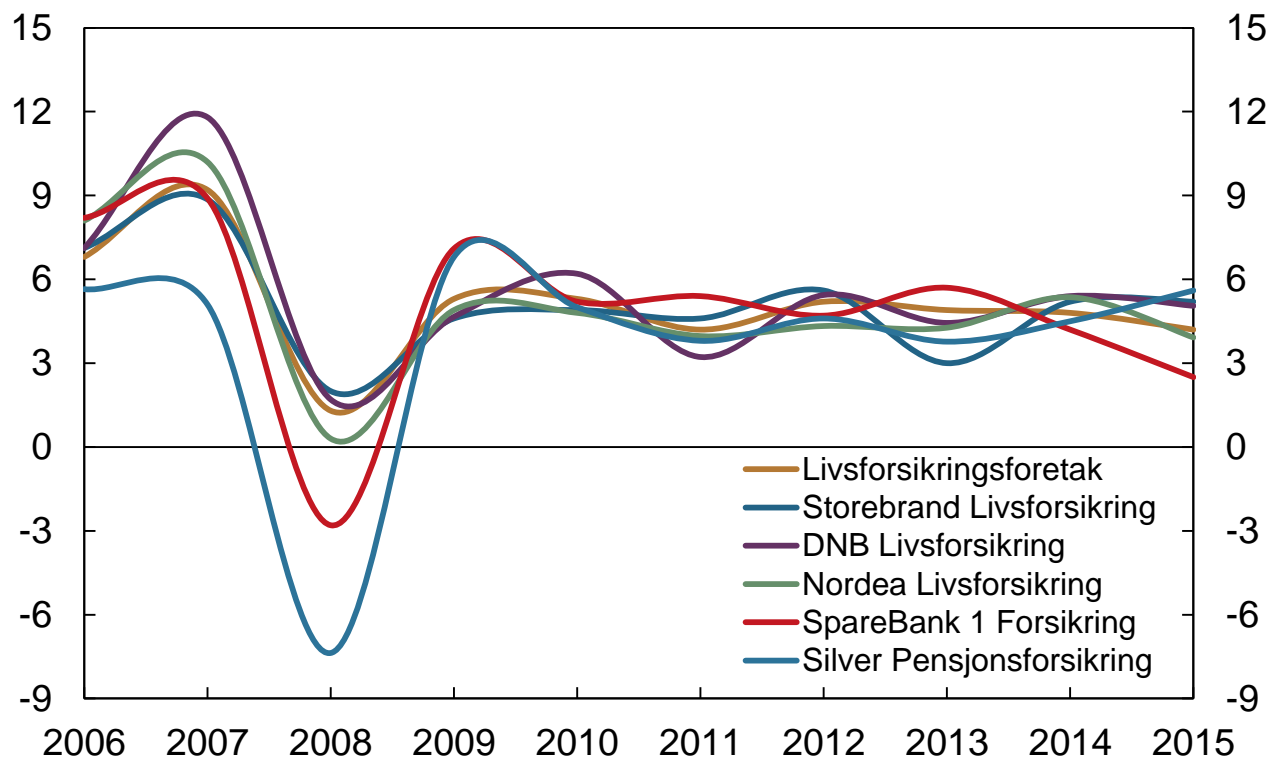
Figur 6.9 Fordeling av forfalt bruttopremie for privat ytelses- og innskuddspensjon. Prosent. 2007 – 2016



1) Per 30. juni 2016.

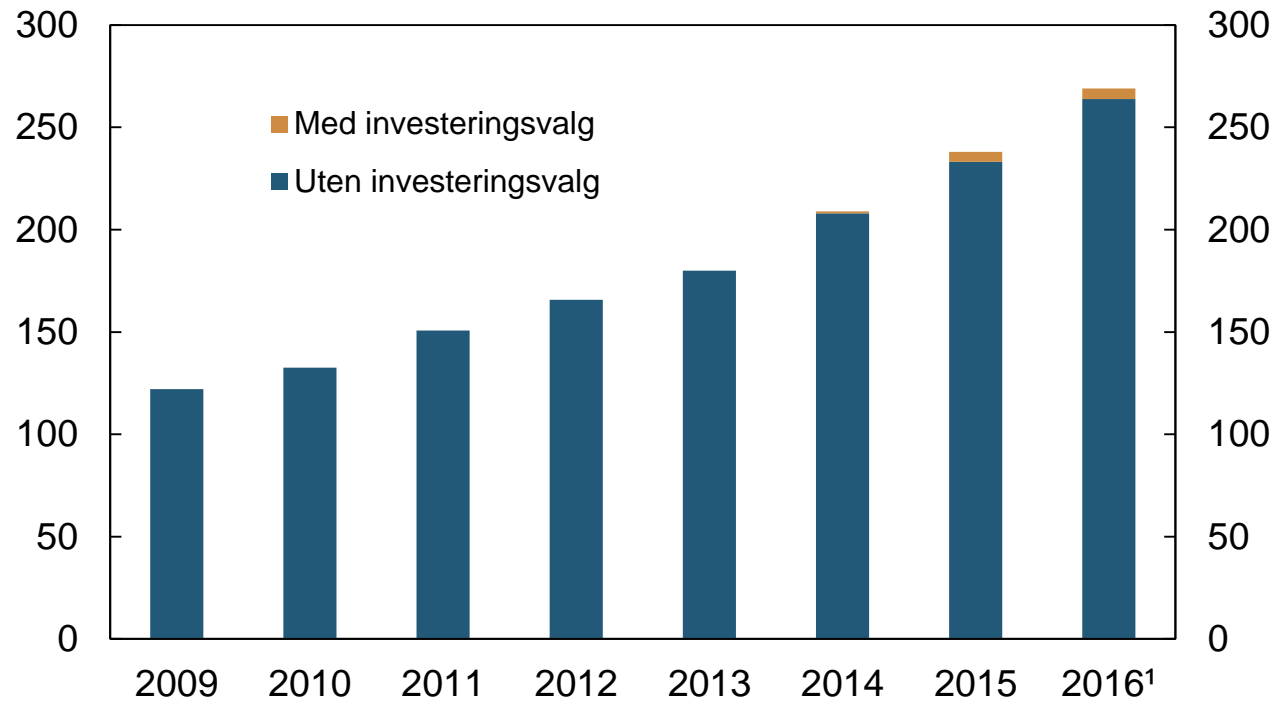
Kilde: Finans Norge

Figur 6.10 Bokført avkastning på midler som skal dekke utbetalinger til avtaler med rentegaranti.<sup>1</sup> Prosent. 2006 – 2015



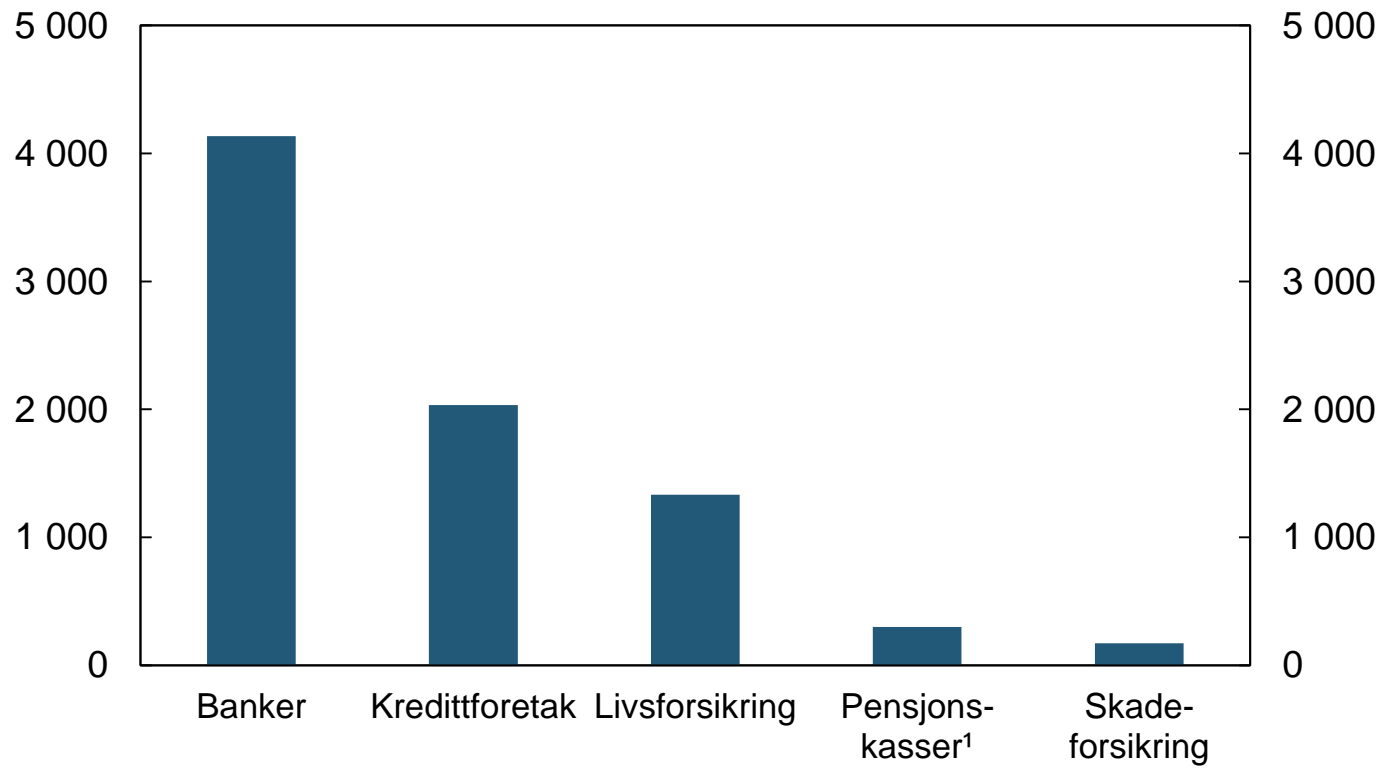
1) Gjennomsnittlig bokført avkastning på kollektivporteføljen.  
Kilder: Finanstilsynet og livsforsikringsforetakenes årsrapporter

Figur 6.11 Forpliktelser fripoliser. Milliarder kroner. 2009 – 2016



1) Per 30. juni 2016.  
Kilde: Finans Norge

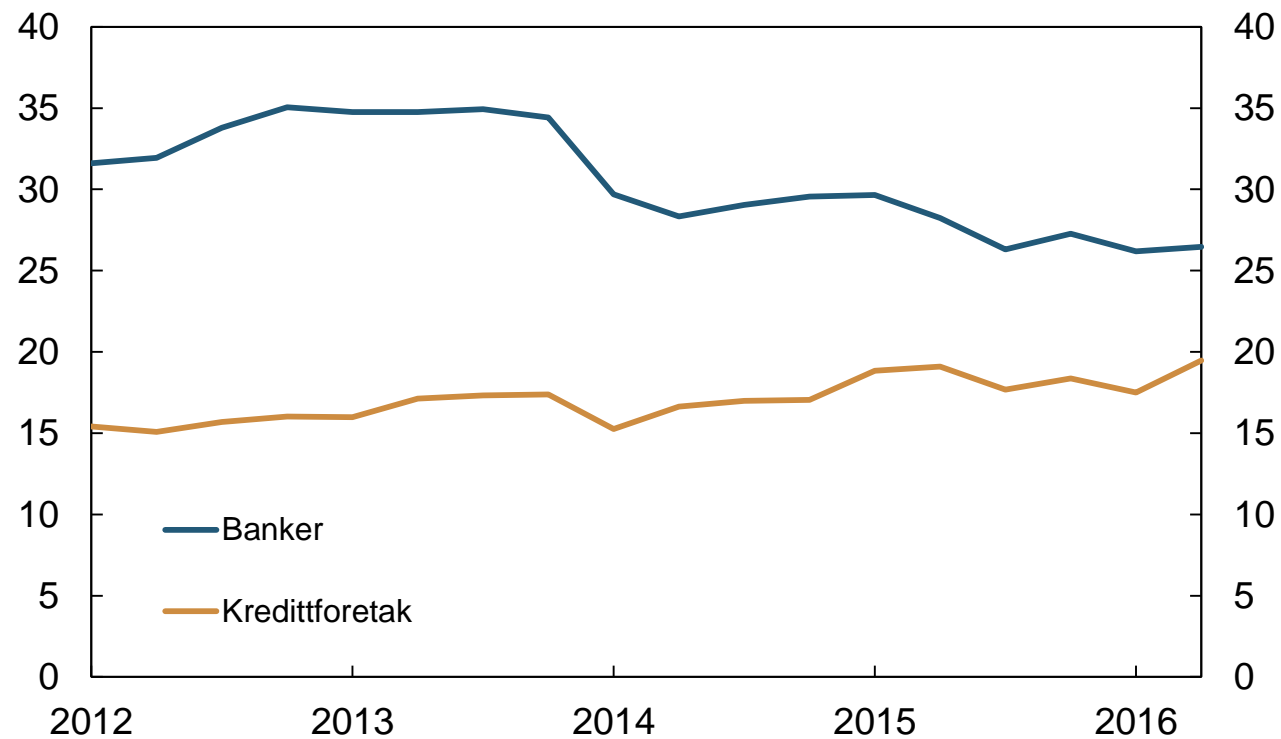
Figur 6.12 Forvaltningskapital i ulike grupper norske finansforetak.  
Milliarder kroner. Per 30. juni 2016



1) Omfatter private og kommunale pensjonskasser. Tall for pensjonskassene er beregnet.  
Kilder: Finanstilsynet og Norges Bank

Figur 6.13 Livsforsikringsforetaks og pensjonskassers eierandel av obligasjonsgjeld<sup>1</sup> utstedt av banker og kredittforetak.

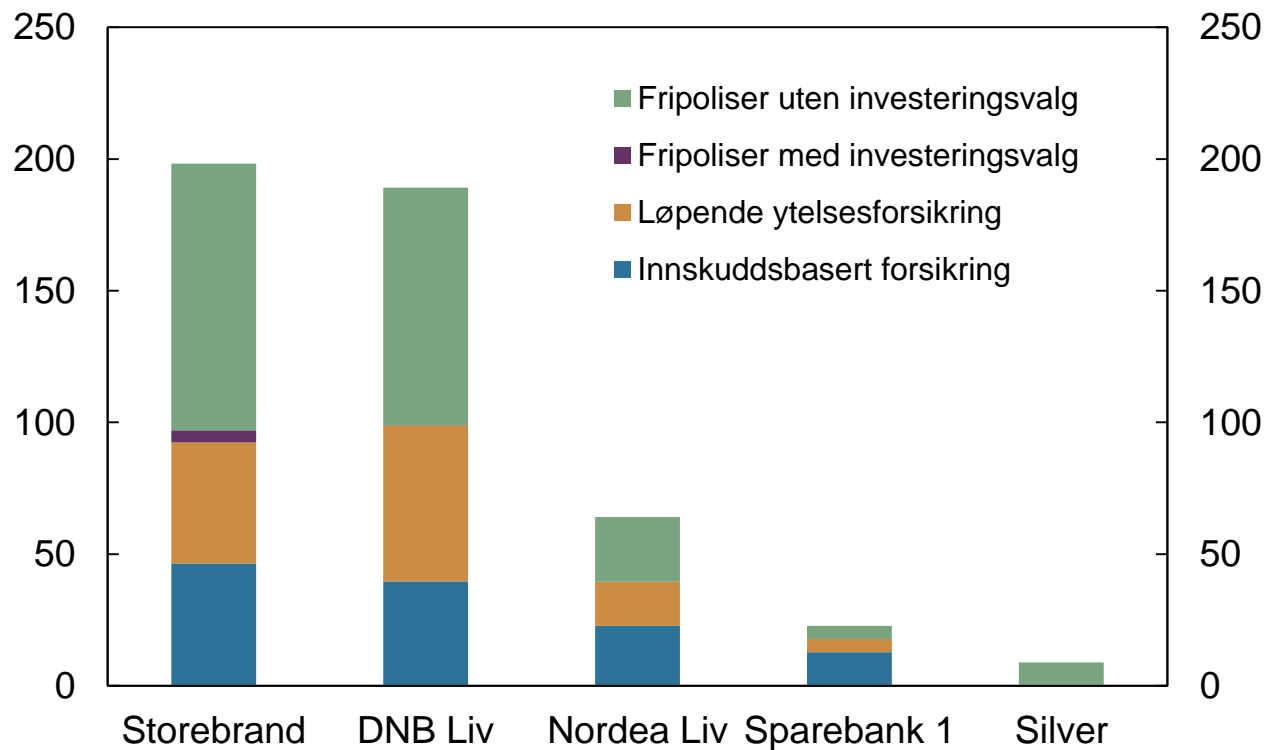
Prosent. 1. kv. 2012 – 2. kv. 2016



1) VPS-registrert obligasjonsgjeld. Per 30. juni 2016 er 318 milliarder utstedt av banker og 473 milliarder utstedt av kredittforetak.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 6.14 Utvalgte livsforsikringsforetaks<sup>1</sup> forpliktelser for kollektiv tjenestepensjon i privat sektor.<sup>2</sup> Milliarder kroner. Per 31. desember 2015

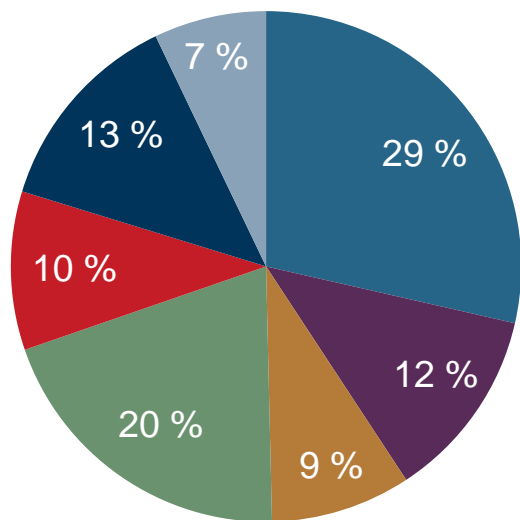


1) Storebrand Livsforsikring, DNB Livsforsikring, Nordea Liv Norge, SpareBank 1 Forsikring og Silver Pensjonsforsikring.

2) Forpliktelser for løpende ytelsesforsikring beregnet som forpliktelser for ytelsesforsikring fratrukket fripoliseforpliktelser.

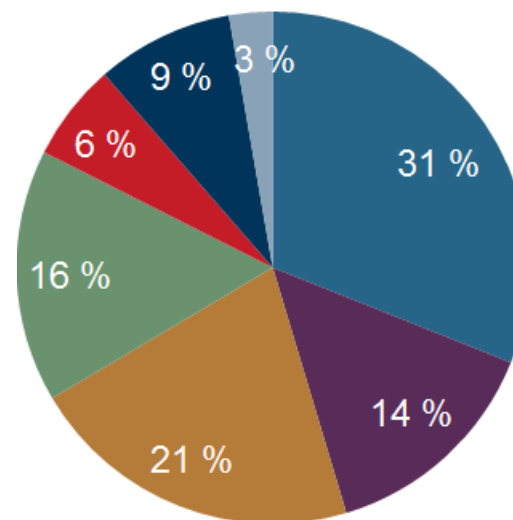
Kilde: Finans Norge

Figur 1 Markedsandeler på utlån i bankmarkedet.<sup>1,2</sup>  
Prosent. Per 30. juni 2016



Personmarkedet

- DNB Bank
- Filialer av utenlandske banker i Norge
- Eika Alliansen
- Øvrige forretningsbanker



Næringsmarkedet

- Datterbanker av utenlandske banker i Norge
- SpareBank 1-alliansen
- Øvrige sparebanker

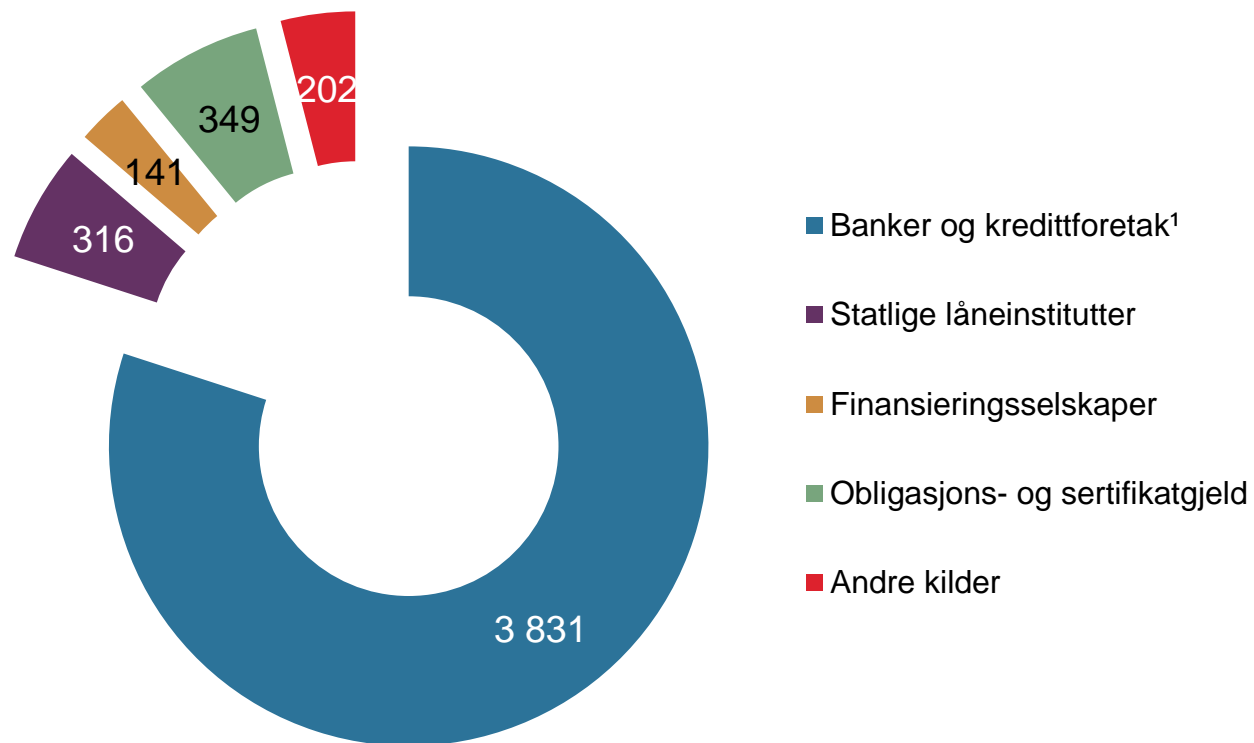
1) Alle banker og kredittforetak i Norge.

2) Se tabell 2.

Kilde: Norges Bank



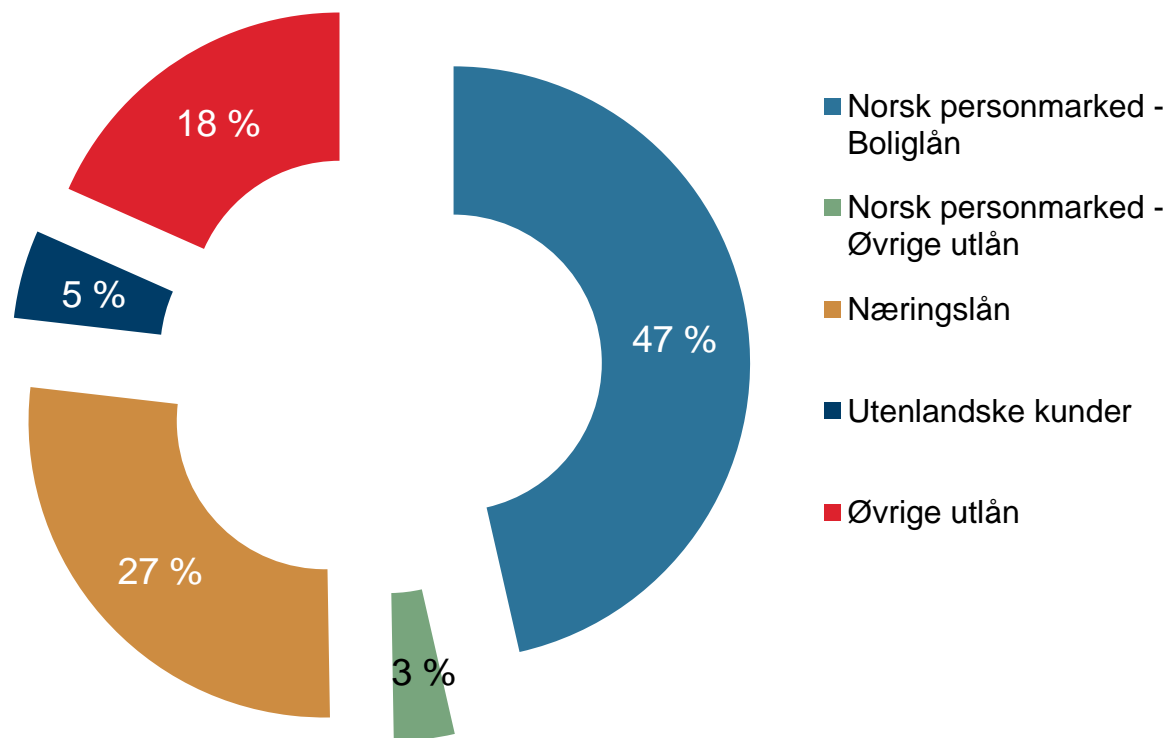
Figur 2 Brutto innenlandsgjeld til publikum fordelt på kredittkilder.  
Milliarder NOK. Per 30. juni 2016



1) Alle banker og kredittforetak i Norge inkludert Eksportfinans.

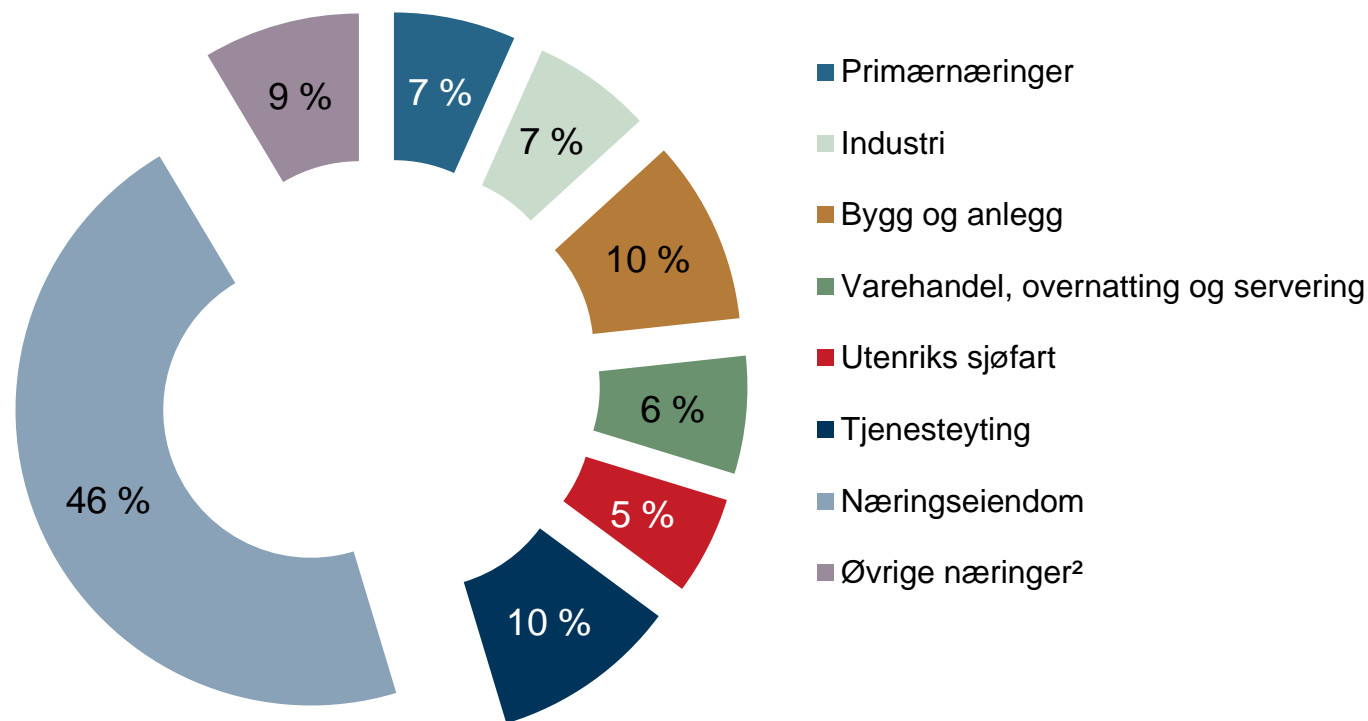
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 3 Utlån<sup>1</sup> fra alle banker og kredittforetak.  
Prosent. Per 30. juni 2016



1) Totale utlån er 4 825 milliarder kroner.  
Kilde: Norges Bank

Figur 4 Utlån til næringsmarkedet<sup>1</sup> fra alle banker og kredittforetak.  
Prosent. Per 30. juni 2016

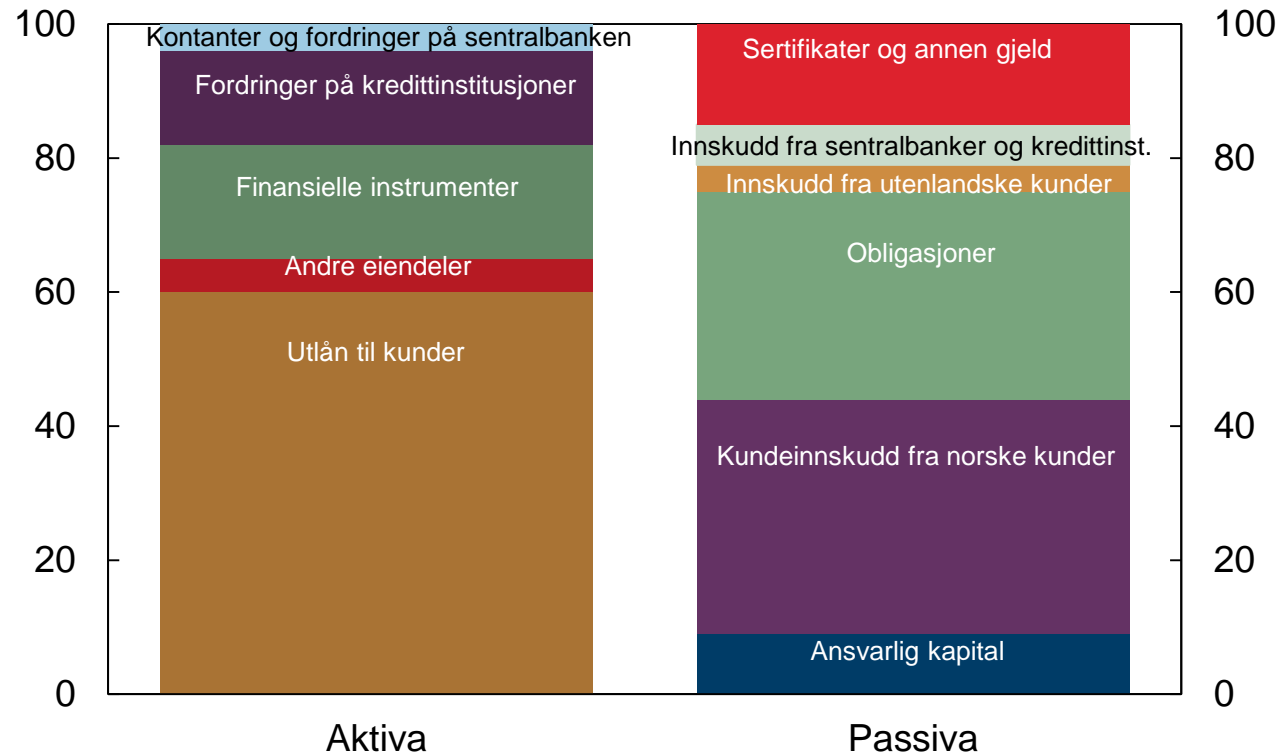


1) Totale næringslån er 1 307 milliarder kroner.

2) Øvrige næringer inkluderer Oljeservice, Transport ellers, Forsyning og Utvinning av naturressurser. Oljeservice er her snevert definert.

Kilde: Norges Bank

Figur 5 Balansen<sup>1</sup> til norskeide banker og OMF-kredittforetak.<sup>2</sup>  
 Prosent. Per 30. juni 2016



- 1) Interne poster mellom banker og kredittforetak er ikke eliminert.  
 2) Alle banker og kredittforetak med unntak av filialer og datterbanker av utenlandske banker i Norge.  
 Kilde: Norges Bank